

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ MASTER IN BUSINESS
ADMINISTRATION**

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

**ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΠΟΛΥΚΡΙΤΗΡΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ**

Κλαουράκης Περικλής

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος

ΧΑΝΙΑ, 2022

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος

Merle Ojasoo

Τριμελής Επιτροπή

Ζοπουνίδης Κωνσταντίνος

Δούμπος Μιχάλης

Ατσαλάκης Γεώργιος

*Η παρούσα εργασία
είναι αφιερωμένη
στη γιαγιά μου
Κλαουράκη Αργυρώ
1934-2022*

Ευχαριστίες

Με το πέρας της διπλωματικής μου διατριβής θα ήθελα αρχικά να ευχαριστήσω το καθηγητή μου κύριο Ζοπουνίδη Κωνσταντίνο για τη καθοδήγηση και την παρότρυνση του για το συγκεκριμένο θέμα, καθώς και την καθηγήτρια του πανεπιστημίου του Τάλλιν κυρία Merle Ojasoo για όλη τη πολύτιμη βοήθεια αλλά και καθοδήγηση όσον αφορά το εσθονικό κομμάτι της εργασίας μου.

Οφείλω ακόμα να ευχαριστήσω την κυρία Λιαδάκη Αγγελική για τις στοχευμένες παρατηρήσεις και την εποικοδομητική κριτική που άσκησε καθ' όλη τη διάρκεια της διπλωματικής μου εργασίας. Ευχαριστώ επίσης τους καθηγητές κύριο Δούμπο Μιχάλη και κύριο Ατσαλάκη Γεώργιο όπου με τίμησαν με την παρουσία τους ως μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

Τέλος θα ήθελα να επισημάνω ότι η παρούσα εργασία δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την αμέριστη υποστήριξη των γονιών μου, της αδερφής μου και συγγενικών προσώπων καθώς φυσικά και των φίλων μου.

Περίληψη

Οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί αποτελούν αναμφίβολα ένα σημαντικό κομμάτι του κρατικού μηχανισμού της εκάστοτε χώρας. Αποτελεί γεγονός ότι το πλέον απαραίτητο εργαλείο ανάπτυξης των σημαντικότερων μεταβιομηχανικών κοινωνιών, το χρηματοπιστωτικό σύστημα, διέρχεται σε κρίση ενώ οι επιπτώσεις της κρίσης αυτής επηρεάζουν τους κρατικούς μηχανισμούς καθώς και τους κοινωνικούς ιστούς.

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι ο έλεγχος και η αξιολόγηση αμιγών και μικτών Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΚΟ), τόσο της Ελλάδας όσο και της Εσθονίας, κάνοντας χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών και πολυκριτήριας ανάλυσης, ούτως ώστε να διεξαχθούν συμπεράσματα που μπορούν να συγκρίνουν τις επιχειρήσεις των 2 αυτών χωρών καθώς και να υπάρξει μια πιο σφαιρική εικόνα για τη βιωσιμότητα τους και τις προοπτικές μελλοντικής ανάπτυξης.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας πραγματοποιείται μία εκτενής αναφορά για τις δημόσιες επιχειρήσεις που περιλαμβάνει την ιστορική τους ανασκόπηση, τους στόχους, το θεσμικό πλαίσιο που τις διέπουν και την διοίκηση. Επιπλέον παρουσιάζεται ο ελληνικός και ο εσθονικός δημόσιος τομέας και αναλύονται τα προβλήματα που υφίστανται.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται και παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός των ελληνικών και εσθονικών δημόσιων επιχειρήσεων που περιλαμβάνει η εργασία.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη και η μοντελοποίηση της πολυκριτήριας ανάλυσης και ιδιαίτερα της μεθόδου Promethee II που θα χρησιμοποιηθεί σε αυτήν την εργασία. Επίσης αναλύονται η σχέσεις υπεροχής καθώς και τα έξι γενικευμένα κριτήρια.

Στο τέταρτο κεφάλαιο πραγματοποιείται μία χρηματοοικονομική ανάλυση αριθμοδεικτών με βάσει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων για τα έτη 2015 – 2018, αφού προηγουμένως γίνεται αναφορά στις μεθόδους της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και στις έννοιες των σημαντικότερων αριθμοδεικτών.

Τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται χρήση της πολυκριτήριας ανάλυσης Promethee για να εξαχθούν συμπεράσματα για την οικονομική πορεία και την κατάταξη των εταιριών σε σχέση με όμοιες στον κλάδο.

Περιεχόμενα

.....	1
Περίληψη	9
Κεφάλαιο 1. Δημόσιες Επιχειρήσεις	13
Ιστορική Ανασκόπηση Δημόσιων Επιχειρήσεων	13
Θεσμικό Πλαίσιο των Δημόσιων Επιχειρήσεων	14
Οι Στόχοι των Δημόσιων Επιχειρήσεων	14
Έλεγχος και Διοίκηση των Δημόσιων Επιχειρήσεων	14
Ο Δημόσιος Τομέας της Εσθονίας	16
Ο Ελληνικός Δημόσιος Τομέας	18
Τα Προβλήματα του Δημόσιου Επιχειρηματικού Τομέα και οι Προτεινόμενες Λύσεις	21
Κεφάλαιο 2. Παρουσίαση των Δημόσιων Επιχειρήσεων που Μελετήθηκαν	23
Ελληνικές Δημόσιες Επιχειρήσεις	23
Εσθονικές Δημόσιες Επιχειρήσεις	35
Κεφάλαιο 3 Πολυκριτήρια Ανάλυση	41
Ιστορική Εξέλιξη της Μεθόδου Promethee	42
Μοντελοποίηση της Μεθόδου Promethee	42
Ανάπτυξη Σχέσεως Υπεροχής	43
Τα Έξι Γενικευμένα Κριτήρια	44
Κεφάλαιο 4. Χρηματοοικονομική Ανάλυση	51
Δείκτες Αποδοτικότητας	51
α) Μικτό Περιθώριο Κέρδους	51
β) Καθαρό Περιθώριο Κέρδους	55
γ) Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας	58
δ) Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας	61
ε) Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού	64
στ) Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων	67
ζ) Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων	70
Δείκτες Επίδοσης Διαχείρισης	75
η) Μέση Περίοδος Είσπραξης Απαιτήσεων	75
θ) Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	78
Δείκτες Φερεγγυότητας	83
ι) Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	83
κ) Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	87

λ) Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού	90
μ) Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού	93
ν) Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	97
Βασικά Χρηματοοικονομικά Μεγέθη	101
Συμπεράσματα Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης	107
Κεφάλαιο 5. Μέθοδος PROMETHEE	109
Συμπεράσματα	115
Βιβλιογραφία	117
Παράρτημα	120

Κεφάλαιο 1. Δημόσιες Επιχειρήσεις

Ιστορική Ανασκόπηση Δημόσιων Επιχειρήσεων

Από τη δεκαετία του 1930 και ιδιαίτερα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, πολλές κρατικές επιχειρήσεις, που ονομάζονται επίσης Δημόσιες Επιχειρήσεις, δημιουργήθηκαν τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων της αγοράς, την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, τη μείωση της μαζικής ανεργίας και την εξασφάλιση εθνικού ελέγχου της συνολικής κατεύθυνσης της οικονομίας, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες. Με τον εφοδιασμό κεφαλαίου και τεχνολογίας σε στρατηγικούς τομείς όπου ο ιδιωτικός τομέας αποφεύγει ή δεν έχει την ικανότητα να επενδύσει (όπως βαριές βιομηχανίες, υποδομές κ.λπ.), τα περισσότερα κράτη ίδρυσαν τις δημόσιες επιχειρήσεις για την αύξηση του σχηματισμού κεφαλαίων, την παραγωγή βασικών αγαθών με χαμηλότερο κόστος, για δημιουργία απασχόλησης και γενικότερα για να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη του κράτους. Η τάση αυτή συνεχίστηκε μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '80.

Η αύξηση της διαφθοράς, οι αστοχίες στη διοίκηση, ο υπερβολικός αριθμός προσωπικού (χωρίς να λαμβάνουν δεόντως υπόψη την οικονομική βιωσιμότητά τους καθώς πολλές κυβερνήσεις αντιμετώπισαν τις δημόσιες επιχειρήσεις ως εύκολους αγωγούς για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και πολιτικοποίησης), ο πληθωρισμός και η αύξηση των ελλειμμάτων κατά τη δεκαετία του 1980, έφεραν στο φως σοβαρές «κυβερνητικές αποτυχίες» και έλλειψη ανταγωνιστικότητας στις ΔΕΚΟ (Δημόσιες Επιχειρήσεις Και Οργανισμοί). Πέραν των διοικητικών αστοχιών πολλές δημόσιες επιχειρήσεις είχαν ελλιπή τεχνολογικό εξοπλισμό. Πολλές από τις κρατικές επιχειρήσεις ήταν εξοπλισμένες με μηχανήματα χαμηλής ποιότητας ή μεταχειρισμένα, εισαγόμενα είτε από εξωτερική βοήθεια είτε μέσω δανείων που συνέβαλλαν στην χαμηλή παραγωγή ή δημιουργήθηκαν χωρίς να έχουν λάβει δεόντως υπόψη την οικονομική βιωσιμότητα. (Ι.Δ. Αναστόπουλος 1987)

Θεσμικό Πλαίσιο των Δημόσιων Επιχειρήσεων

Οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι δημόσιες μονάδες όπου προσπαθούν να επιτύχουν κοινωνικούς στόχους εφοδιάζοντας με προϊόντα ή υπηρεσίες άλλες οικονομικές μονάδες. Ο ιδιοκτήτης τους είναι το κράτος, διαθέτουν μακροπρόθεσμο απόθεμα των παραγωγικών αγαθών, και η διοίκηση τους είναι αρμόδια για τις κρίσιμες αποφάσεις που αφορούν την παραγωγή προϊόντων καθώς και την παράδοσή τους. Δεν αποτελούν μέρος της διαδικασίας σχεδιασμού του κρατικού προϋπολογισμού

(Eichhorn,; Friedrich, Timpmann, Ukrainski 2016).

Οι Στόχοι των Δημόσιων Επιχειρήσεων

Οι χώρες που θεωρούν τους ιδιώτες επιχειρηματίες απρόθυμους ή ανίκανους να αναλάβουν ηγετικό ρόλο στην εκβιομηχάνιση στρέφονται στις δημόσιες επιχειρήσεις για έναν προωθητικό ρόλο. Μια τέτοια επιχειρηματική λειτουργία μπορεί να είναι ανυπόφορη εάν υπάρχει έλλειψη εγχώριων επιχειρηματιών - συνήθως η κατάσταση στις αγροτικές οικονομίες διαβίωσης μόλις αναδύεται από την αποικιακή κυριαρχία ή εάν, μετά από περιόδους πολέμου, οι επιχειρηματίες διατρέχουν υπερβολικό κίνδυνο. Ομοίως, όταν, για ιστορικούς και θεσμικούς λόγους, οι «αρετές» της μεσαίας τάξης που είναι θεμελιώδεις για την επιχειρηματική ορμή βρίσκονται μόνο στο στρατό ή τη γραφειοκρατία, η εξάρτηση από τη δημόσια είσοδο μπορεί να είναι η μόνη εφικτή μέθοδος για την έναρξη της εκβιομηχάνισης

Έλεγχος και Διοίκηση των Δημόσιων Επιχειρήσεων

Τα προβλήματα της διαχείρισης και του ελέγχου έχουν τροφοδοτήσει επίμονα τις επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα. Είναι ουσιαστικά τα προβλήματα της αξιολόγησης των επιδόσεων του δημόσιου τομέα και της παροχής στους διαχειριστές κατάλληλων κινήτρων για την επίτευξη τεχνικής αποτελεσματικότητας στις δραστηριότητές τους. Οι κακές οικονομικές επιδόσεις αποτελούν κοινό χαρακτηριστικό πολλών δημόσιων επιχειρήσεων. Τόσο οι υποστηρικτές όσο και οι πολέμιοι των ιδιωτικών επιχειρήσεων χρησιμοποιούν την έλλειψη οικονομικής κερδοφορίας ως επιχείρημα. Οι υποστηρικτές υποστηρίζουν ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί για να πετύχουν κοινωνικούς στόχους δεν πρέπει να κρίνονται από την ακατέργαστη οικονομική κερδοφορία, ενώ αυτοί που τις αμφισβητούν

ισχυρίζονται ότι το να μην το πράξουν είναι μια ανοιχτή πρόσκληση για τη διαιώνιση ευημερίας.

Όπως συμβαίνει συνήθως, και οι δύο ομάδες είναι σε κάποιο βαθμό σωστές. Όταν η ιδιωτική και κοινωνική κερδοφορία αποκλίνει λόγω των διαφόρων αποκλίσεων μεταξύ της αγοράς και των σκιωδών τιμών, η κοινωνική κερδοφορία είναι το σχετικό κριτήριο για την αξιολόγηση των επιδόσεων του δημόσιου τομέα. Αλλά δεν είναι απαραίτητα γεγονός ότι όλες οι κοινωνικά επικερδείς δημόσιες επενδύσεις πρέπει να είναι οικονομικά ασύμφορες. Επίσης, δεν μπορεί να θεωρηθεί, χωρίς να γίνουν τα αναγκαία ποσά, ότι μια οικονομικά ασύμφορη δημόσια επιχείρηση είναι αναγκαστικά κοινωνικά κερδοφόρα. Οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα πρέπει να παρουσιάζουν τόσο τους λογαριασμούς κοινωνικής όσο και οικονομικής κερδοφορίας διαφόρων επιχειρήσεων, καθώς από την κοινωνική κερδοφορία της πρέπει να κρίνεται η απόδοση μιας δημόσιας επιχείρησης.

Ο Δημόσιος Τομέας της Εσθονίας

Η Εσθονία είναι μια ανεπτυγμένη χώρα με προηγμένη οικονομία υψηλού εισοδήματος και το 2011 ήταν μεταξύ των ταχύτερα αναπτυσσόμενων χωρών στην ΕΕ. Ο Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, και κατατάσσεται υψηλά σε μετρήσεις οικονομικής ελευθερίας, πολιτικών ελευθεριών και ελευθερίας του τύπου (3η παγκοσμίως το 2012 και το 2007)

Στην Εσθονία, η διαχείριση του δημόσιου τομέα αποτελεί κλάδο συνεχούς ανάπτυξης από την αποκατάσταση της ανεξαρτησίας της το 1991. Παρά το γεγονός ότι η Εσθονία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή μεταρρυθμίσεων της δημοσιονομικής διαχείρισης και συνεχής διατήρηση χαμηλού δημόσιου χρέους και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, οι εσθονικές αρχές στηριζόμενες στην επιτόπια ανάλυση της κατάστασης, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι «η δημόσια δημοσιονομική διαχείριση» στην πραγματικότητα δεν λειτουργεί ως ένας πλήρης κύκλος ή σύστημα όπως θα έπρεπε.

(Kraan et al., 2008)

Σε περιόδους εμπορευματοπισμού, οι δημόσιες επιχειρήσεις χρησιμοποιήθηκαν εκτενώς ως μέσα εξωτερικής οικονομικής πολιτικής. Επί του παρόντος, αυτή η λειτουργία των δημόσιων επιχειρήσεων δεν τονίζεται πολύ αν και το φαινόμενο των νέων δημόσιων υπηρεσιών έχει εμφανιστεί (Clifton 2008).

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της συγχώνευσης της Εσθονίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ορισμένα εθνικά μέσα για τη βελτίωση της ευημερίας των χωρών εξαφανίστηκαν, όπως νομισματικές πολιτικές, πολιτικές κεφαλαιαγοράς, πολιτικές ανταγωνισμού, η πολιτική γεωργίας, οι τραπεζικές πολιτικές, οι μεταφορές, η περιβαλλοντική πολιτική, η νομισματική πολιτική, εξωτερικές οικονομικές πολιτικές και άλλες. Μικρές χώρες στην Ευρώπη, όπως η Εσθονία, πρέπει να αντιμετωπίσουν τη γήρανση και μείωση του πληθυσμού. Ως εκ τούτου, η αλλαγή των οικονομικών σχέσεων, της ενσωμάτωσης με άλλες χώρες και της οικονομική κατάσταση της μικρής χώρας έχει ως αποτέλεσμα η μικρή χώρα να γίνει μικρότερη.

Κατά τη διάρκεια του μετασχηματισμού, πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις. Ιδιωτικές επιχειρήσεις (σοσιαλιστικές), που ονομάζονται riigiettevõtte, και μικτές μετατράπηκαν σε δημόσιες επιχειρήσεις, πωλήθηκαν ή εμπορευματοποιήθηκαν. Μερικές επέζησαν ως δημόσιες επιχειρήσεις ιδιωτικού δικαίου, ενώ άλλες συγχωνεύθηκαν και

κάποιες νέες ιδρύθηκαν (Friedrich, Ramcke 2007). Η ιδιωτικοποίηση ξεκίνησε με περίπου 10.000 μικρές και 500 μεγάλες εμπορευματοποιημένες κρατικές επιχειρήσεις και είχε σχεδόν ολοκληρωθεί το 1995. Το 1998, περίπου το 80% του ΑΕΠ της χώρας είχε παραχθεί από τον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, έως και το 2013, οι επενδύσεις των κρατικών δημόσιων επιχειρήσεων εξακολουθούν να είναι υψηλότερες από εκείνες του κρατικού προϋπολογισμού. Τα περιουσιακά στοιχεία των δημόσιων επιχειρήσεων προέρχονται από το 23% του συνόλου των δημόσιο τομέα (*Εσθονική Ελεγκτική Υπηρεσία 2013*).

Οι δραστηριότητες των επιχειρήσεων της κεντρικής κρατικής κυβέρνησης αφορούν κυρίως τις μεταφορές, την αποθήκευση τη παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και ατμού. Επίσης περιλαμβάνουν επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες όπως επίσης και συμμετοχή της κυβέρνησης στην ενημέρωση και την επικοινωνία. Τέλος οι κεντρικές κρατικές επιχειρήσεις βρίσκονται ακόμα και σε τομείς όπως η μεταποίηση, οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι διαχείριση ακινήτων.

Ο Ελληνικός Δημόσιος Τομέας

Οι περισσότερες επιχειρήσεις του ελληνικού δημόσιου τομέα ιδρύθηκαν μετά την περίοδο του πολέμου. Η ιστορική τους αναδρομή περιλαμβάνει τρεις ξεχωριστές φάσεις. Η πρώτη φάση του ελληνικού δημόσιου τομέα (1950-1990) ξεκινάει με την ίδρυση των κρατικών επιχειρήσεων και συνεχίζει με την οικονομική αλλά και βιομηχανική επέκτασή τους. Το ελληνικό κράτος ανέλαβε μεγάλο επενδυτικό σχέδιο στις υποδομές στα δημόσια δίκτυα και σε διάφορα βοηθητικά προγράμματα για να επανέλθει η σταθερότητα που είχε χαθεί κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου και του εμφύλιου πολέμου. Οι κρατικές επιχειρήσεις συνήθως λάμβαναν τη μορφή νομικών εταιρειών αστικού δικαίου που κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα βιομηχανικών, οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, υποστηρίζοντας επίσης ευρύτερους κοινωνικούς στόχους. Οι βασικότεροι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία δημόσιων επιχειρήσεων είναι αφενός η αδυναμία του ιδιωτικού τομέα να εκτελέσει κάποιες λειτουργίες και αφετέρου ένα σχέδιο για ενισχυμένο ρόλο του κράτους στη κοινωνία αλλά και στην οικονομία. Ο δημόσιος τομέας ενσωμάτωσε τη στατική παράδοση της Ελλάδας και χαρακτηρίστηκε από κάθετα ενσωματωμένα μονοπώλια, άμεσος έλεγχος, γραφειοκρατική οργάνωση και συγκέντρωση ενώ, συχνά θεωρούνται «πολιτικές επιχειρήσεις», λόγω της ισχυρής επιρροής τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το πολιτικό σύστημα. Βασικό στοιχείο των επιχειρήσεων αυτών είναι ο συνδυασμός των εμπορικών δραστηριοτήτων με την κοινωνική τους αποστολή. Επιπλέον, ενώ εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, υπόκεινται κατά κύριο λόγο στους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΔΕΚΟ χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση ποικίλων στόχων, όπως τη κατανομή πόρων, την απασχόληση, τον έλεγχο του πληθωρισμού, βιομηχανική ανάπτυξη και επίτευξη κοινωνικών προγραμμάτων.

Οι αλλαγές των δημοσίων επιχειρήσεων επήλθε στα μέσα της δεκαετίας του 90, από κάποιες μεταρρυθμίσεις που υποχρεώθηκαν για την ένταξη της Ελλάδας στη Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνδυασμό με την αναθεώρηση των επεμβατικών πολιτικών του κράτους στην οικονομία. Μια καίρια θεσμική αλλαγή συνέβη το 1996 με την έναρξη του Νόμου 2414 για τον εκμοντερνισμό των δημόσιων υπηρεσιών όπου άνοιξε το δρόμο για τις πρώτες αλλαγές προς την ιδιωτικοποίηση. Οι προσπάθειες αναδιοργάνωσής σε αυτή τη φάση εξέλιξης δημόσιων επιχειρήσεων (1990 – 2000) είχαν ως στόχο τον εκμοντερνισμό και εξ' ορθολογισμό τους μέσω έγχυσης οικονομικών και τεχνοκρατικών αρχών. Η διαδικασία ξεκίνησε με τη μετατροπή πολλών ΔΕΚΟ σε χρηματιστηριακές εταιρείες και τη σταδιακή αποχώρηση του

κράτους από το κεφάλαιό τους μέσω διαδοχικών προσφορών κρατικών μετοχών. Την ίδια περίοδο οι βιομηχανίες ήταν επηρεασμένες από την αποδέσμευση τους με την υποστήριξη της ΕΕ, ιδίως στους κλάδους των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Οι μεγαλύτερες αλλαγές περιλάμβαναν την αναδιάρθρωση περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών των εταιρειών, ελευθερώνοντας τα κρατικά μονοπώλια στον ανταγωνισμό, των διαχωρισμό των υποδομών των επιχειρήσεων μεταξύ διαχειριστικών εργασιών και ιδιοκτησίας και των διαχωρισμό των δικτύων μεταξύ των δραστηριοτήτων εφοδιασμού και παραγωγής. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου το νομικό και θεσμικό πλαίσιο των ΔΕΚΟ αναθεωρήθηκε (Ν.3429/2005), φέρνοντας νέες τροποποιήσεις στη διαχείριση των εταιρειών. Επιπλέον, ιδρύθηκαν νέοι ρυθμιστικοί οργανισμοί στους τομείς που απελευθερώθηκαν, στους οποίους ανατέθηκαν ορισμένες ρυθμιστικές εξουσίες από την κυβέρνηση.

Η Τρίτη φάση της εξέλιξης των δημόσιων επιχειρήσεων ξεκίνησε το 2010 έπειτα από την οικονομική ύφεση που επηρέασε την ελληνική οικονομία. Υπό την πίεση των δημοσιονομικών ανισορροπιών και της αυξανόμενης δημοσιονομικής πίεσης, η αναδιάρθρωση και η ιδιωτικοποίηση των ΔΕΚΟ έγινε τομέας πολιτικής προτεραιότητας και ανέβηκε στην κυβερνητική ατζέντα. Οι αναδιάρθρωση των ΔΕΚΟ ήταν αναπόσπαστο μέρος στο πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Μερικές εταιρείες συγχωνεύτηκαν (μεταφορές), ενώ άλλες χωρίστηκαν (ηλεκτρισμός) και όλες σχεδόν οι ΔΕΚΟ αναδιαρθρώθηκαν προκειμένου να συμβαδίζουν με τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και να βελτιώνουν τις οικονομικές τους επιδόσεις. Επιπλέον, με στόχο τις αυξήσεις των εσόδων για τη μείωση του δημόσιου ελλείματος και του χρέους, ένα πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης μεγάλου χρέους ξεκίνησε, δημιουργώντας σημαντικές αλλαγές στην ιδιοκτησία και τη διαχείριση των δημόσιων επιχειρήσεων. Το 2011 οι περισσότερες ΔΕΚΟ στον εταιρικό και στον εργασιακό τομέα ήταν υπό την επίβλεψη του Ταμείου Ανάπτυξης Περιουσιακών Στοιχείων της Ελληνικής Δημοκρατίας όπου είναι ο κύριος κάτοχος για την ιδιωτικοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Μετά την αλλαγή της κυβέρνησης το 2015 το πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης πάγωσε προσωρινά, η μεγάλη δημοσιονομική πίεση και οι νέες συμφωνίες εξωτερικής βοήθειας πίεσαν για την συνέχιση του προγράμματος. Μέρος του χαρτοφυλακίου του ταμείου διαχείρισης των ΔΕΚΟ μεταβιβάστηκε σε νεοσυσταθέντα φορέα, ήτοι στην Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών. Το Ταμείο Ανάπτυξης Περιουσιακών Στοιχείων Ελληνικής Δημοκρατίας (ΤΑΙΠΕΔ) και η Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών είναι επί του παρόντος οι δύο (από τις τέσσερις) θυγατρικές εταιρείες της Ελληνικής Εταιρείας Περιουσιακών Στοιχείων και Συμμετοχών όπου συστάθηκε το 2016 και θα διαδραματίζει συντονιστικό ρόλο

στη διαχείριση των κρατικών περιουσιακών στοιχείων. Υπό τις τωρινές συνθήκες συνεχίζεται ο ανασχεδιασμός του δημόσιου τομέα και οι ιδιωτικοποιήσεις αλλά παρά τους αρχικούς σχεδιασμούς, η εξέλιξη του προγράμματος είναι αμφιλεγόμενη, με μειωμένα έσοδα από το αναμενόμενο και δεν πραγματοποιήθηκε στο βαθμό που προβλεπόταν.

Οι μεταρρυθμίσεις που αναφέρθηκαν δεν ήταν γραμμικές και η πρόοδος που πραγματοποιήθηκε χαρακτηρίζεται από ασυνέχεια και από ελλιπή εφαρμογή. Πέρα από το κανονιστικό πλαίσιο και τις επίσημες πολιτικές κατευθύνσεις, με αργά βήματα εφαρμόστηκαν προγράμματα ανασχηματισμού όπου ήθελαν αρκετό χρόνο ώστε να εμφανίσουν αποτελέσματα ενώ σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε αντίδραση ή έπρεπε να αντιμετωπιστούν εγγενή προβλήματα των ΔΕΚΟ. Στην πραγματικότητα, οι περισσότερες δημόσιες επιχειρήσεις υποφέρουν από ορισμένες μακροχρόνιες αδυναμίες του γενικού προτύπου των δημοσίων επιχειρήσεων στον Ελλαδικό χώρο, όπως η πολιτικοποίηση, ο κομματικός έλεγχος, η έλλειψη σωστής διαχείρισης, η διαφθορά, η αναποτελεσματικότητα και η ύπαρξη ομάδων συμφερόντων. (Georgakopoulos et al. 1987; Lioukas and Papoulias 1990; Haritakis and Pitelis 1998; Tsoukas and Papoulias 2004; Papoulias 2007) Οι προαναφερθείς λόγοι σε συνδυασμό με τη στασιμότητα στην Ελλάδα και χαμηλή ικανότητα μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα έχει μειώσει την πιθανότητα ισχυρού ανασχηματισμού των ΔΕΚΟ. Παρόλη τη πίεση από την ευρωπαϊκή κυβέρνηση, η διαδικασία ήταν αργή και μάλλον κατακερματισμένη εντελώς αντίθετη με το μακροπρόθεσμη προσέγγιση ευρείας κλίμακας. Παρά ταύτα μακροπρόθεσμα συνέβησαν σταδιακές αλλά σημαντικές αλλαγές, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που υπήρξε εξωτερική παρέμβαση.

Τα Προβλήματα του Δημόσιου Επιχειρηματικού Τομέα και οι Προτεινόμενες Λύσεις

Στο ευρωπαϊκό χώρο έχουν πολλές φορές παρουσιασθεί τα προβλήματα του δημοσίου τομέα και ιδιαίτερα οι αρνητικές οικονομικές επιδόσεις, η μη ικανοποιητική ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών καθώς και τα συσσωρευμένα ελλείματα. Διάφορες ριζικές ή μεταρρυθμιστικές λύσεις επιλέχθηκαν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών που έχουν ως σκοπό είτε την ιδιωτικοποίησή τους είτε την εξυγίανση.

Οι αρνητικές οικονομικές επιδόσεις και τα ελλείματα πολλών επιχειρήσεων στο δημόσιο τομέα είναι συνέπεια πολλών παραγόντων όπως:

1. Χαμηλή αποδοτικότητα των επενδύμενων κεφαλαίων
2. Αύξηση αμοιβών ταχύτερα από την αύξηση παραγωγικότητας
3. Αυξήσεις των τιμών εν συνέχεια κρατικών επεμβάσεων
4. Μη ορθολογική πολιτική επενδύσεων ιδιαίτερα όταν ο στρατηγικός σχεδιασμός των δημόσιων επιχειρήσεων επηρεάζεται από το κράτος
5. Χαμηλή ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών
6. Μη κερδοφόρα παραγωγική δομή των προβληματικών επιχειρήσεων
7. Διαφθορά και πολιτικά κίνητρα

Στην Ελλάδα, η αντιμετώπιση των προβλημάτων των δημόσιων επιχειρήσεων αναζητήθηκε προς την κατεύθυνση βελτίωσης της λειτουργίας τους και έχουν γίνει προσπάθειες για την οικονομική εξυγίανση.

Ωστόσο η προβληματικότητα των δημοσίων επιχειρήσεων δεν είναι μόνο συνάρτηση της οικονομικής τους επιβάρυνσης από το κράτος ή ζήτημα τρόπου εσωτερικής οργάνωσης είναι και ζήτημα εγγενές του θεσμού στο μέτρο που αυτός επηρεάζεται από τις άμεσες και έμμεσες παρεμβάσεις των κρατικών οργάνων. Άρα η αποτελεσματική λειτουργία του δημόσιου επιχειρηματικού τομέα προϋποθέτει την εξεύρεση ενός θεσμικού πλαισίου που θα επιτρέπει την εξισορρόπηση ανάμεσα στην επιχειρηματική αυτονομία και τις απαιτήσεις του δημοσίου συμφέροντος. (Ι.Α. Αναστόπουλος, 1987)

Κεφάλαιο 2. Παρουσίαση των Δημόσιων Επιχειρήσεων που Μελετήθηκαν

Σε Αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οι δημόσιες εταιρίες και οργανισμοί που αναλύθηκαν και θα δοθούν κάποια περιληπτικά στοιχεία για τη κάθε μία εξ' αυτών καθώς και τον τομέα στον οποίο ειδικεύονται και δραστηριοποιούνται.

Ελληνικές Δημόσιες Επιχειρήσεις

1) Helexpo

Η ΔΕΘ HELEXPO Α.Ε. είναι η εγχώρια διοργάνωση εκθέσεων και συνεδρίων στην Ελλάδα. Περιέχει δύο κύρια κέντρα προβολής τα οποία βρίσκονται στην Θεσσαλονίκη, και στην Αθήνα.

Οργανώνει επίσης 20 κλαδικές εκθέσεις που συνοδεύουν μη επώνυμα ονόματα, κατ' εξαίρεση αυτή της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, Ενώ ενεργεί ως επίσημος σύμβουλος για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Η διοργάνωση της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, που υποστηρίζει το μοναδικό πρόσωπο μιας σχεδόν ατελείωτης διοργάνωσης από το 1926, είναι ο «γονέας» των εκθέσεων στην Ελλάδα,

Η οργάνωση της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης διατηρώντας τη μοναδική φυσιογνωμία ενός, σχεδόν αιώνιου θεσμού από το 1926 έως σήμερα, αποτελεί τη “μητέρα” των εκθέσεων στην Ελλάδα, μεταλαμπαδεύοντας την ηθική κληρονομιά και την ιστορική συνέχεια στις νέες γενιές. Ταυτόχρονα δε, καλλιεργεί φυτώρια ανάπτυξης νέων κλαδικών εκθέσεων και άλλων γεγονότων για τη χώρα, με διεθνή προσανατολισμό.

Τα θέματα που δραστηριοποιείται είναι τα ακόλουθα:

- Στηρίζει την ελληνική οικονομία, παραγωγή, μεταποίηση και εμπόριο.
- Διοργανώνει και συνδιοργανώνει δεκάδες κλαδικές και περιφερειακές εκθέσεις, θεματικά πάρκα και φεστιβαλικά γεγονότα.
- Πραγματοποιεί συνέδρια και πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- Διαχειρίζεται και αξιοποιεί τις εγκαταστάσεις των διεθνών εκθεσιακών και συνεδριακών της κέντρων στη Θεσσαλονίκη (ΔΕΚΘ) και την Αθήνα (HELEXPO MAROUSSI).
- Δημιουργεί δίκτυα περιφερειακών εκθεσιακών και άλλων οργανώσεων.

- Διαθέτει ισχυρή τεχνογνωσία και αξιόπιστη εκθεσιακή πολιτική.
- Διαμορφώνει επιχειρησιακή κουλτούρα με διεθνές επιχειρηματικό προφίλ.
- Συνεργάζεται με κρατικούς φορείς και ιδιωτικές πρωτοβουλίες.
- Αποτελεί μέλος διεθνών εκθεσιακών οργανισμών και ινστιτούτων.
- Συμβάλλει δυναμικά στην ανάπτυξη της πόλης (SKG) ως επιχειρηματικό και τουριστικό προορισμό.
- Προσφέρει κοινωνικό έργο στους πολίτες, διαχρονικά.

(Πηγή: <https://www.helexpo.gr/el>)

2) Αττικό Μετρό Α.Ε

Η Attica Metro SA είναι μια σύγχρονη εταιρεία που εστιάζει σε έργα δημοσίου ενδιαφέροντος, με άρτια καταρτισμένο προσωπικό που συνεργάζεται για την ανάπτυξη του δικτύου του Μετρό της Αθήνας. Σήμερα, οι δύο Γραμμές του Μετρό της Αθήνας έχουν συνολικό μήκος περίπου 59,7 χιλιόμετρα και εξυπηρετούν 938.000 επιβάτες ανά ημέρα. Το Αττικό Μετρό συμβάλλει στο σύγχρονο συγκοινωνιακό δίκτυο και στην ποιότητα ζωής στο λεκανοπέδιο

Το Μετρό της Αθήνας είναι γνωστό για τα εντυπωσιακά αρχαιολογικά του εκθέματα και τα έργα τέχνης διάσημων καλλιτεχνών που βρίσκονται σε όλο το δίκτυο των κύριων σταθμών του, καθώς και για τα διακοσμητικά χαρακτηριστικά των σταθμών. Αξίζει να σημειωθεί ότι, χάρη στην κατασκευή του Μετρό της Αθήνας, μια αρχαιολογική ανασκαφή στην Αθήνα έχει αποκαλύψει περισσότερα από 50.000 αρχαιολογικά ευρήματα που χρονολογούνται από τη νεολιθική περίοδο έως τη σύγχρονη εποχή..(Πηγή: <https://www.ametro.gr/>)

3) Εγνατία Οδός Α.Ε

Για περισσότερα από 30 χρόνια, η Εγνατία Οδός αποτελεί το μεγάλο όνειρο της Βόρειας Ελλάδας- όχι μόνο να συνδέσει την Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη και να άρει την απομόνωσή τους. Η ένταξή της στα έργα προτεραιότητας των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών έχει εδραιώσει την ευρωπαϊκή της σημασία ως συνδετικός δρόμος για τις αγορές της Ανατολής με τα μεγάλα βιομηχανικά κέντρα της Δύσης. Ως συλλεκτικός άξονας των πανευρωπαϊκών διαδρόμων IV (Βερολίνο-Σόφια-Θεσσαλονίκη), IX (Ελσίνκι-Αλεξανδρούπολη) και X (Βιέννη-Βελιγράδι-Θεσσαλονίκη), που εκτείνεται από βορρά προς

νότο, αποκτά μεγάλη γεωστρατηγική σημασία για τα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Στη δεκαετία του 1970 άρχισαν οι προσπάθειες για την ενσωμάτωση του έργου τμηματικά σε διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα. Έτσι, την περίοδο αυτή έγιναν προσπάθειες να κατασκευαστούν τμήματα της Εγνατίας Οδού σε διάφορες δύσκολες και προβληματικές περιοχές (Μέτσοβο, παράκαμψη Καβάλας κ.λπ.), αλλά χωρίς εγγυημένη χρηματοδότηση, τόσο για την έρευνα όσο και για την κατασκευή, με αποτέλεσμα ορισμένα τμήματα των έργων να μην έχουν κατασκευαστεί στο παρελθόν, εντελώς αποσπασματικά, να μην έχουν ολοκληρωθεί. Τελικά το 1994 εντάχθηκε η κατασκευή του μεγαλύτερου μέρους του άξονα στο Β' ΚΠΣ.

Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση και λειτουργία του δρόμου. Το έγγραφο παρέχει οδηγίες για τη διατήρηση του αυτοκινητόδρομου σε καλή κατάσταση και τη λειτουργία του με σύγχρονα συστήματα πληροφοριών. Το έγγραφο περιλαμβάνει επίσης διαδικασίες για τον συντονισμό των κοινών δράσεων της εταιρείας, των εξωτερικών συνεργατών της και του κοινού. Η εταιρία στοχεύει

- στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου οδικής ασφάλειας και
- στη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους χρήστες
- στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφόρου διαχείρισης. Επίσης, στην Εταιρεία έχουν ανατεθεί, από διάφορους φορείς (Νομαρχία Κυκλάδων, Χαλκιδικής, ΟΛΘ κλπ) και άλλα έργα, λόγω της τεχνογνωσίας και εξειδίκευσης που έχει αποκτήσει. μερικά από τα έργα αυτά είναι:
- Αναβάθμιση των Κόμβων της Ανατολικής Περιφερειακής Θεσσαλονίκης και το συνδεδημένο τμήμα Κ4-Κ5,
- Σύνδεση Αεροδρομίου Μακεδονίας με τον αυτοκινητόδρομο Θεσσαλονίκης-Μουδανιών,
- Αναβάθμιση τμήματος Σωζόπολη-Μουδανιά, στον αυτοκινητόδρομο Θεσσαλονίκης – Μουδανιών,
- Σύνδεση του Προβλήτα Λιμένα Θεσσαλονίκης,
- Γέφυρα Μέρτζιανης (Διασυνοριακή σύνδεση με Αλβανία),
- Γέφυρα Ποτίδαιας,
- Σύνδεση Εγνατίας Οδού, με λιμάνι Αλεξανδρούπολης
- Αποκατάσταση ζημιών από φυσικές καταστροφές στις Κυκλάδες.

Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για ανάληψη υπηρεσιών επίβλεψης έργων υποδομής σε Βαλκανικές χώρες. (Πηγή: <https://www.egnatia.eu>)

4) Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ

Τα ΕΑΣ είναι μια εταιρεία που δημιουργήθηκε με τη συγχώνευση των ελληνικών αμυντικών εταιρειών ΕΒΟ και ΡΥΓΚΑΙ το 2004. Η εταιρεία το 2018 γνώρισε ζημιές εν μέρει λόγω της οικονομικής κρίσης που έπληξε την Ελλάδα από το 2008 έως το 2018. Ξεκίνησε η αναδιάρθρωση της εταιρείας το 2019 και μέχρι το 2020, οι μελλοντικές προοπτικές της εταιρείας είχαν βελτιωθεί. Ωστόσο, έπρεπε να γίνουν πολλά βήματα για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η συνεχής ανάπτυξή τους.

Τα ΕΑΣ δραστηριοποιούνται σε:

- Ανάπτυξη & Παραγωγή Όπλων φορητού οπλισμού, οπλικών συστημάτων, πυραυλικών συστημάτων, πυρομαχικών, παρελκόμενων & ανταλλακτικών όπλων φορητού οπλισμού
- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό όπλων & οπλικών συστημάτων
- Συντήρηση οπλικών & πυραυλικών συστημάτων
- Έλεγχο, αξιολόγηση, συλλογή, αποστρατικοποίηση απαξιωμένων πυρομαχικών
- Βλητικές δοκιμές και ελέγχους πυρομαχικών, όπλων, υλικών

Η έδρα της ΕΑΣ βρίσκεται στον Υμηττό Αττικής και το ανθρώπινο δυναμικό της ΕΑΣ ανέρχεται σε 500 άτομα. Βασικός μέτοχος της ΕΑΣ είναι το Υπουργείο Οικονομικών, ενώ η εταιρεία εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (Πηγή: <https://www.eas.gr/>)

5) Ελληνικά Πετρέλαια

Ένας δυναμικός Όμιλος με γερές βάσεις, που πρωταγωνιστεί στις ενεργειακές εξελίξεις στην Ελλάδα, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η σταδιακή εξέλιξη από το πετρέλαιο στην ενέργεια συνοδεύεται από διεθνείς δραστηριότητες, επεκτάσεις και συμμαχίες, καθώς και από ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα με επιλεγμένες κερδοφόρες επενδύσεις σε νέους τομείς. Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι:

- Διύλιση, εφοδιασμός και εμπορία πετρελαιοειδών
- Λιανική εμπορία πετρελαιοειδών
- Παραγωγή και εμπορία πετροχημικών
- Έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων
- Παραγωγή ενέργειας και φυσικό αέριο
- Τεχνικές μελέτες

Το ελληνικό δημόσιο κατέχει στην κυριότητά του το 35,5% του ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια.

(Πηγή: <https://www.helpe.gr/>)

6) Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία

Η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. (ΕΑΒ) είναι η μεγαλύτερη εταιρεία αεροδιαστημικής και αμυντικής βιομηχανίας στην Ελλάδα. Ο οργανισμός ιδρύθηκε το 1975 και κύριος σκοπός του είναι η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και προϊόντων στις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις. Η ΕΑΒ εφαρμόζει μια στρατηγική πιο εξωστρεφής τα τελευταία χρόνια, η οποία οδήγησε σε μια διευρυμένη πελατειακή βάση και έναν πιο αξιόπιστο συνεργάτη στη διεθνή αεροναυπηγική βιομηχανία.

(Πηγή: <https://www.haicorp.com/el/company-el/profile-el>)

7) Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση Α.Ε

Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. είναι μια δημόσια επιχείρηση που ανήκει και εποπτεύεται από το δημόσιο. Είναι ένα αυτόνομο όργανο με δικούς του οικονομικούς και διοικητικούς πόρους. Διέπεται από τις διατάξεις που αναφέρονται εδώ.

Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. έχει ως σκοπό την παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης του κοινωνικού συνόλου στις ηλεκτρονικές πληροφορίες που αυτή παράγει στο πλαίσιο του σκοπού της, καθώς και τη διακίνηση, ανταλλαγή και διάδοσή τους, με την οργάνωση, εκμετάλλευση και λειτουργία τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, διαδικτυακών ιστοτόπων και την παροχή κάθε είδους οπτικοακουστικών υπηρεσιών με τη χρήση οποιασδήποτε τεχνικής μεθόδου ή μέσου.

Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., συμβάλλει στην ενημέρωση, μόρφωση και ψυχαγωγία του ελληνικού (Πηγή: <https://company.ert.gr/>)

8) Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ)

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία αποτελούν σημαντικό μέρος του κοινωνικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα για περισσότερο από δύο αιώνες. Διαθέτουν 625 καταστήματα, 519 ταχυδρομεία και 3.200 υπαλλήλους. Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία ιδρύθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου 1828 από τον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια. με το υπ' αριθ. 6550 Ψήφισμα ΙΖ' του. Από τις αρχές του 1900 οργανώνεται συστηματικά η Ταχυδρομική Υπηρεσία, η οποία μέχρι το 1949 λειτουργεί με την Τηλεγραφική και Τηλεφωνική Υπηρεσία με την επωνυμία "Τ.Τ.Τ."

Τα ΕΛΤΑ αποτελούν όμιλο επιχειρήσεων με μητρική εταιρεία την ΕΛΤΑ Α.Ε. και θυγατρική την Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε. Πιο συγκεκριμένα: «Ο Μηχανισμός Συντονισμού προσδιορίζει το πλαίσιο σχετικά με τη διακυβέρνηση των Δημοσίων Επιχειρήσεων στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (εφεξής «ΕΕΣΥΠ»), σύμφωνα με το άρθρο 197 παρ. 6 του ν. 4389/2016. Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (εφεξής «ΕΛΤΑ») αποτελούν μία από τις λοιπές θυγατρικές του χαρτοφυλακίου της ΕΕΣΥΠ. Η ΕΕΣΥΠ κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης. Τα ΕΛΤΑ αποτελούν όμιλο επιχειρήσεων με μητρική εταιρεία την ΕΛΤΑ Α.Ε. και θυγατρική την Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.».(Πηγή: <https://www.elta.gr/>)

9) ΕΛΤΑ Courier

Η ΕΛΤΑ Courier είναι μια ανώνυμη εταιρεία που ιδρύθηκε το 2000. Δραστηριοποιείται στην άκρως ανταγωνιστική αγορά υπηρεσιών ταχυμεταφορών. Είναι μέλος του ομίλου "Ελληνικά Ταχυδρομεία". Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία αποτελούν συνέχεια της υπηρεσίας ταχυμεταφορών DOOR - DOOR, η οποία άρχισε να προσφέρεται στην αγορά το 1987. Σήμερα, με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας, σύγχρονη αντίληψη οργάνωσης και λειτουργίας και εξειδικευμένο προσωπικό, παρέχει μεταφορά οποιουδήποτε αντικειμένου, σε οποιοδήποτε προορισμό στην Ελλάδα και τον κόσμο. (Πηγή: <https://www.elta-courier.gr/profile>)

10) Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας

Η εταιρεία ΙΦΕΤ Α.Ε. είναι θυγατρική του «Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων» και δραστηριοποιείται κυρίως στην παρασκευή, εισαγωγή και διανομή φαρμακευτικών προϊόντων που δεν διανέμονται από ιδιωτικές φαρμακευτικές εταιρείες στην ελληνική αγορά, αλλά κρίνονται απολύτως απαραίτητα για τη θεραπεία χρησιμοποιείται από ασθενείς και την προστασία της δημόσιας υγείας. Δραστηριοποιείται και σε άλλες περιοχές της περιοχήςΥπηρεσίες, όπως η δημιουργία ενός ασφαλούς συστήματος διαχείρισης για τα επικίνδυνα απόβλητα από ληγμένα οικιακά φάρμακα και την ακτινοβολία ιατροτεχνολογικών προϊόντων με γ' ακτινοβολία.

Η ΙΦΕΤ Α.Ε. είναι ένα σημαντικό εργαλείο που χρησιμοποιείται από επαγγελματίες υγείας και την εγχώρια φαρμακοβιομηχανία για την ανάπτυξη νέων και καλύτερων φαρμάκων. Βοηθά στην ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ αυτών των ομάδων και της ερευνητικής πανεπιστημιακής κοινότητας (Πηγή: <https://www.ifet.gr/el/>)

11) Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε

Η Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ) είναι θυγατρική του χαρτοφυλακίου της ΕΕΣΥΠ όπου και κατέχει μερίδιο 100% στο μετοχικό της κεφάλαιο. Η ΚΑΘ ιδρύθηκε με το Β.Δ. 869/1966, όπως τροποποιήθηκε και με το Π.Δ. 411/1998 και μετατράπηκε από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου σε Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Σύμφωνα με το καταστατικό του ΚΑΘ, αντικείμενο δραστηριότητας του είναι η διαχείριση και οργάνωση και γενικά η καλή λειτουργία του ΚΑΘ, καθώς και τα έσοδα από ενοίκια και κάθε είδους εκμετάλλευση καταστημάτων, εγκαταστάσεων, κτιρίων και χωριστές εγκαταστάσεις. Στέγες και υπηρεσίες που σχετίζονται με το χονδρεμπόριο στους χώρους της εταιρείας

Το Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΕΣΥΠ στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας και της προσβασιμότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους πελάτες, προκειμένου να παρέχει την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατώνΣε αυτό μπορεί να συμβάλλει η ανάπτυξη, όπου απαιτείται, της κατάλληλης τεχνικής υποδομής η οποία θα βοηθήσει στο γενικότερο εκσυγχρονισμό της εταιρείας ώστε να διαμορφώνει στους χώρους της ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις άσκησης του εμπορίου οπωροκηπευτικών και κρεάτων και γενικότερα

τροφίμων, νωπών ή μεταποιημένων, προς όφελος, τόσο του παραγωγού, όσο και του καταναλωτή.

Για τους παραγωγούς και τους εμπόρους προϊόντων, οι δραστηριότητες της ΚΑΘ μπορούν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερα και πιο αποτελεσματικά δίκτυα παραγωγής και εμπορίας, τα οποία θα οδηγήσουν σε προϊόντα καλύτερης ποιότητας και μεγαλύτερη αναγνώριση στο εξωτερικό. Αυτό θα βοηθήσει τις εξαγωγικές προσπάθειες της ΚΑΘ.

Η ΚΑΘ χρησιμοποιεί ένα πλαίσιο μέριμνας και πρόβλεψης για τη διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς και τη σωστή διαχείριση και αξιοποίηση των ενεργειακών πόρων, προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τις δραστηριότητές της. (Πηγή: <https://www.kath.gr/el/>)

12) ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών

Ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών είναι ο μεγαλύτερος πάροχος δημόσιων συγκοινωνιών στην Αθήνα, υπεύθυνος για το συντονισμό και τη λειτουργία αστικών λεωφορείων και τρένων σε όλη την πόλη και τη μητροπολιτική περιοχή.

Οι δύο θυγατρικές του οργανισμού (ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ) είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση της συγκοινωνιακής υποδομής που τελεί υπό την εποπτεία του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου του Μετρό της Αθήνας. Το σύστημα του μετρό εξυπηρετεί την πόλη της Αθήνας, η οποία έχει πληθυσμό άνω των τριών εκατομμυρίων κατοίκων. Το αεροδρόμιο προσφέρει επίσης πρόσβαση στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» που βρίσκεται στην ανατολική Αττική. Ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος Αθηνών λειτουργεί υπηρεσία προαστιακού σιδηροδρόμου που εξυπηρετεί αστικές, προαστιακές και περιφερειακές περιοχές στην Αττική και γειτονικούς νομούς. το δίκτυο λειτουργεί με τρένο OS ESA που εξυπηρετεί Αστικό, προαστιακό και περιφερειακό κέντρο της Αττικής και γειτονικών νομών. Το δίκτυο τροφοδοτείται από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε

- Τραμ
- Αστικά λεωφορεία / Τρόλεϊ
- Σύστημα Συλλογής Κομίστρου
- Υπεραστικές συγκοινωνίες
- Δημοτικές συγκοινωνίες
- Τουριστικές συγκοινωνίες

- Εσωτερικές συγκοινωνίες
- Πινακίδες οδοσήμανσης

(Πηγή: <https://el.wikipedia.org/wiki/>)

13) Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε

Ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ Α.Ε.) ιδρύθηκε το 1955 και είναι γνωστός ως Οργανισμός Κεντρικής Λαχαναγοράς Αθηνών. Το 1970 μεταφέρθηκε στις εγκαταστάσεις του ο χονδρέμπορος νωπών κρεάτων και το 1989 άλλαξε η ονομασία σε Κεντρική Αγορά Αθηνών. Το 1998 μετατράπηκε σε Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών» και εκσυγχρονίστηκε το 2004. Η εγκατάσταση ξεκινά την αστάθειά του. Το 2011 η ΕΤΑΝΑΛ συγχωνεύτηκε με τον ΟΚΑΑ και το 2012 οι 11 ιχθυόσκαλες της χώρας έγιναν υποκαταστήματα του ΟΚΑΑ. Με τον Οργανισμό εντάχθηκε το 2014 και η Κεντρική Λαχαναγορά Πάτρας.

Παράλληλα με την αναπτυξιακή πολιτική στο χονδρεμπόριο τροφίμων, το 2012 δημιουργείται η «Καταναλωτική Αγορά». Πρόκειται για την πιο σύγχρονη αγορά λιανικής τροφίμων που βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του Οργανισμού και εξασφαλίζει την πρόσβαση των καταναλωτών σε ποιοτικά και φθηνά πιστοποιημένα προϊόντα. ..Ο ΟΚΑΑ σήμερα είναι ανώνυμη εταιρεία κοινής ωφέλειας, έχει ως μοναδικό μέτοχο την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) και εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. (Πηγή: <https://www.okaa.gr/gr/organismos/istoria/>)

14) Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης Α.Ε

Η εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης» είναι επιχείρηση που εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη, ενώ έχει το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης και εκμετάλλευσης των τοπίων, των κτιρίων και των κατασκευών του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης και του μικρότερου λιμανιού της Μάκρης, που βρίσκεται στα βορειοανατολικά της Ελλάδας, στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με παραχώρηση, συμφωνία με το Ελληνικό δημόσιο, καθώς και διοικητικά καθήκοντα στο λιμάνι της Καμαριώτισσας και στο ιχθυοτροφείο Θέρμες στη Σαμοθράκη. Ο Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης ασχολείται με ναυτιλιακές υπηρεσίες, φόρτωση και αποθήκευση

φορτίου και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών. Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης έχει την υποδομή για να διακινήσει μεγάλες ποσότητες, τόσο φορτίου όσο και επιβατών.

Το λιμάνι της Καμαριώτισσας συνδέει τη Σαμοθράκη με την ηπειρωτική Ελλάδα ακτοπλοϊκώς, ενώ τα άλλα δύο λιμάνια (καταφύγια) εξυπηρετούν κυρίως τοπικές ανάγκες. Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου μεταβίβασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης Α.Ε.» σε Μετοχές Α.Ε. δυνάμει της υπ' αρ. 222/05.11.2012 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ Β' 2996/2012). (Πηγή: <https://www.hradf.com/portfolio/view/167/organismos-limenos-aleksandroypolhs-a-e-ola-a-e>)

15) Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε

Η Ανώνυμη Εταιρεία «Ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης» (ΟΛΘ Α.Ε.) ιδρύθηκε στις 9/9/1968, ΦΕΚ 490Α'/ 1-3-99), για να αποφασίσει τη διαχείριση και το λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

Στις 27 Ιουνίου 2001, για περίοδο 40 ετών, η Ελλάδα κατοχύρωσε στο ελληνικό δημόσιο τον ΟΛΘ Α.Ε. το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και ανάπτυξης της γης, του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων της λιμενικής περιοχής. Θεσσαλονίκης, (ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου). Το 2009, η περίοδος παραχώρησης παρατάθηκε για επιπλέον 10 χρόνια, λήγοντας την αντίστοιχη ημερομηνία το 2051.

Η ΟΛΘ Α.Ε. παρέχει υπηρεσίες ελλιμενισμού πλοίων στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, διακινώντας κάθε είδους υπηρεσίες εμπορευμάτων και επιβατών, κυρίως με δικά της μέσα και προσωπικό. Η εταιρεία αναλαμβάνει επίσης τη βελτίωση και συντήρηση νέων και υφιστάμενων υποδομών στο λιμάνι, καθώς και την αγορά ή συντήρηση του απαραίτητου ηλεκτρολογικού, γεωμηχανικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. (Πηγή: <https://www.thpa.gr/index.php/el/olth/about>)

16) Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.)

Ο ΟΣΕ είναι εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής και εκτελεί έργα ανάπτυξης υποδομών μέσω της θυγατρικής του ΕΡΓΟΣΕ.

Ο ΟΣΕ ιδρύθηκε το 1970 και είναι πλήρως κρατικός. Η Επιχείρηση είναι μια εταιρεία κοινής ωφέλειας με έδρα την Αθήνα. Το ίδρυμα είναι πλήρως αυτόνομο και λειτουργεί με την πλήρη υποστήριξη της κυβέρνησης.

Όραμα του ΟΣΕ είναι η ανάπτυξη σύγχρονης υποδομής για την παροχή σιδηροδρομικών μεταφορικών υπηρεσιών, καθιστώντας το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο ουσιαστικό τμήμα των διευρωπαϊκών δικτύων, ικανοποιώντας την ανάγκη των πολιτών και των λοιπών φορέων για γρήγορη, ασφαλή, άνετη και οικονομική μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου, ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες της χώρας.

Αποστολή του ΟΣΕ είναι να παρέχει τις κατάλληλες υπηρεσίες με στόχο να:

- Καταστεί ο σιδηρόδρομος βασικό μέσο μετακίνησης πολιτών και μεταφοράς εμπορευμάτων.
- Μεγιστοποιηθεί η κοινωνικοοικονομική αποδοτικότητα των διατιθέμενων πόρων για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας.
- Υπάρξει αρμονική συνεργασία με τους φορείς οικονομικής, επιχειρηματικής και κοινωνικής ζωής της χώρας. (Πηγή: <https://www.ose.gr/el/>)

17) ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε

Η ανώνυμη εταιρεία ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. ιδρύθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2005 ως θυγατρική της ΟΣΕ Α.Ε. της οποίας ανήκει σε ποσοτό 100%.

Από 1.1.2007, η ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. ανέλαβε τη διαχείριση όλων των υπηρεσιών μεταφορών (επιβατικών, εμπορευματικών κ.λπ.). Από το 2007, η εταιρεία λειτουργεί ως ανεξάρτητη εταιρεία ακολουθώντας τις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας. Τον Ιούλιο του 2007, η συγχωνεύθηκε στην ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ Α.Ε., όπου διαχειρίζεται τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο Αθηνών.

Τον Απρίλιο του 2013, οι μετοχές της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. μεταβιβάστηκαν και παραλήφθηκαν από τον νέο ιδιοκτήτη. Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανήκει πλήρως στο Ταμείο Αξιοποίησης Περιουσίας Δημόσιας Ιδιωτικής Περιουσίας (ΤΑΙΠΕΔ) που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και έκτοτε το ΤΑΙΠΕΔ είναι ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας.

Υπεγράφη στις 18 Ιανουαρίου 2017 από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΤΑΙΠΕΔ και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου Ferrovie dello Stato Italiane (FSI), η σύμβαση για την πώληση του 100%.της ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ προς την FSI έναντι συνολικού τιμήματος 45 εκατ. ευρώ

Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. είναι ο βασικός πάροχος (μέχρι και σήμερα ο μοναδικός) σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων. Η Εταιρεία παρέχει τις σιδηροδρομικές υπηρεσίες χρησιμοποιώντας το δίκτυο και την εν γένει σιδηροδρομική υποδομή η οποία ανήκει στον ΟΣΕ (καταβάλλοντας τα αντίστοιχα τέλη πρόσβασης δικτύου).

Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. εκτελεί καθημερινά 342 δρομολόγια (προαστιακούς και εμπορικούς συρμούς). Το 2016 μετέφερε συνολικά 15,6 εκατομμύρια επιβάτες, εκ των οποίων 10,1 εκατομμύρια στον προαστιακό και 5,5 εκατομμύρια στο State Grid. Επίσης μετέφερε 1,1 εκατομμύρια τόνους φορτίου.

Οι κυριότεροι σκοποί της εταιρίας είναι:

- Η ανάπτυξη, οργάνωση και εκμετάλλευση αστικών, προαστιακών, περιφερειακών, υπεραστικών και διεθνών επιβατικών και εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών, καθώς και μεταφορών πάσης φύσεως με συστήματα σταθερής τροχιάς.
- Η ανάπτυξη, οργάνωση και εκμετάλλευση συνδυασμένων μεταφορών (με άνω του ενός μέσου μεταφοράς, δηλαδή).
- Η ανάπτυξη, οργάνωση και εκμετάλλευση αστικών, προαστιακών περιφερειακών, υπεραστικών και διεθνών λεωφορειακών επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, στην αλλοδαπή ή την ημεδαπή.
- Η παροχή πάσης φύσεως υπηρεσιών διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), καθώς και κάθε δραστηριότητα σχετιζόμενη με διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Η οργάνωση, εκμετάλλευση και παροχή υπηρεσιών κατάκλισης και εστίασης επιβατών.
- Η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και η εκπόνηση μελετών σχετικών με δραστηριότητες που συνάδουν με τους σκοπούς της εταιρείας. (Πηγή: <https://www.trainose.gr/>)

Εσθονικές Δημόσιες Επιχειρήσεις

Στην συνέχεια ακολουθεί μια περιληπτική αναφορά για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις της Εσθονίας που θα μελετηθούν και θα συγκριθούν με τις αντίστοιχες ελληνικές. Οι συγκεκριμένες εταιρείες επιλέχθηκαν διότι παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες είναι πολλές φορές άμεσα ή έμμεσα συγκρίσιμες με τις ελληνικές.

18) A.L.A.R.A

Η AS A.L.A.R.A. είναι κρατική εταιρεία που εδρεύει στη διοίκηση του Υπουργείου Οικονομίας και του Υπουργείου Επικοινωνιών, η κύρια δραστηριότητα της οποίας είναι:

1. Η διαχείριση και αποσυμφόρηση της πρώην πυρηνικής εγκατάστασης της Παγσκι και της εγκατάστασης αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων της Damku.
2. Η διαχείριση και αποθήκευση ραδιενεργών αποβλήτων που παράγονται στην Εσθονία.
3. Η ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίων για τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων.
4. Η παροχή υπηρεσιών στους τομείς της μέτρησης της ραδιενέργειας και της ραδιορρύπανσης και της απενεργοποίησης της ραδιενέργειας.

Η ίδρυση της AS A.L.A.R.A. το 1995 οφειλόταν στην ανάγκη διαχείρισης του πυρηνικού χώρου του πρώην κέντρου εκπαίδευσης πυρηνικών υποβρυχίων του Παγσκι, το οποίο αναλήφθηκε από τη Ρωσική Ομοσπονδία στις 26 Σεπτεμβρίου 1995. Την 1η Νοεμβρίου του ίδιου έτους, η εγκατάσταση αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων damku, όπου τα ραδιενεργά απόβλητα από βιομηχανικές, ερευνητικές και ιατρικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται στην Εσθονία, είχαν αποθηκευτεί στην Εσθονία από τις αρχές της δεκαετίας του 1960.

Από το 1995, η πρώην πυρηνική περιοχή του Παγκι έχει υποβληθεί σε εκτεταμένες εργασίες για τον καθαρισμό του χώρου από την απολύμανση και την προσαρμογή του στις ανάγκες. Μεταξύ άλλων, δημιουργήθηκε μια σύγχρονη ενδιάμεση εγκατάσταση αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων στο κύριο κτίριο του πυρηνικού αντικειμένου, τόσο για τον καθαρισμό του χώρου όσο και για την αποθήκευση των αποβλήτων που παράγονται στην Εσθονία στο σύνολό της. Η εγκατάσταση αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων του φράγματος έχει κλείσει για αποθήκευση αποβλήτων από το 1995, και το τελικό κλείσιμο της

εγκατάστασης αποθήκευσης απαιτεί την απομάκρυνση όλων των αποβλήτων που περιέχονται εκεί. Οι εργασίες αυτές ξεκίνησαν το 2008. (Πηγή: <https://alara.ee/ettevottest/>)

19) Eesti Energia

Η Eesti Energia είναι μια διεθνής εταιρεία ενέργειας που ανήκει στο εσθονικό κράτος και η οποία δραστηριοποιείται στις αγορές πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στις χώρες της Βαλτικής, τη Φινλανδία και την Πολωνία, καθώς και στη διεθνή αγορά υγρών καυσίμων.

Η Eesti Energia προσφέρει ενεργειακές λύσεις από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και καυσίμων μέχρι καινοτόμες πωλήσεις, υπηρεσίες πελατών και πρόσθετες υπηρεσίες που σχετίζονται με την ενέργεια. (Πηγή: <https://www.energia.ee/et/avaleht>)

20) Eesti Keskkonnauuringute Keskus

Η EKUK είναι η κορυφαία εταιρεία χημικών και φυσικών εργαστηριακών ερευνών στην Εσθονία

Το Εσθονικό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας έχει ορίσει τα αρμόδια εθνικά ιδρύματα ως εγκεκριμένο εργαστήριο για την ανάλυση τροφίμων, πρώτων υλών και αλκοόλης και ως εργαστήριο αναφοράς για την επιφάνεια, τα υπόγεια ύδατα, τη θάλασσα, τα λύματα και την ιλύ καθαρισμού λυμάτων. Η EKUK προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χημικών και φυσικών αναλύσεων και συναφών υπηρεσιών.

Η εταιρεία παρέχει αντικειμενικές πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος με βάση μελέτες ακριβείας και μοντέλων.

Η EKUK πραγματοποιεί φυσικές και χημικές εργαστηριακές δοκιμές και γεωτεχνικές μελέτες ενώ οι πελάτες της είναι ιδιωτικές εταιρείες, ιδιώτες καθώς και οι δημόσιες αρχές. (Πηγή: <https://www.klab.ee/firma/>)

21) Eesti Loto

Η Eesti Loto είναι η κορυφαία εταιρεία υπεύθυνη για την διαχείριση τυχερών παιγνίων στην Εσθονία. Οι μετοχές της AS Eesti Loto ανήκουν στη Δημοκρατία της Εσθονίας και η εταιρεία τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών της Δημοκρατίας της Εσθονίας.

Στην καθημερινή της δραστηριότητα, η Εσθονική Loto είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των παίγνιων, προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα που σχετίζονται μεταξύ των παικτών στα παιχνίδια λαχειοφόρων αγορών Lotto της Εσθονίας. Η Eesti Loto προσφέρει παιχνίδια λαχειοφόρων αγορών για ψυχαγωγικούς σκοπούς, αλλά αναγνωρίζει τους πιθανούς κινδύνους για τα τυχερά παιχνίδια για τους παίκτες. Στρατηγικός στόχος της εταιρείας είναι η οργάνωση των δραστηριοτήτων με τρόπο που βοηθά στην ευαισθητοποίηση των παικτών και στην πρόληψη και τον περιορισμό των προβληματικών τυχερών παιχνιδιών. Η Εταιρεία εφαρμόζει τις αρχές υπεύθυνης διαχείρισης παιχνιδιών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο Υπεύθυνου Παιχνιδιού. (Πηγή: <https://www.eestiloto.ee/>)

22) OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)

Ο Οργανισμός Αποθεμάτων Πετρελαίου Εσθονίας (OSPA) είναι εταιρεία που συστάθηκε από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας στις 15 Απριλίου 2005 βάσει του νόμου για τα αποθέματα υγρών καυσίμων με σκοπό τη δημιουργία, τη συντήρηση και τη διατήρηση των υποχρεωτικών αποθεμάτων πετρελαίου της Δημοκρατίας της Εσθονίας. Ο OSPA είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Οι μετοχές του ανήκουν εξ ολοκλήρου στο κράτος και τα δικαιώματα των μετόχων ασκούνται από το Υπουργείο Οικονομίας και Επικοινωνιών, το οποίο στη γενική συνέλευση των μετόχων εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Επικοινωνιών. (Πηγή: <https://www.ospa.ee/en>)

23) Port of Tallinn

Το λιμάνι του Τάλλιν είναι η μεγαλύτερη λιμενική αρχή στην Εσθονία και στρατηγικός του στόχος είναι η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της Εσθονίας ως ναυτιλιακή χώρα.

Όσον αφορά τόσο την κυκλοφορία φορτίου όσο και την επιβατική κίνηση, το λιμάνι του Τάλλιν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως το μεγαλύτερο λιμάνι στις ακτές της Βαλτικής Θάλασσας.

Το λιμάνι του Τάλλιν είναι εισηγμένο στο Χρηματιστήριο Nasdaq του Τάλλιν από τις 13 Ιουνίου 2018. Οι μέτοχοι του Port of Tallinn είναι:

- 67% Δημοκρατία της Εσθονίας
- 33% Επενδυτικά κεφάλαια, συνταξιοδοτικά ταμεία, ιδιώτες επενδυτές

Η στρατηγική του Λιμανιού του Τάλλιν για την 2021-2025 επικεντρώνεται στην εκπλήρωση του οράματος της εταιρείας να γίνει το πιο καινοτόμο λιμάνι στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας, καθώς ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των ιδιοκτητών και τηρεί τις υποσχέσεις για μέρισμα, και διασφαλίζει την υψηλή εταιρική κουλτούρα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. (Πηγή: <https://www.ts.ee/en/strategic-goals/>)

24) Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)

Η Riigi Kinnisvara AS είναι μια εταιρεία ανάπτυξης και διαχείρισης ακινήτων που ιδρύθηκε το 2001 για την αποτελεσματική διαχείριση της κρατικής ακίνητης περιουσίας. Η εταιρεία ανήκει κατά 100% στη Δημοκρατία της Εσθονίας και οι μετοχές της ελέγχονται από το Υπουργείο Οικονομικών. Το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ανέρχεται σε 238.051.700 ευρώ. Η Riigi Kinnisvara παρέχει υπηρεσίες κυρίως σε κρατικές αρχές και παρόχους δημόσιων υπηρεσιών. Περισσότερα από 230 άτομα εργάζονται στα γραφεία της εταιρείας στο Τάλλιν, το Tartu, το Pärnu και το Jõhvi.

Η Riigi Kinnisvara AS εξυπηρετεί τους ακόλουθους στόχους που έχει καθορίσει ο μοναδικός μέτοχος.

- Να είναι το κέντρο αριστείας των κρατικών αρχών για την παροχή του περιβάλλοντος ακινήτων και των υπηρεσιών ακινήτων.
- Συγκέντρωση και βελτιστοποίηση των ακινήτων που χρησιμοποιούνται από το κράτος και των σχετικών δαπανών.
- Ανάπτυξη της εταιρείας και της αρμοδιότητας του κράτους για τα ακίνητα, ενώ παράλληλα είναι στρατηγικός εταίρος του Υπουργείου Οικονομικών.
- Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα για τη διασφάλιση των καλύτερων λύσεων για τις κρατικές αρχές στο πλαίσιο του ανταγωνισμού στην αγορά.

(Πηγή: <https://rkas.ee/en>)

25) Tallinn Airport AS

Από τις 29 Μαρτίου 2009, το Αεροδρόμιο Τάλλιν (AS Tallinna Lennujaam) φέρει το όνομα Lennart Meri Tallinn Αεροδρόμιο.

Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του αεροδρομίου του Τάλλιν είναι η παροχή διεθνών πτήσεων που διευκολύνουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και του τουρισμού της χώρας. Η ασφάλεια και η προστασία των επιβατών είναι εξίσου σημαντική για το αεροδρόμιο του Τάλλιν.

Η κοινότητα των αερολιμένων αποτελείται από σχεδόν 2000 υπαλλήλους που εργάζονται για σχεδόν 80 εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο έδαφος του αεροδρομίου.

Στόχος του αεροδρομίου του Τάλλιν είναι η παροχή διεθνών συνδέσεων που διευκολύνουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και του τουρισμού της χώρας, αυξάνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Καθώς και να θεωρείται ένας γνωστός και αναγνωρισμένος κόμβος αερομεταφορών στη Βόρεια Ευρώπη, λειτουργώντας ως μια αποτελεσματική εταιρεία που επικεντρώνεται στους πελάτες της και παρέχει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας.

Ο μοναδικός μέτοχος της AS Tallinna Lennujaam είναι η Δημοκρατία της Εσθονίας και η εταιρεία ανήκει στον διοικητικό τομέα του Υπουργείου Οικονομίας και Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Εσθονίας. (Πηγή: <https://www.tallinn-airport.ee/en/>)

Κεφάλαιο 3 Πολυκριτήρια Ανάλυση

Για τη ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ανωτέρω δημόσιων οργανισμών, την αξιολόγησή τους και την έκβαση συμπερασμάτων για την γενικότερη πορεία των επιχειρήσεων των 2 χωρών, απαιτείται η χρήση μιας αξιόπιστης μεθοδολογίας.

Τις τελευταίες δεκαετίες, έχουν προταθεί διάφορες μέθοδοι ενίσχυσης αποφάσεων πολλαπλών κριτηρίων (MCDA) ούτως ώστε να επιλεγθούν οι καλύτερες εναλλακτικές λύσεις. Ως εκ τούτου, η οικογένεια μεθόδων PROMETHEE (Preference Ranking Organization Method for Enrichment Evaluations) και οι εφαρμογές τους έχουν προσέλκυσε μεγάλο ενδιαφέρον από ακαδημαϊκούς και επαγγελματίες.

Η πολυκριτήρια ανάλυση (MCDA) υπήρξε μία από τους ταχέως αναπτυσσόμενους τομείς Επιχειρησιακής Έρευνας (Operational Research) κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες. Το MCDA ασχολείται συχνά με την κατάταξη πολλών εναλλακτικών λύσεων από τις καλύτερες στις χειρότερες με βάση πολλαπλών αντικρουόμενων κριτηρίων. Η πολυκριτήρια ανάλυση ασχολείται επίσης με τη θεωρία και τη μεθοδολογία που μπορεί να αντιμετωπίσει σύνθετα προβλήματα που συναντώνται στη διοίκηση των επιχειρήσεων, τη μηχανική, την έρευνα και άλλους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας..

Τα τελευταία χρόνια, έχουν προταθεί διάφορες μέθοδοι MCDA για την βοήθεια για την επιλογή των καλύτερων εναλλακτικών λύσεων. Η ανάπτυξη της πολυκριτήριας ανάλυσης έχει παρακινηθεί από μια ποικιλία προβλημάτων της πραγματικής ζωής που απαιτούν την εξέταση πολλαπλών κριτηρίων αλλά και από την επιθυμία των επαγγελματιών να προτείνουν ενισχυμένες τεχνικές που χρησιμοποιούν τις πρόσφατες εξελίξεις στη βελτιστοποίηση μαθηματικών, την επιστημονική πληροφορική και την τεχνολογία υπολογιστών. (Wiecek et al., 2008)

Η μέθοδος PROMETHEE (Preference Ranking Organization Method for Enrichment Evaluations) είναι μία από τις πιο πρόσφατες μεθόδους MCDA που αναπτύχθηκαν από τον Brans (1982) και επεκτάθηκε από τους Vincke και Brans (1985). Η PROMETHEE είναι μια μέθοδος ταξινόμησης για ένα πεπερασμένο σύνολο εναλλακτικών ενεργειών που πρέπει να ταξινομηθούν και επιλέγονται με βάση κριτηρίων, τα οποία συχνά συγκρούονται. Η μέθοδος

PROMETHEE είναι επίσης μια αρκετά απλή μέθοδος κατάταξης στη σύλληψη και εφαρμογή σε σύγκριση με τις άλλες μεθόδους για πολυκριτήρια ανάλυση. Ως εκ τούτου, ο αριθμός των επαγγελματιών που εφαρμόζουν τη μέθοδο PROMETHEE σε πρακτικές πολλαπλές προβλήματα λήψης αποφάσεων και ερευνητές που ενδιαφέρονται για ευαισθησίας της μεθόδου PROMETHEE, αυξάνεται χρόνο με το χρόνο.

Ιστορική Εξέλιξη της Μεθόδου Promethee

Οι μέθοδοι PROMETHEE I για μερική κατάταξη των εναλλακτικών λύσεων καθώς και της PROMETHEE II για την πλήρη κατάταξη των εναλλακτικών λύσεων, αναπτύχθηκαν από τον Brans και παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά το 1982 σε συνέδριο που διοργανώθηκε από τους Nadeau και Landry στο Πανεπιστήμιο Laval του Καναδά (Brans, 1982)

Λίγα χρόνια αργότερα, δημιουργήθηκαν αρκετές εκδόσεις της μεθόδου PROMETHEE όπως η PROMETHEE III για κατάταξη με βάση το διάστημα, η PROMETHEE IV για πλήρη ή μερική κατάταξη των εναλλακτικών λύσεων όταν το σύνολο των βιώσιμων λύσεων είναι συνεχές, η PROMETHEE V για προβλήματα με περιορισμούς τμηματοποίησης και η PROMETHEE VI για την αναπαράσταση του ανθρώπινου εγκεφάλου (Brans and Mareschal, 1995), η PROMETHEE GDSS για την ομαδικές αποφάσεις (Macharis et al., 1998) και την οπτική διαδραστική ενότητα GAIA (Geometrical Analysis for Interactive Aid) με γραφική αναπαράσταση όπου σκοπό έχουν να βοηθήσουν σε πιο περίπλοκες καταστάσεις λήψης αποφάσεων. Τέλος η PROMETHEE TRI για την αντιμετώπιση προβλημάτων διαλογής και η PROMETHEE CLUSTER για ονομαστική ταξινόμηση.

Οι μέθοδοι PROMETHEE έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία σε πολλούς τομείς και αρκετοί ερευνητές τους έχουν χρησιμοποιήσει σε προβλήματα αποφάσεων. Οι μέθοδοι αυτοί απαιτούν την κατάλληλη κάθε φορά μέθοδο πολλαπλών κριτηρίων και η επιτυχία τους οφείλεται στις μαθηματικές τους ιδιότητες και στην ευκολία χρήσης

Μοντελοποίηση της Μεθόδου Promethee

Η PROMETHEE II αφορά την πλήρη κατάταξη των εναλλακτικών (P^{ii} , I^{ii}) Είναι συχνή η περίπτωση όπου ο λήπτης των αποφάσεων ζητά μια πλήρη κατάταξη.

$$\varphi(a) = \varphi^+(a) - \varphi^-(a)$$

Είναι η ισορροπία μεταξύ των θετικών και των αρνητικών ροών υπεροχής. Όσο υψηλότερη είναι η καθαρή ροή, τόσο καλύτερη είναι η εναλλακτική λύση, έτσι ώστε:

$$\alpha P^{ii} b \text{ αν } \varphi(a) > \varphi(b)$$

$$\alpha I^{ii} b \text{ αν } \varphi(a) = \varphi(b)$$

(Δούμπος, Ζοπουνίδης, 2001)

Οι μέθοδοι PROMETHEE έχουν σχεδιαστεί για παροχή λύσεων σε πολυκριτήρια προβλήματα διαφόρων τύπων και βασίζεται στη σύγκριση ανά δύο όλων των προς κατάταξη δραστηριοτήτων με βάση τα διάφορα κριτήρια αξιολόγησης. Για το λόγο αυτό απαιτούνται κάποιες πρόσθετες πληροφορίες οι οποίες είναι απλές και εύκολα κατανοητές από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων καθώς και από τους αναλυτές. Οι πληροφορίες που απαιτούνται είναι:

- Πληροφορίες μεταξύ κριτηρίων
- Πληροφορίες σε κάθε κριτήριο

Ανάπτυξη Σχέσεως Υπεροχής

Όπως προαναφέρθηκε, η πολυκριτήρια μέθοδος PROMETHEE βασίζεται στη σύγκριση όλων των δραστηριοτήτων ανά ζεύγη με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης. Η σύγκριση αυτή μπορεί να παρουσιαστεί ως:

$$D = f(a) - f(b)$$

όπου $f(a)$, $f(b)$ οι εκτιμήσεις των δραστηριοτήτων a, b πάνω στο κριτήριο f . Έτσι μπορεί να υπολογιστεί η παρέκκλιση (d) μεταξύ των a, b και εισάγουμε την έννοια της συνάρτησης

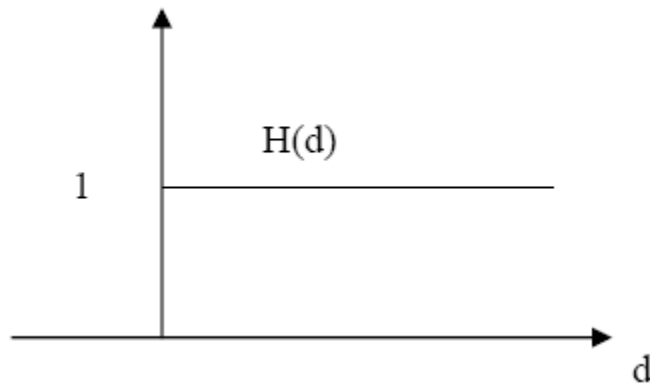
προτίμησης του a προς το b όπου παρουσιάζει το βαθμό προτίμησης του a έναντι του b και παίρνει τιμές από 0 έως 1.

Τα Έξι Γενικευμένα Κριτήρια

1. Σύνηθες κριτήριο (usual criterion)

$$H(d) = 0 \text{ εάν } d = 0$$

$$H(d) = 1 \text{ εάν } d > 0$$

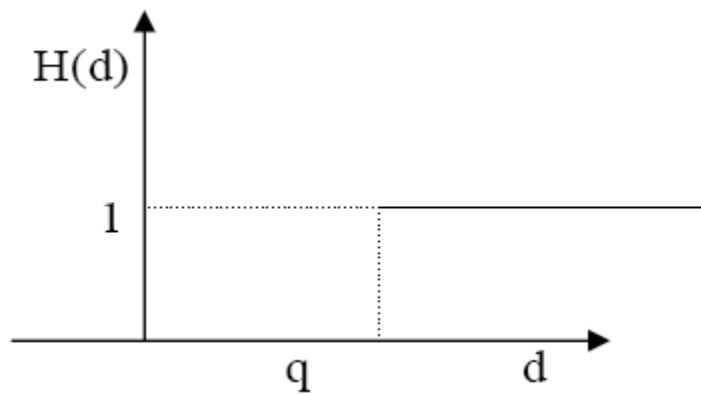
Σχήμα 1.0 Σύνηθες κριτήριο

Στη συγκεκριμένη περίπτωση όταν $f(a) = f(b)$ υπάρχει αδιαφορία μεταξύ των εναλλακτικών επιλογών a και b . Αν οι εναλλακτικές $f(a)$ και $f(b)$ είναι διαφορετικές, ο αποφασίζων επιλέγει την εναλλακτική με την μεγαλύτερη εκτίμηση.

2. Σχεδόν κριτήριο (quassi criterion)

$$H(d) = 0 \text{ εάν } 0 < d < q$$

$$H(d) = 1 \text{ εάν } d > q$$

Σχήμα 2.0 quasi criterion

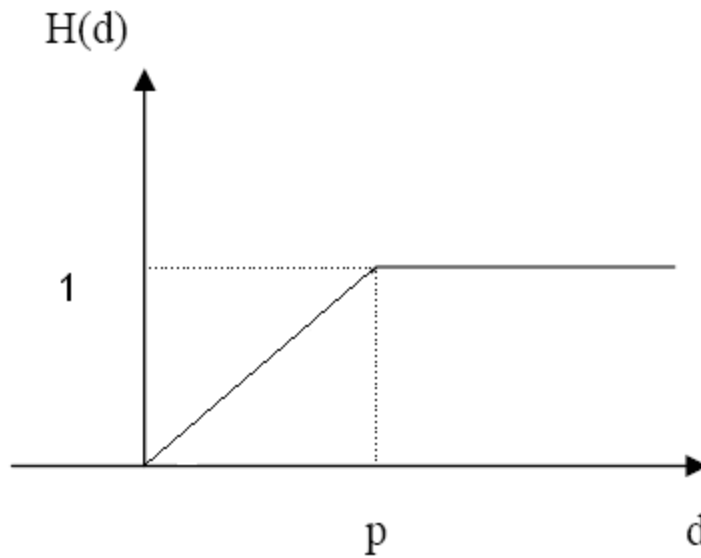
Στην εικόνα απεικονίζεται η συνάρτηση $H(d)$ της σχέσης. Παρατηρούμε ότι οι 2 εναλλακτικές είναι αδιάφορες για τον αποφασίζοντα για όσο διάστημα το κριτήριο μεγιστοποίησης παίρνει τιμές από 0 έως q . Από τη στιγμή που η διαφορά ξεπεράσει το κατώφλι αδιαφορίας q (indifference threshold) τότε υπάρχει αυστηρή προτίμηση της εναλλακτικής a ως προς τη b (για τη διαφορά εκτιμήσεων $d = f(a) - f(b)$)

Στην περίπτωση επιλογής αυτού του κριτηρίου, θα πρέπει να ορισθεί μια τιμή για το κατώφλι q όπου τιμές μικρότερες του q θα παρουσιάζουν αδιάφορες εναλλακτικές.

3. Κριτήριο με γραμμική προτίμηση (criterion with linear preference)

$$H(d) = d/p \text{ εάν } 0 < d < p$$

$$H(d) = 1 \text{ εάν } d > p$$

Σχήμα 3.0 Κριτήριο με γραμμική προτίμηση

Όπως φαίνεται και στο διάγραμμα του σχήματος και θεωρώντας ότι $d = f(a) - f(b)$, για διαφορές μεγαλύτερες του μηδενός και μικρότερες του p , υπάρχει μια γραμμικά αυξανόμενη προτίμηση για την επιλογή a . Όταν η τιμή είναι μεγαλύτερη ή ίση του κατωφλιού p , τότε υπάρχει μια αυστηρή προτίμηση ως προς την εναλλακτική a σε ένα κριτήριο μεγιστοποίησης.

Συνοψίζοντας μέχρι τώρα τα κριτήρια 2 και 3 έχουμε περιγράψει 2 τύπους κατωφλιών:

Κατώφλι αδιαφορίας q : όπου είναι η τιμή του d κάτω από την οποία υπάρχει αδιαφορία στην προτίμηση του αποφασίζοντα.

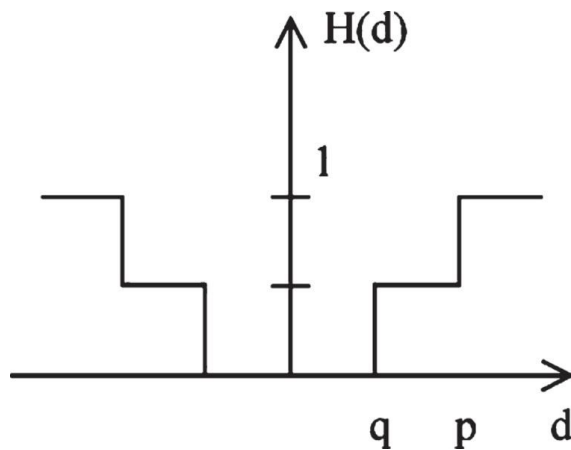
Κατώφλι προτίμησης p : όπου είναι η χαμηλότερη τιμή του d πάνω από την οποία υπάρχει αυστηρή προτίμηση για τον αποφασίζοντα.

4. Κριτήριο επιπέδου (level criterion)

$$H(d) = 0, \text{ αν } d < q$$

$$H(d) = 1/2, \text{ αν } q < d < p$$

$$H(d) = 1, \text{ αν } d > p$$

Σχήμα 4.0 Κριτήριο επιπέδου

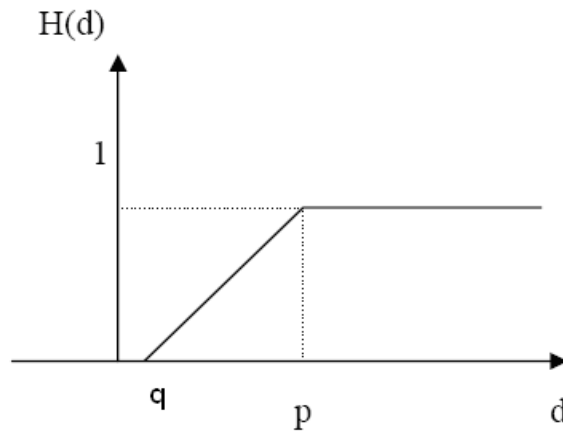
Στην περίπτωση αυτή ο αποφασίζων πρέπει να ορίσει τιμές για τα κατώφλια προτίμησης και αδιαφορίας q και p αντίστοιχα. Για τα κριτήρια μεγιστοποίησης αν η διαφορά d από 0 έως q υπάρχει αδιαφορία μεταξύ των εναλλακτικών επιλογών a , b . Στην περίπτωση όπου η διαφορά d έχει τιμή μεταξύ q και p , υπάρχει ασθενείς προτίμηση προς την επιλογή a (για τη διαφορά εκτιμήσεων $d = f(a) - f(b)$). Τέλος, όταν η διαφορά του a προς το b είναι μεγαλύτερη από το κατώφλι p , υπάρχει αυστηρή προτίμηση της εναλλακτικής a ως προς τη b .

5. Κριτήριο με γραμμική προτίμηση και περιοχή αδιαφορίας (Linear preference and indifference area criterion)

$$H(d) = 0, \text{ αν } d < q$$

$$H(d) = (d - q) / (p - q), \text{ αν } q < d < p$$

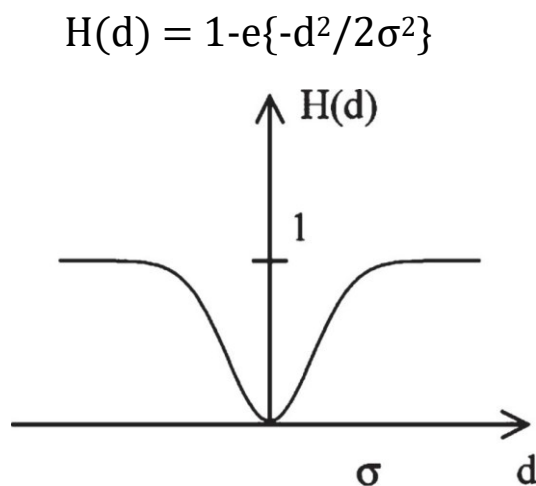
$$H(d) = 1, \text{ αν } d > p$$

Σχήμα 5.0 Κριτήριο με γραμμική προτίμηση και περιοχή αδιαφορίας

Όπως φαίνεται και στο παραπάνω γράφημα και έχοντας ως δεδομένο ότι $d = f(a) - f(b)$, για ένα κριτήριο μεγιστοποίησης όταν η διαφορά είναι μεταξύ 0 και κατωφλιού αδιαφορίας q τότε υπάρχει αδιαφορία από τον αποφασίζοντα, στην περίπτωση που η διαφορά d είναι μεταξύ των q και p υπάρχει γραμμική αυξανόμενη προτίμηση ενώ όταν η διαφορά d έχει τιμές μεγαλύτερες της τιμής του p υπάρχει αυστηρή προτίμηση της εναλλακτικής a ως προς τη b .

6. Κριτήριο του Gauss (Gaussian Criterion)

Σχήμα 6.0 Κριτήριο του Gauss

Στο κριτήριο του Gauss, όπως φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα, απαιτείται ο ορισμός της διασποράς σ , η οποία υπολογίζεται μέσω της κανονικής κατανομής από τη στατιστική. Στο συγκεκριμένο κριτήριο η γραφική του απεικόνιση δεν παρουσιάζει ασυνέχειες και

γενικότερα ανωμαλίες και το γεγονός αυτό μπορεί να εγγυηθεί τη σταθερότητα των αποτελεσμάτων καλύτερα από οποιοδήποτε άλλο κριτήριο. (Υάσιν Μπασέλ, 1992)

Κεφάλαιο 4. Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Σε αυτό το κεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί σύγκριση των επιχειρήσεων με την χρήση βασικών χρηματοοικονομικών στοιχείων και αριθμοδεικτών. Τα αποτελέσματα θα παρουσιασθούν γραφικά με την βοήθεια των κατάλληλων γραφημάτων και πινάκων τα οποία θα περιλαμβάνουν τα έτη 2015 - 2018.

Η οικονομική ανάλυση είναι η διαδικασία αξιολόγησης επιχειρήσεων, έργων, προϋπολογισμών και άλλων συναλλαγών που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση για τον προσδιορισμό της απόδοσης και της καταλληλότητάς τους.

Ο στόχος της χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι να αναλύσει εάν μια οικονομική οντότητα είναι σταθερή, φερέγγυα, αρκετά κερδοφόρα για να δικαιολογήσει μια νομισματική επένδυση. Χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των οικονομικών τάσεων, τον καθορισμό της χρηματοπιστωτικής πολιτικής, την οικοδόμηση μακροπρόθεσμων σχεδίων για επιχειρηματική δραστηριότητα και τον προσδιορισμό έργων ή εταιρειών για επενδύσεις.

Δείκτες Αποδοτικότητας

Η χρήση αυτών των δεικτών έχει ως κύριο στόχο να προσδιορίσει την αποδοτικότητα της επιχείρησης, την δυναμικότητα των κερδών καθώς και την ικανότητα της διοίκησης. Ένας αριθμοδείκτης αποδοτικότητας θα υπολογίσει το βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Επειδή η αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τα κέρδη της, επηρεάζει την αμοιβή των μετόχων και επενδυτών. Συνήθως η αποτελεσματικότητα της επιχείρησης ταυτίζεται με την αποτελεσματικότητα της διοίκησης της. Ένδειξη για την αποτελεσματικότητα της διοίκησης παρέχει η μακροχρόνια αποδοτικότητα της επιχείρησης.

α) Μικτό Περιθώριο Κέρδους

(Πωλήσεις-Κόστος Πωλήσεων) / Καθαρές Πωλήσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός, διότι δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης και την πολιτική τιμών αυτής. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους, τόσο καλύτερη από απόψεως κερδών είναι η θέση της

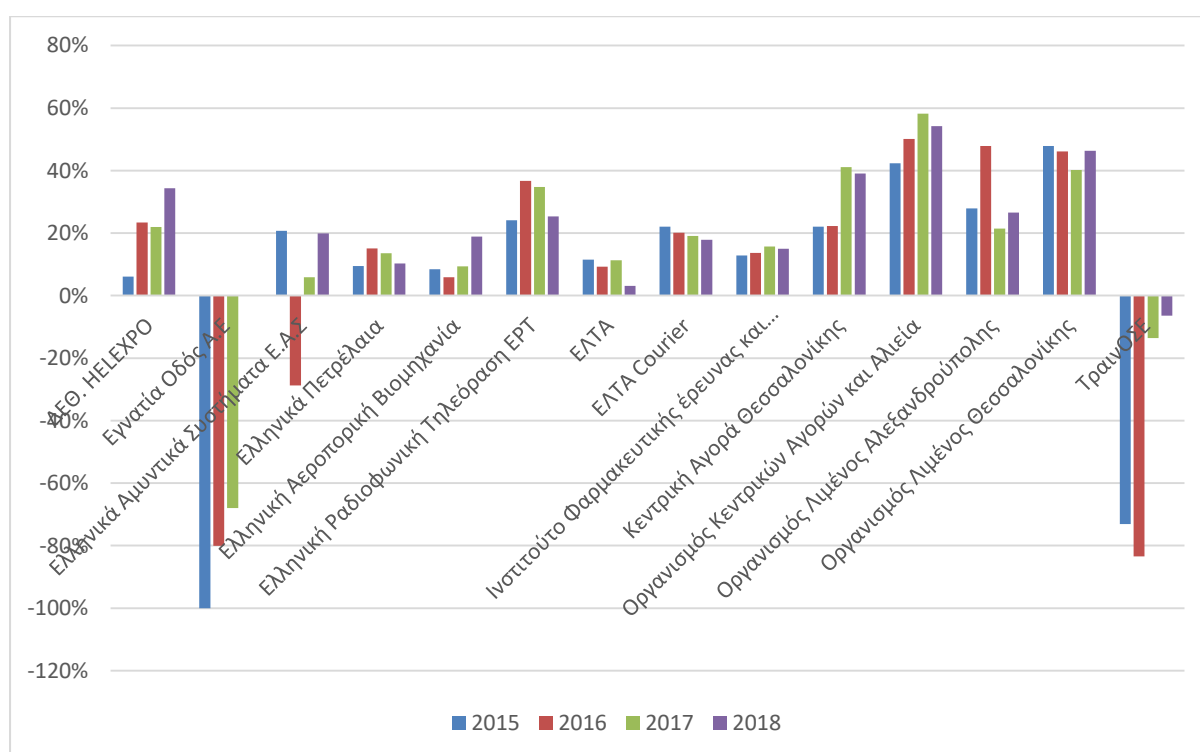
επιχείρησης, διότι μπορεί να αντιμετωπίσει, χωρίς δυσκολία, μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Ένας υψηλός δείκτης μικτού κέρδους δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Δείχνει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των συνολικών πωλήσεων. Ο δείκτης απεικονίζει τα περιθώρια εντός των οποίων διαμορφώνεται το τελικό κέρδος, με δεδομένα τις τιμές της αγοράς και του κόστους παραγωγής. Αυτό σημαίνει ότι όσο μεγαλύτερο είναι το μικτό κέρδος και κατά συνέπεια ο δείκτης, μεγαλώνει η δυνατότητα κάλυψης δαπανών, υποχρεώσεων, λειτουργικών και άλλων εξόδων, αφού μεγαλώνει το ποσό που η επιχείρηση διατηρεί από τις πωλήσεις. Γενικότερα, μικρά ή μειούμενα περιθώρια απαιτούν σφιχτή και αποτελεσματική διαχείριση σε ό,τι αφορά στα λοιπά κόστη (πχ. λειτουργίας, χρηματοδότησης). (Ζοπουνίδης 2003)

Πίνακας 1. Μικτό Περιθώριο Κέρδους

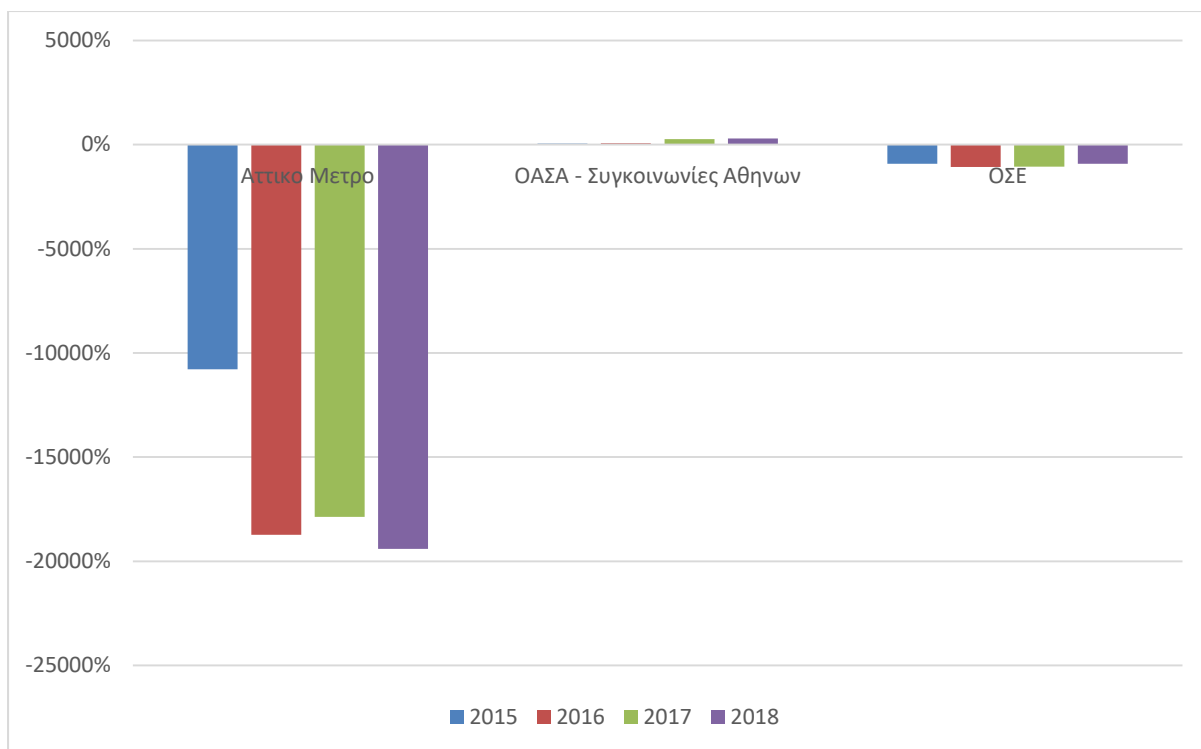
Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	6%	23%	22%	34%
Αττικό Μετρό	-	-	-	-
	10779%	18731%	17873%	19404%
Εγνατία Οδός Α.Ε	-100%	-80%	-68%	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	21%	-29%	6%	20%
Ελληνικά Πετρέλαια	10%	15%	14%	10%
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	8%	6%	9%	19%
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	24%	37%	35%	25%
ΕΛΤΑ	12%	9%	11%	3%
ΕΛΤΑ Courier	22%	20%	19%	18%
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	13%	14%	16%	15%
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	22%	22%	41%	39%
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	42%	62%	260%	291%
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	42%	50%	58%	54%
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	28%	48%	21%	27%
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	48%	46%	40%	46%
ΟΣΕ	-917%	-1070%	-1052%	-923%
ΤραινΟΣΕ	-73%	-83%	-14%	-6%
Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	17%	33%	50%	29%
Eesti Energia	17%	22%	17%	12%
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	88%	87%	89%	89%
Eesti Loto	25%	25%	31%	26%
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	10%	-1%	11%	2%
Port of Tallinn	43%	51%	33%	40%
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	23%	25%	23%	22%

Οι περισσότερες ελληνικές δημόσιες επιχειρήσεις έχουν πολύ χαμηλές επιδόσεις στο συγκεκριμένο δείκτη και όπως φαίνεται στα διαγράμματα που ακολουθούν κάποιες εμφανίζουν ανησυχητικά αρνητικά αποτελέσματα. Ιδιαίτερα το Αττικό μετρό έχει πολύ υψηλά αρνητικά νούμερα. Επίσης αρνητικά αποτελέσματα παρουσιάζουν και οι επιχειρήσεις ΟΑΣΑ, ΟΣΕ, Εγνατία Οδός Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, ΤραινΟΣΕ. Γενικά, ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας και ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης έχουν τις πιο ικανοποιητικές τιμές. Αξιοσημείωτη είναι η μεταβολή της ΤραινΟΣΕ από το 2016-2017.

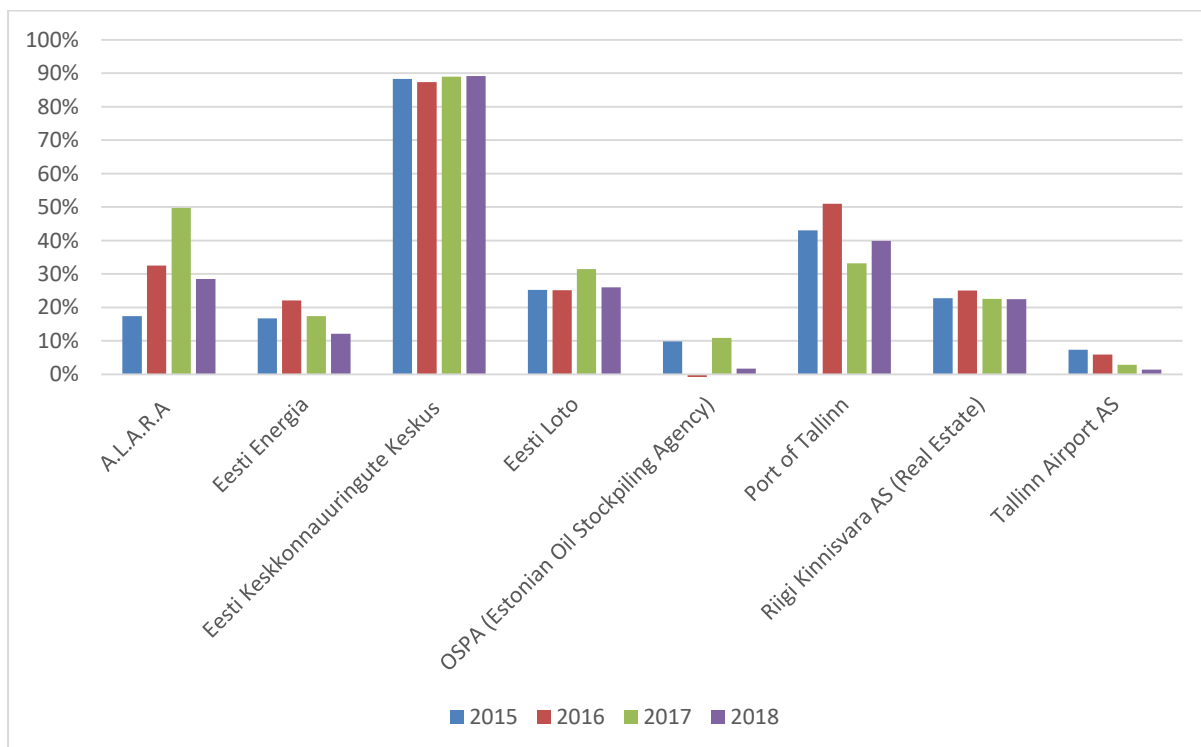
Όσον αφορά τις δημόσιες εταιρείες της Εσθονίας, τα αποτελέσματα τους είναι αρκετά καλύτερα καθώς σχεδόν όλες οι εταιρείες παρουσιάζουν θετικά αποτελέσματα με την Eesti Keskkonnauuringute Keskus να έχει τις καλύτερες επιδόσεις. Οι εσθονική OSPA για το έτος 2016 είναι η μοναδική με αρνητικό δείκτη.

Γράφημα 1.0 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 1.1 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 1.2 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

β) Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

(Καθαρά Κέρδη προ φόρων / Πωλήσεις*100)

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει το κέρδος σαν ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων.

Το καθαρό περιθώριο κέρδους είναι το ποσοστό των εσόδων που απομένουν μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων από τις πωλήσεις. Η μέτρηση αποκαλύπτει το ποσό του κέρδους που μπορεί να εξάγει μια επιχείρηση από τις συνολικές πωλήσεις της. Το τμήμα καθαρών πωλήσεων της εξίσωσης είναι οι ακαθάριστες πωλήσεις μείον όλες τις κρατήσεις πωλήσεων, όπως τα δικαιώματα πώλησης.

Το καθαρό περιθώριο κέρδους προορίζεται να αποτελέσει μέτρο της συνολικής επιτυχίας μιας επιχείρησης. Ένα υψηλό καθαρό περιθώριο κέρδους δείχνει ότι μια επιχείρηση τιμολογεί σωστά τα προϊόντα της και ασκεί καλό έλεγχο του κόστους. Είναι χρήσιμο για τη σύγκριση των αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου, καθώς όλες υπόκεινται στο ίδιο επιχειρηματικό περιβάλλον και πελατειακή βάση και μπορεί να έχουν περίπου τις ίδιες δομές κόστους

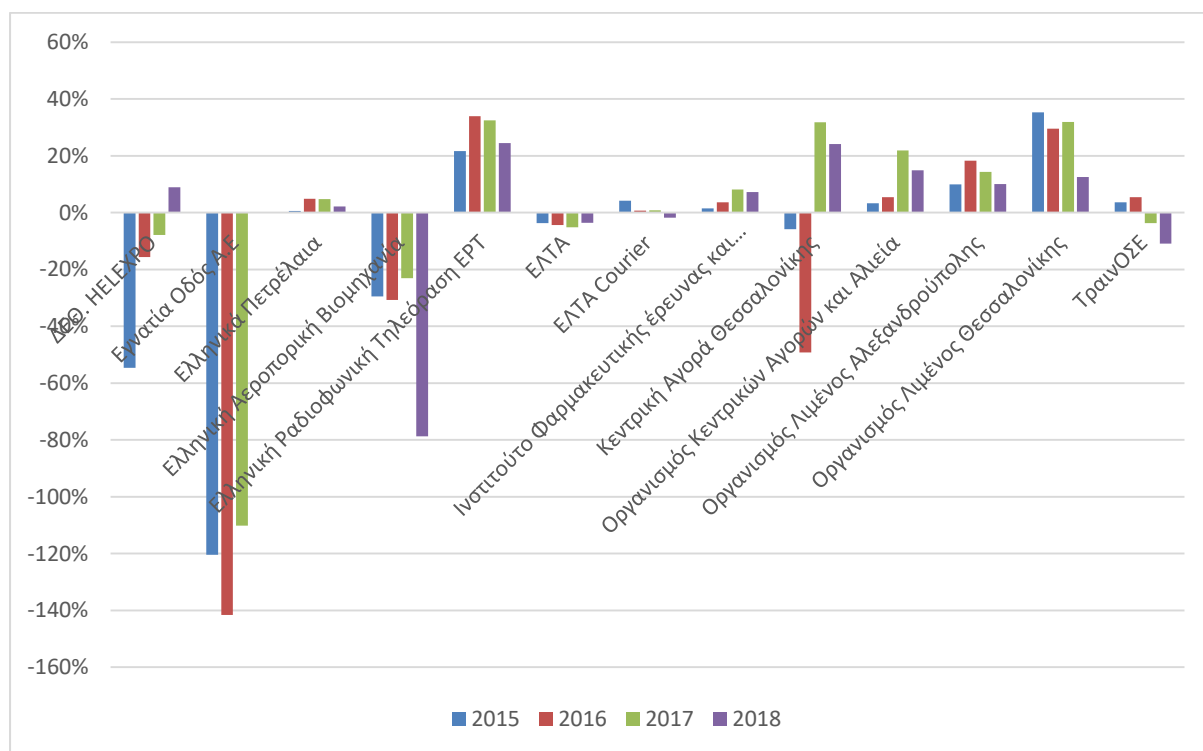
Γενικά, ένα καθαρό περιθώριο κέρδους άνω του 10% θεωρείται εξαιρετικό, αν και εξαρτάται από τον κλάδο και τη δομή της επιχείρησης. Όταν χρησιμοποιείται σε συνεργασία με το μικτό περιθώριο κέρδους, μπορεί να αναλυθεί το ποσό των συνολικών εξόδων που σχετίζονται με τα έξοδα πώλησης, τα γενικά και τα διοικητικά έξοδα

Πίνακας 2. Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

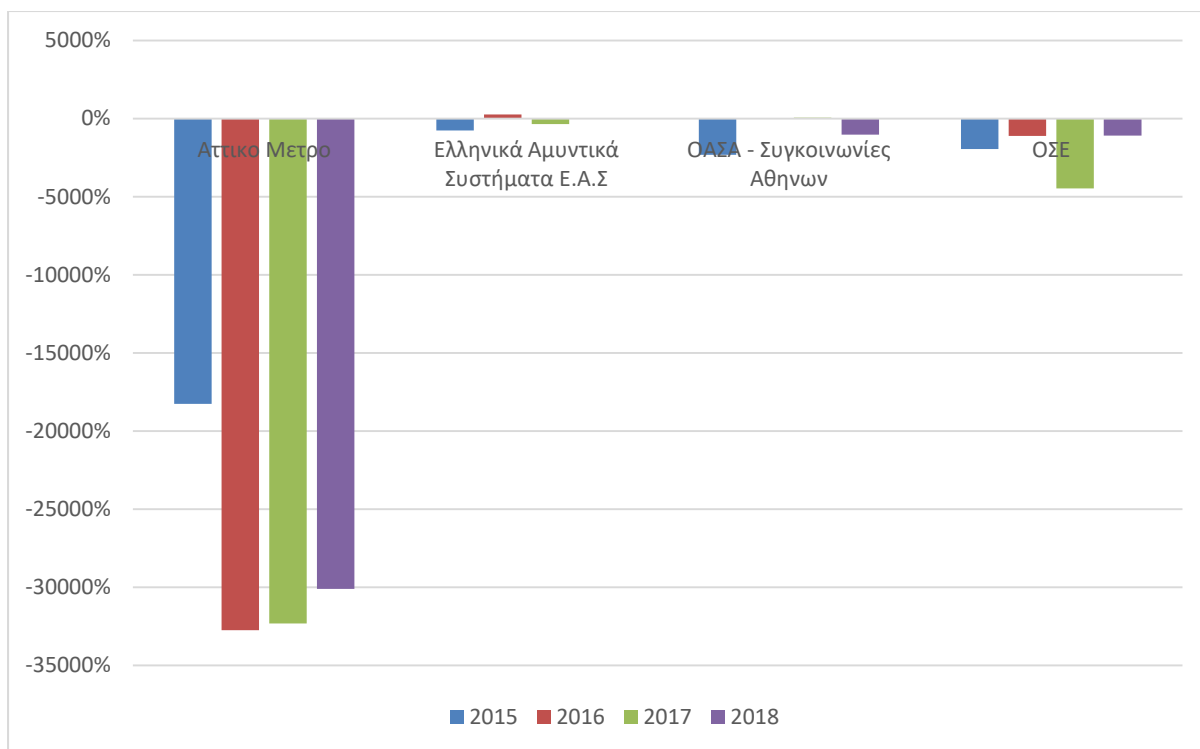
Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	-0.55	-0.16	-0.08	0.09
Αττικό Μετρό	-182.5	-327.4	-323	-300.9
Εγνατία Οδός Α.Ε	-1.20	-1.42	-1.10	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	-7.60	2.58	-3.46	-0.01
Ελληνικά Πετρέλαια	0.01	0.05	0.05	0.02
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	-0.30	-0.31	-0.23	-0.79
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	0.22	0.34	0.32	0.24
ΕΛΤΑ	-0.04	-0.04	-0.05	-0.04
ΕΛΤΑ Courier	0.04	0.01	0.01	-0.02
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	0.01	0.04	0.08	0.07
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	-0.06	-0.49	0.32	0.24
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	-23.15	0.14	0.60	-10.26
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.03	0.05	0.22	0.15
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.10	0.18	0.14	0.10
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	0.35	0.30	0.32	0.13
ΟΣΕ	-19.61	-11.18	-44.67	-10.92
ΤραινΟΣΕ	0.04	0.05	-0.04	-0.11

Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	0.03	0.00	0.19	-0.02
Eesti Energia	0.05	0.02	0.13	0.12
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	0.36	-0.13	-0.14	-0.13
Eesti Loto	0.14	0.12	0.18	0.14
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	0.16	-0.02	0.00	0.03
Port of Tallinn	0.33	0.41	0.22	0.19
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.18	0.15	0.15	0.16
Tallinn Airport AS	0.15	0.17	0.16	0.17

Στο συγκεκριμένο δείκτη οι ελληνικές εταιρίες όπου είχαν τις καλύτερες επιδόσεις είναι η ΕΡΤ και ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης όπου πέτυχαν πάνω από 10% του κέρδους επί των πωλήσεων για όλα τα έτη. Αξιοσημείωτη είναι και η πορεία της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης όπου κατάφερε να αντιστρέψει τα άσχημα αποτελέσματα του 2016 μέσα σε ένα μόλις έτος. Αντίθετα οι εταιρείες Αττικό Μετρό, ΟΑΣΑ, ΟΣΕ και Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ κατέγραψαν απογοητευτικά αποτελέσματα. Ειδικότερα για το Αττικό Μετρό το 2016, όπου υπήρξε και η περίοδος με τα χειρότερα αποτελέσματα ολόκληρου του πίνακα, ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε ήταν 547,244€ ενώ τα καθαρά κέρδη (ζημιές) προ φόρων είχαν φθάσει το εξαιρετικά υψηλό αρνητικό ποσό των -179,172,582€ κυρίως λόγω του πολύ υψηλού κόστους πωλήσεων που ‘φθάνει’ το ποσό 103,052,129€.

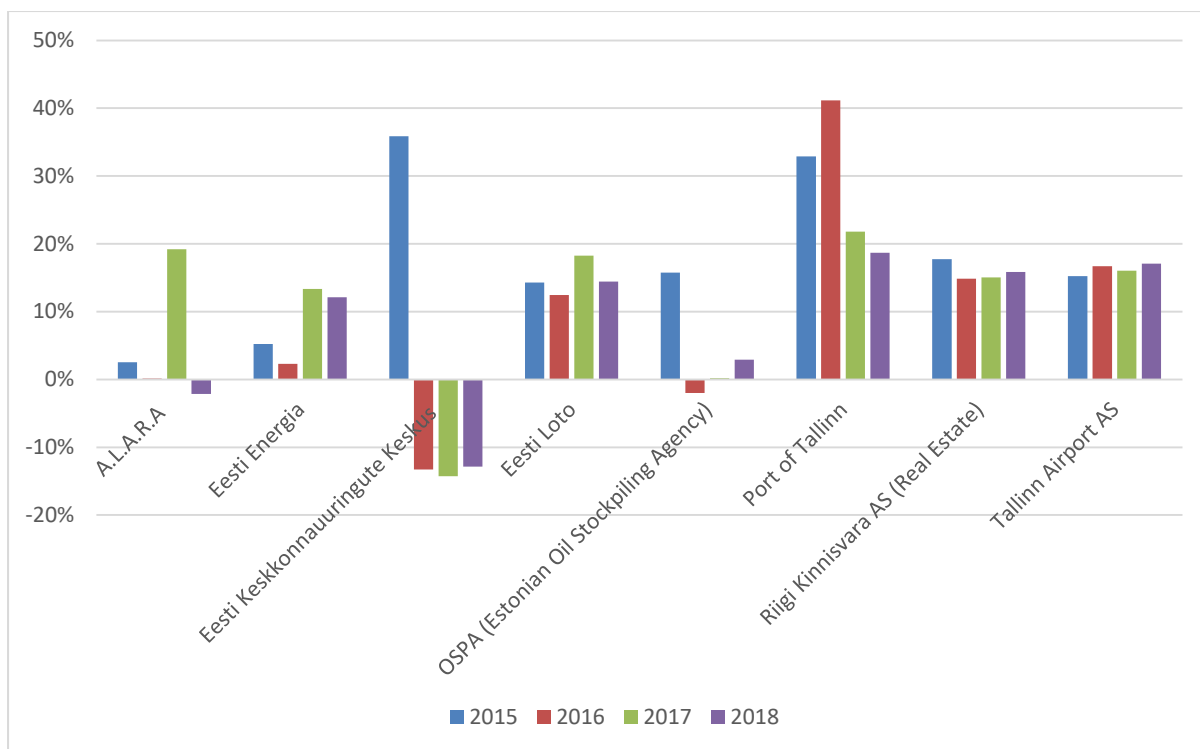

Γράφημα 2.0 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 2.1 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Ο εσθονικός δημόσιος τομέας κατέγραψε ικανοποιητικές σε γενικό βαθμό επιδόσεις με μόνη κακή εικόνα από την Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Οι εταιρείες Port of Tallinn, Riigi Kinnisvara AS (Real Estate) και Tallinn Airport AS παρουσίασαν πολύ καλά αποτελέσματα καθόλη την διάρκεια των ετών.

Γράφημα 2.2 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

γ) Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

(Καθαρά Κέρδη προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια)

Ο παραπάνω δείκτης συγκρίνει τα κέρδη προς τα δεσμευμένα Ίδια κεφάλαια της επιχείρησης για τον καθορισμό του ετήσιου ποσοστού κέρδους. Είναι δηλαδή το επιτόκιο του ετήσιου τοκισμού του κεφαλαίου και όσο μεγαλύτερος είναι, τόσο μεγαλύτερη κερδοφορία υπάρχει στην επιχείρηση. Σε περίπτωση μείωσης του δείκτη παρατηρείται μείωση της αποδοτικότητας της εταιρείας.

Πίνακας 3. Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

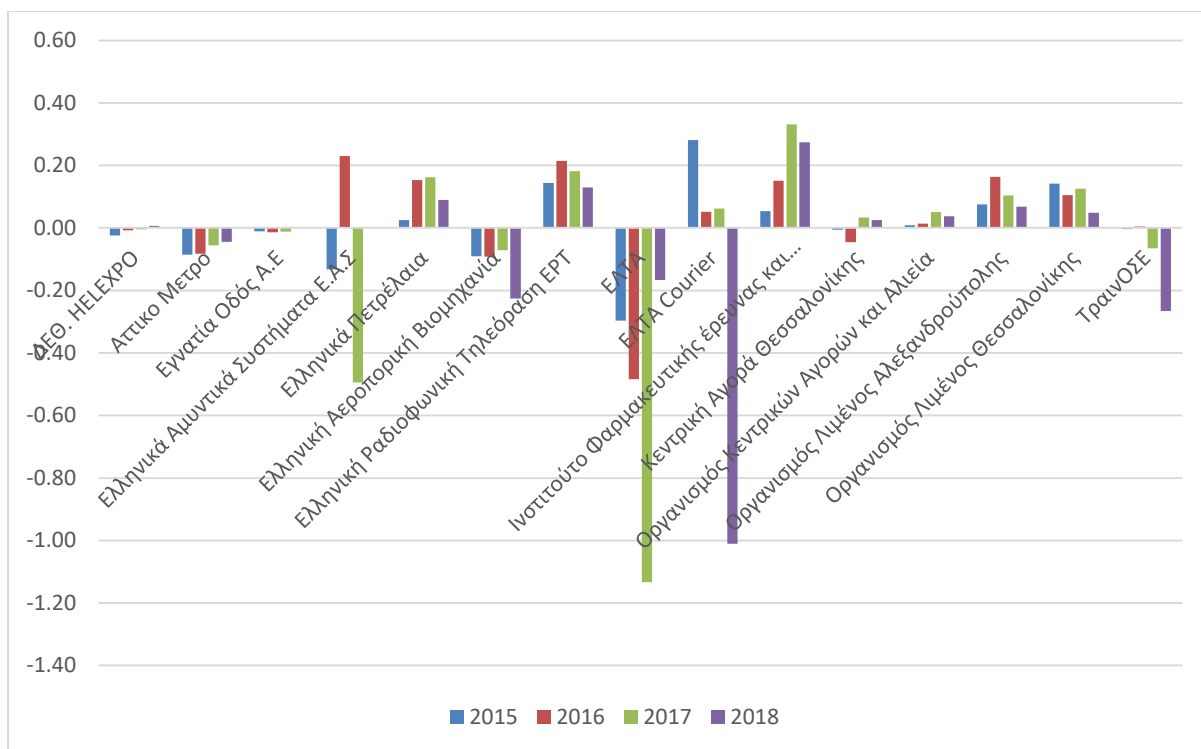
Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	-0.02	-0.01	0.00	0.01
Αττικό Μετρό	-0.09	-0.08	-0.06	-0.04
Εγνατία Οδός Α.Ε	-0.01	-0.01	-0.01	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	-0.13	0.23	-0.49	0.00
Ελληνικά Πετρέλαια	0.03	0.15	0.16	0.09
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	-0.09	-0.09	-0.07	-0.23
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	0.14	0.21	0.18	0.13
ΕΛΤΑ	-0.30	-0.48	-1.13	-0.17

ΕΛΤΑ Courier	0.28	0.05	0.06	-1.01
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	0.05	0.15	0.33	0.27
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	-0.01	-0.05	0.03	0.02
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	-0.11	0.00	0.00	-0.05
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.01	0.01	0.05	0.04
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.08	0.16	0.10	0.07
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	0.14	0.10	0.13	0.05
ΟΣΕ	-0.86	-0.25	-4.44	-1.88
ΤραινΟΣΕ	0.00	0.01	-0.07	-0.27

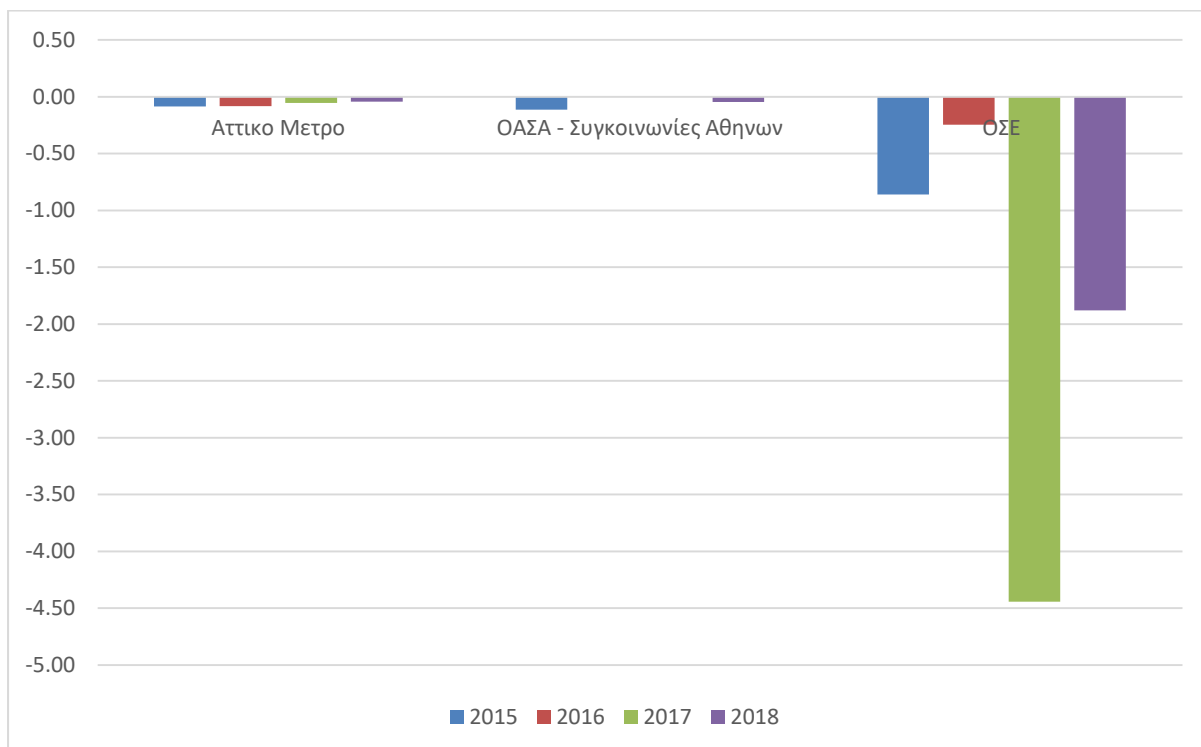
Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	0.03	0.00	0.05	-0.01
Eesti Energia	0.03	0.01	0.06	0.06
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	0.21	-0.08	- 0.10	-0.11
Eesti Loto	0.85	0.83	0.87	0.57
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	0.01	0.00	0.00	0.01
Port of Tallinn	0.09	0.11	0.08	0.07
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.06	0.04	0.04	0.04
Tallinn Airport AS	0.08	0.09	0.08	0.09

Τα αποτελέσματα της ΟΣΕ και ΤραινΟΣΕ για τα έτη 2017 και 2018 διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον Νομό 3891/2010 που αφορά την αναδιάρθρωση, την ανάπτυξη και την εξυγίανση των κάτωθι υπηρεσιών.

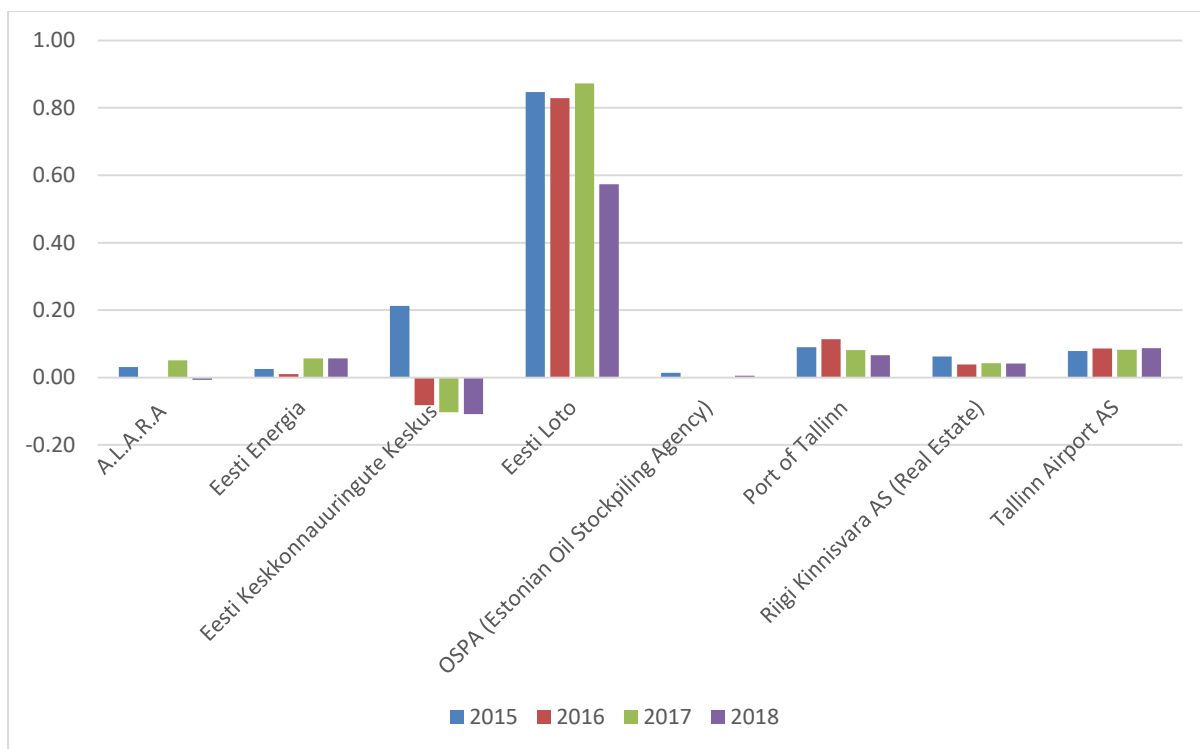
«Η διαγραφή των χρεών της εταιρείας λειτουργίας του σιδηροδρόμου ήταν προδιαγεγραμμένη και άμεσα συνυφασμένη με την ιδιωτικοποίηση της εταιρείας. Αναλυτικά, οι ζημίες του ομίλου ΟΣΕ μετά φόρου εισοδήματος ανήλθαν το 2017 σε 1,02 δισ. ευρώ, ενισχυμένες κατά 295,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αυξημένες κατά 306,3% καταγράφηκαν και οι ζημίες της εταιρείας (ΟΣΕ) που διαμορφώθηκαν σε 1,01 δισ. ευρώ.» (Πηγή <https://www.fortunegreece.com/>)

Γράφημα 3.0 Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 3.1 Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 3.2 Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

δ) Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

(Κέρδη προ τόκων και Φόρων/Σύνολο Ενεργητικού)

Η βιομηχανική αποδοτικότητα εκφράζει τη σχέση μεταξύ των κερδών πριν από τόκους και φόρους με τα μέσα παραγωγής τους. Τιμές μεγαλύτερες από 20% (0,2) είναι ικανοποιητικές, μεταξύ 5-20% (0,05-0,2) είναι μέτριες και μικρότερες του 5% (0,05) είναι μη ικανοποιητικές.

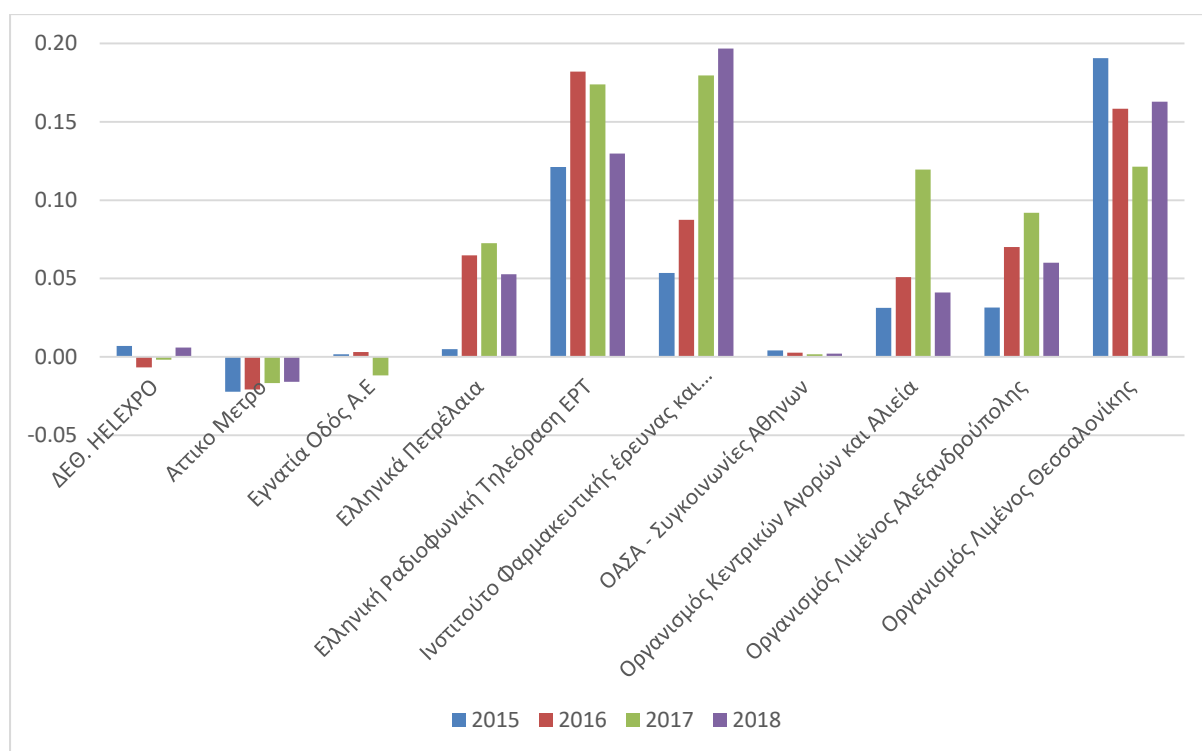
Ο δείκτης βιομηχανικής αποδοτικότητας επιτρέπει να γνωρίζουμε εάν η επιχείρηση καταφέρνει στην τρέχουσα δραστηριότητά της να παράγει κέρδη με τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης. Εάν η βιομηχανική αποδοτικότητα είναι αρνητική, αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν είναι βιώσιμη. Στη συνέχεια, πρέπει να βρει γρήγορα λύσεις εάν δε θέλει να χρεοκοπήσει. Όσο πιο υψηλός είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η επιχείρηση. Πρέπει πάντα να συγκρίνονται οι επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου δραστηριότητας σε σχέση με τη βιομηχανική τους αποδοτικότητα. Είναι ένας εξαιρετος δείκτης για την αποτελεσματικότητα της επιχείρησης. Από την άλλη πλευρά, χρησιμοποιείται μερικώς στη λήψη αποφάσεων, καθώς ο δείκτης αυτός δεν περιλαμβάνει τον υπολογισμό του ρίσκου.

Πίνακας 4. Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

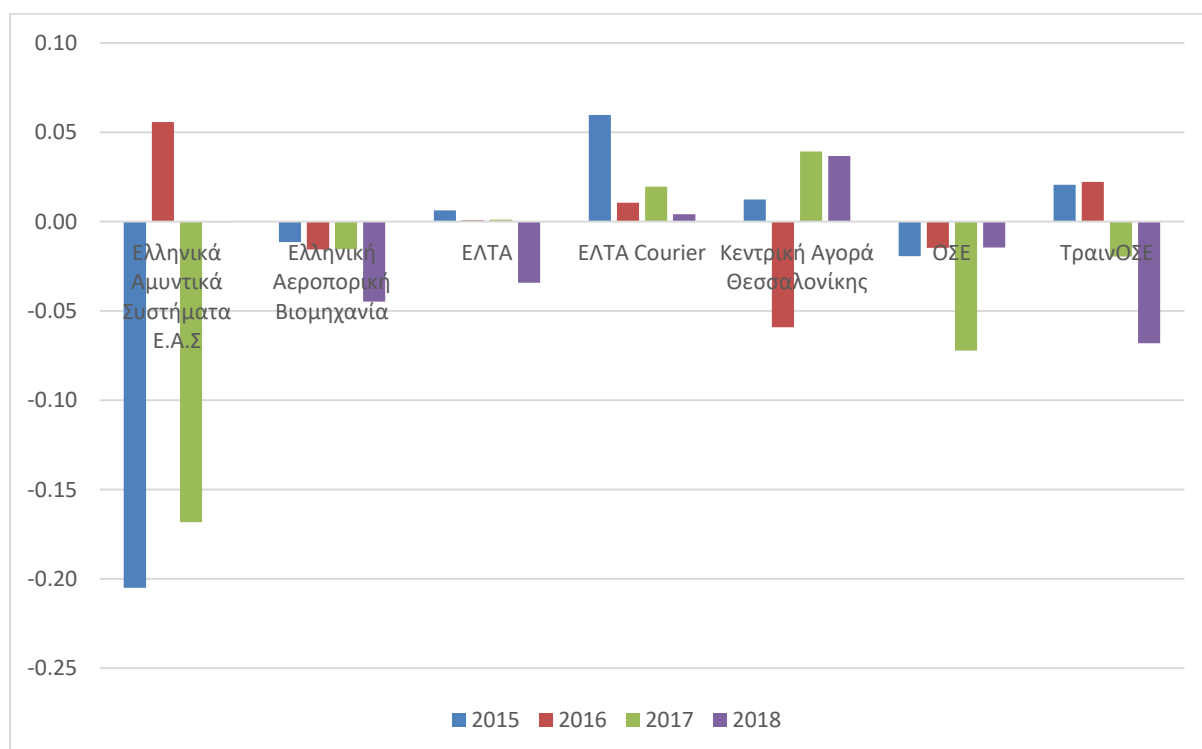
<u>Ελληνικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	0.01	-0.01	0.00	0.01
Αττικό Μετρό	-0.02	-0.02	-0.02	-0.02
Εγνατία Οδός Α.Ε	0.00	0.00	-0.01	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	-0.21	0.06	-0.17	0.00
Ελληνικά Πετρέλαια	0.00	0.06	0.07	0.05
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	-0.01	-0.02	-0.02	-0.04
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	0.12	0.18	0.17	0.13
ΕΛΤΑ	0.01	0.00	0.00	-0.03
ΕΛΤΑ Courier	0.06	0.01	0.02	0.00
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	0.05	0.09	0.18	0.20
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	0.01	-0.06	0.04	0.04
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	0.00	0.00	0.00	0.00
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.03	0.05	0.12	0.04
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.03	0.07	0.09	0.06
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	0.19	0.16	0.12	0.16
ΟΣΕ	-0.02	-0.01	-0.07	-0.01
ΤραινΟΣΕ	0.02	0.02	-0.02	-0.07

<u>Εσθονικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	0.14	-0.01	0.04	-0.02
Eesti Energia	0.02	0.06	0.04	0.03
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	0.19	-0.08	-0.09	-0.10
Eesti Loto	0.57	0.51	0.69	0.50
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	0.01	0.00	0.00	0.01
Port of Tallinn	0.07	0.08	0.06	0.08
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.04	0.03	0.03	0.03
Tallinn Airport AS	0.04	0.04	0.04	0.04

Όπως γίνεται αντιληπτό, οι ελληνικές δημόσιες επιχειρήσεις είχαν κατά μέσο όρο μέτριες επιδόσεις στο δείκτη βιομηχανικής αποδοτικότητας με κυρίαρχες τις Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας και Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση. Στη δεινότερη θέση βρέθηκαν ο ΟΣΕ και τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα.

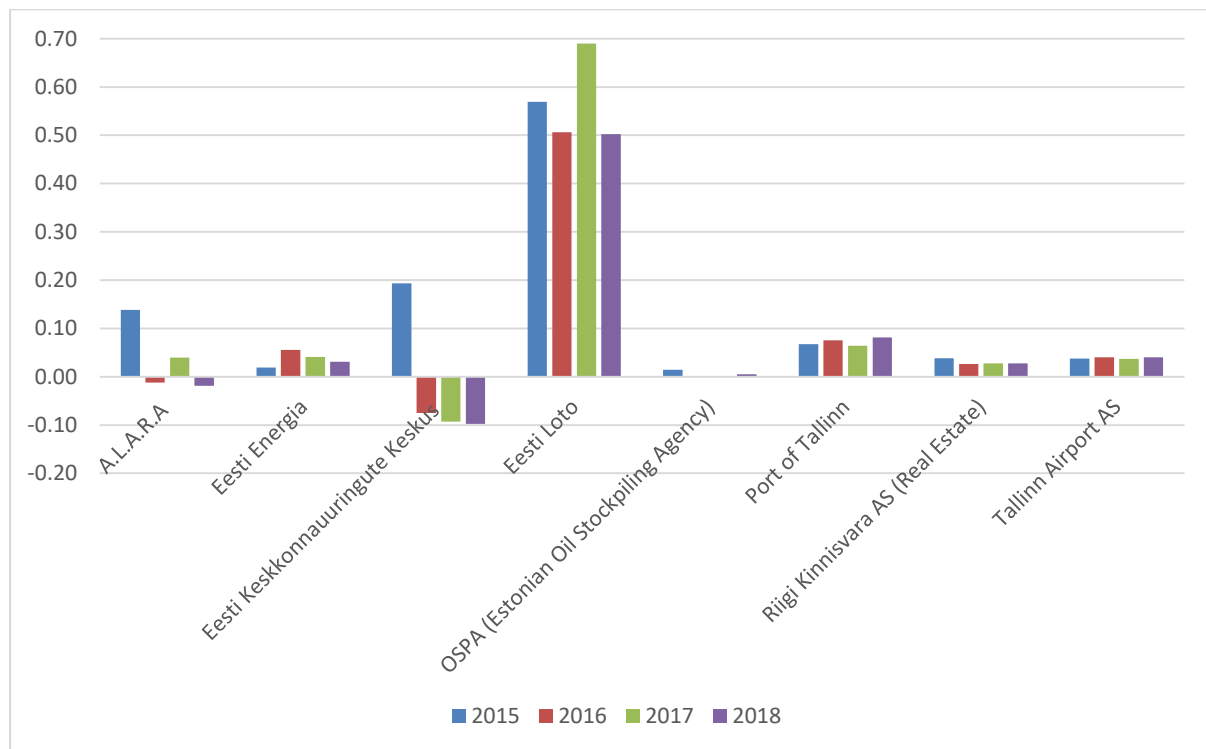

Γράφημα 4.0 Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 4.1 Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

Οι δημόσιες επιχειρήσεις της Εσθονίας πέτυχαν εξίσου μέτρια αποτελέσματα με την Eesti Loto όμως να κυριαρχεί με τα εντυπωσιακότερα αποτελέσματα από όλες τις επιχειρήσεις της έρευνας. Συμπερασματικά υπάρχει μια έλλειψη αποδοτικότητας των συνολικών περιουσιακών στοιχείων στις δημόσιες επιχειρήσεις της έρευνας.

Γράφημα 4.2 Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

ε) Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

(Καθαρές Πωλήσεις /Σύνολο Ενεργητικού)

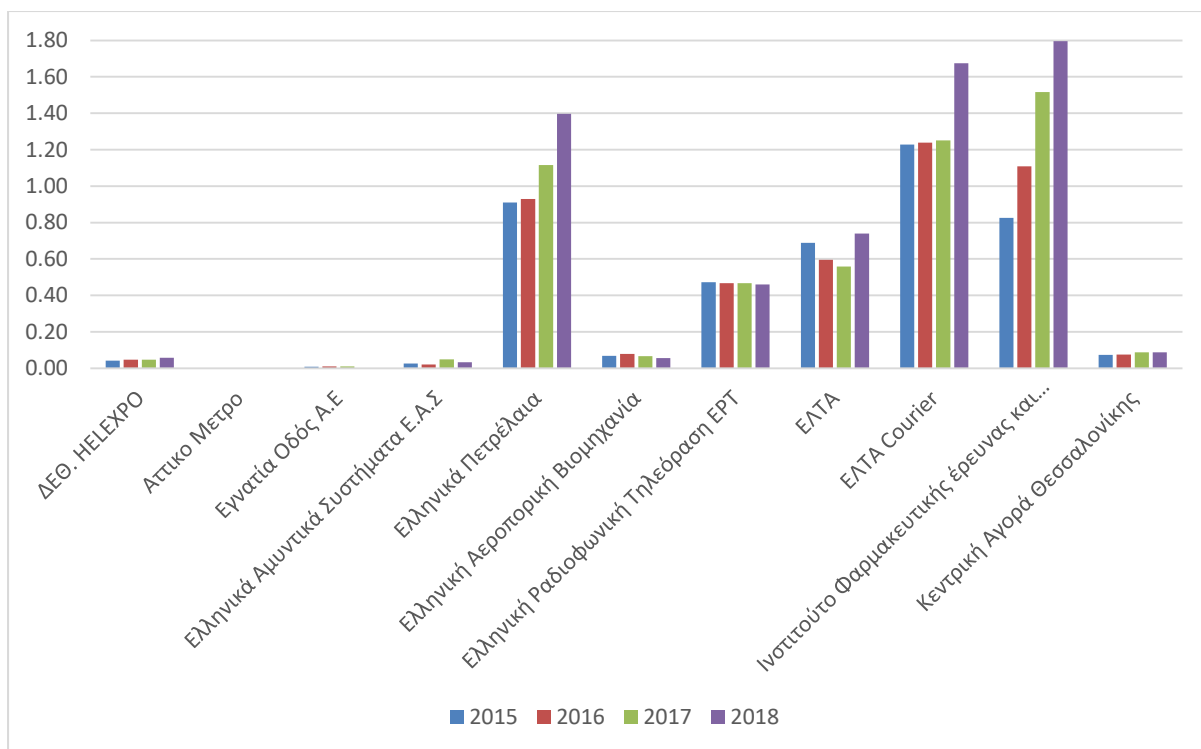
Ο παραπάνω δείκτης εμφανίζει τις πωλήσεις που προέκυψαν από την εκμετάλλευση των στοιχείων του ενεργητικού της τομέα κατά την διαδικασία παραγωγής. Έτσι δείχνει την ύπαρξη ή μη υπερεπένδυσης κεφαλαίων στην επιχείρηση. Όσο υψηλότερος ο δείκτης τόσο αποτελεσματικότερα έχουν χρησιμοποιηθεί τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας.

Πίνακας 5. Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

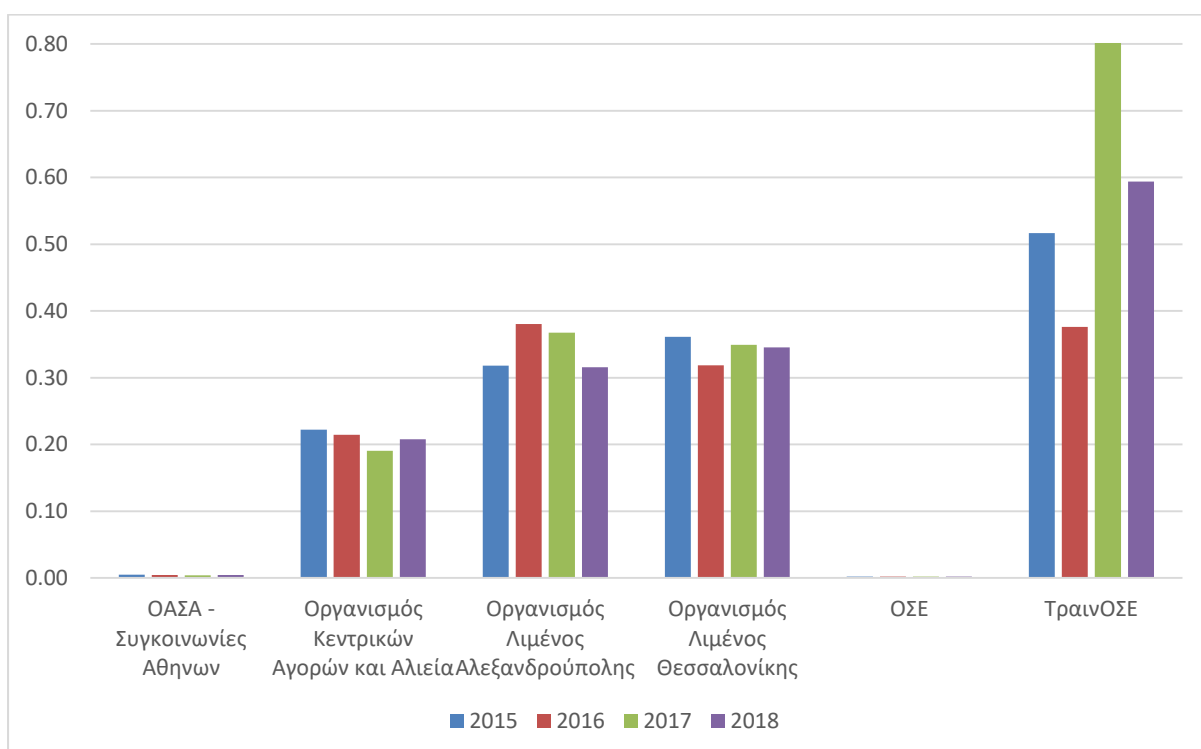
<u>Ελληνικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	0.04	0.05	0.05	0.06
Αττικό Μετρό	0.00	0.00	0.00	0.00
Εγνατία Οδός Α.Ε	0.01	0.01	0.01	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	0.03	0.02	0.05	0.03
Ελληνικά Πετρέλαια	0.91	0.93	1.12	1.40
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	0.07	0.08	0.07	0.06
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	0.47	0.47	0.47	0.46
ΕΛΤΑ	0.69	0.60	0.56	0.74
ΕΛΤΑ Courier	1.23	1.24	1.25	1.68
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	0.83	1.11	1.52	1.80
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	0.07	0.08	0.09	0.09
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	0.00	0.00	0.00	0.00
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.22	0.21	0.19	0.21
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.32	0.38	0.37	0.32
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	0.36	0.32	0.35	0.35
ΟΣΕ	0.00	0.00	0.00	0.00
ΤραινΟΣΕ	0.52	0.38	0.80	0.59

<u>Εσθονικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	1.08	0.28	0.27	0.30
Eesti Energia	0.26	0.24	0.24	0.25
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	0.54	0.58	0.65	0.76
Eesti Loto	3.40	3.16	3.21	2.97
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	0.09	0.03	0.05	0.17
Port of Tallinn	0.16	0.15	0.20	0.21
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.21	0.18	0.18	0.17
Tallinn Airport AS	0.24	0.24	0.22	0.23

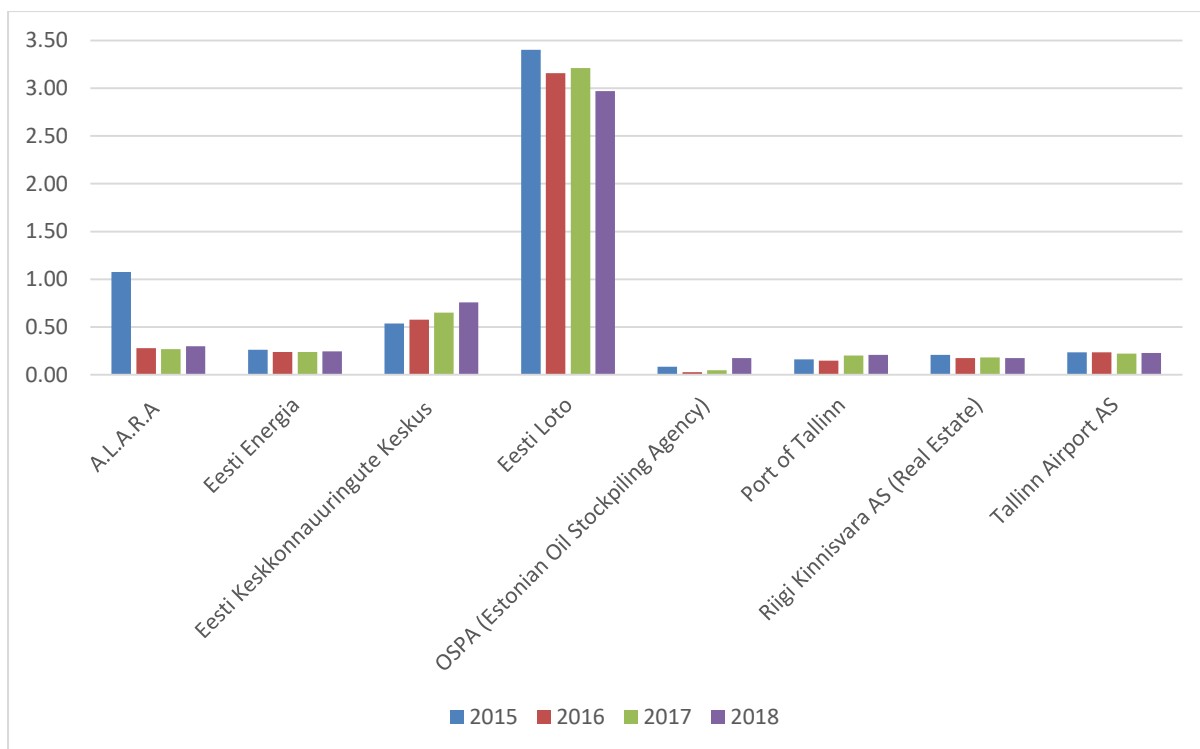
Παρότι κάποιες εταιρείες δείχνουν καλά αποτελέσματα σε αυτό το δείκτη, δεν θα πρέπει να βγάλουμε άμεσα συμπεράσματα διότι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης σχετίζεται με τη χρήση των ενεργητικών στοιχείων και άρα πιθανών να εμφανίζουν υψηλά αποτελέσματα λόγω βραδείας ανανέωσης του εξοπλισμού τους. Σε αυτό το δείκτη τα Ελληνικά Πετρέλαια, τα ΕΛΤΑ Courier και το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας εμφανίζουν τα καλύτερα αποτελέσματα ενώ στην περίπτωση των εσθονικών ΔΕΚΟ η Eesti Loto παρουσιάζει της καλύτερες επιδόσεις.

Γράφημα 5.0 Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Γράφημα 5.1 Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Γράφημα 5.2 Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

στ) Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

(Καθαρές Πωλήσεις / Ίδια κεφάλαια)

Ο συγκεκριμένος δείκτης παρουσιάζει την ταχύτητα ανακυκλώσεως του ιδίου κεφαλαίου και όσο μεγαλύτερος είναι τόσο το καλύτερο γιατί εμφανίζει καλύτερη εκμετάλλευση του κεφαλαίου. Παρόλα αυτά θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με άλλους δείκτες αποδοτικότητας καθώς και με επιχειρήσεις του κλάδου. Η διεθνής νόρμα σε αυτό το δείκτη δίνει τιμές μεγαλύτερες της μονάδας ούτως ώστε οι επιχειρήσεις να δημιουργούν έσοδα σε σχέση με τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται.

Πίνακας 6. Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

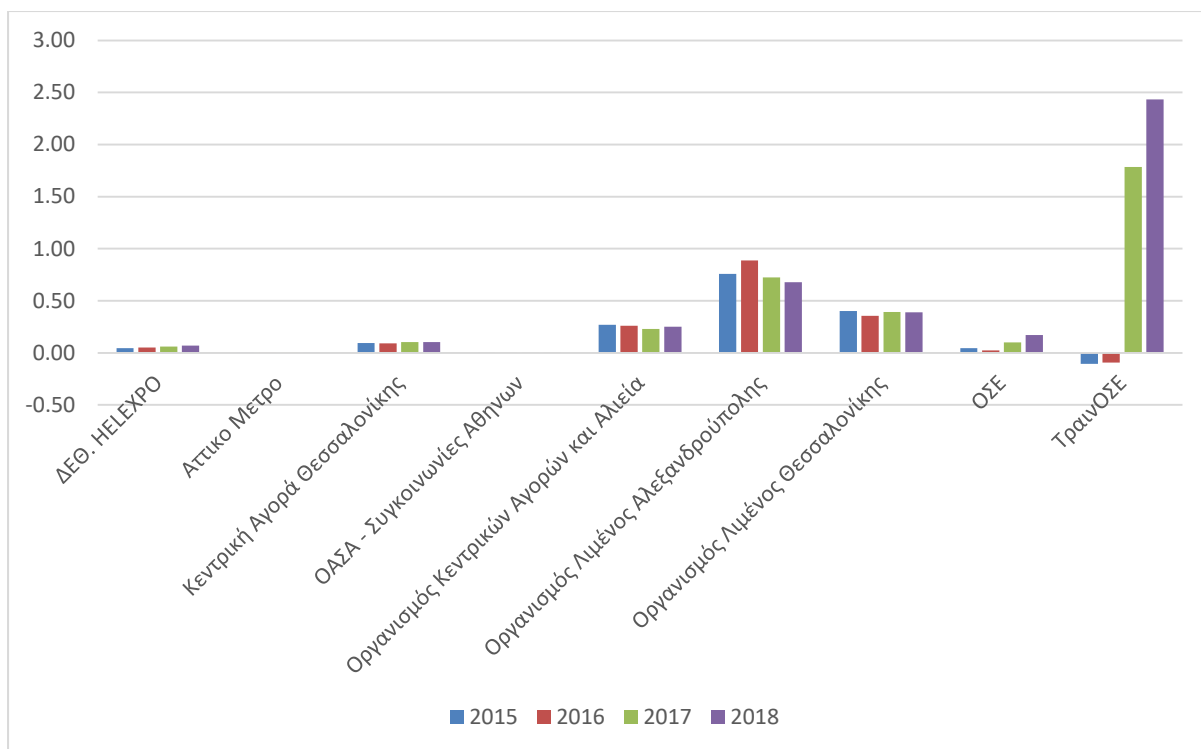
Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	0.04	0.05	0.06	0.07
Αττικό Μετρό	0.00	0.00	0.00	0.00
Εγνατία Οδός Α.Ε	0.01	0.01	0.01	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	-0.02	-0.09	-0.14	-0.26

Ελληνικά Πετρέλαια	4.08	3.12	3.37	4.08
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	-0.31	-0.30	-0.31	-0.29
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	0.66	0.63	0.56	0.53
ΕΛΤΑ	8.05	11.11	22.18	-4.72
ΕΛΤΑ Courier	6.77	7.22	7.44	57.42
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	3.60	4.15	4.06	3.81
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	0.09	0.09	0.10	0.10
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	0.00	0.00	0.00	0.00
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.27	0.26	0.23	0.25
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.76	0.89	0.72	0.68
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	0.40	0.35	0.39	0.39
ΟΣΕ	0.04	0.02	0.10	0.17
ΤραινΟΣΕ	-0.10	-0.09	1.78	2.43

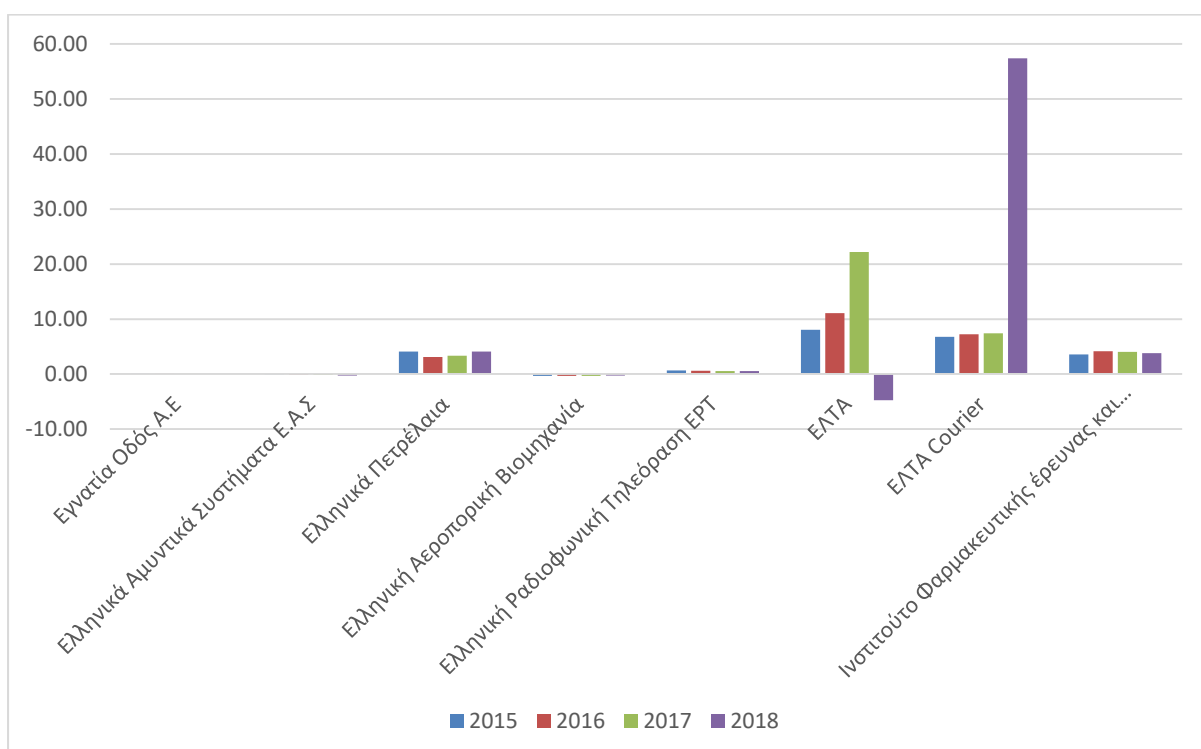
<u>Εσθονικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	1.21	0.29	0.27	0.31
Eesti Energia	0.49	0.44	0.43	0.47
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	0.59	0.62	0.72	0.85
Eesti Loto	5.93	6.64	4.78	3.97
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	0.09	0.03	0.05	0.18
Port of Tallinn	0.27	0.28	0.37	0.36
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.35	0.26	0.28	0.26
Tallinn Airport AS	0.52	0.51	0.51	0.51

Στον δείκτη ανακυκλώσεως του ίδιου κεφαλαίου, οι επιχειρήσεις ΕΛΤΑ και ΕΛΤΑ Courier κατέγραψαν τις καλύτερες με διαφορά επιδόσεις στο οποίο βέβαια παίζει σημαντικό ρόλο και ο κλάδος των συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τα Μέσα Συγκοινωνίας και Μεταφοράς, ο ΤραινΟΣΕ κατέγραψε τις υψηλότερες επιδόσεις σε σχέση με τον ΟΣΕ και τον ΟΑΣΑ όπου είχε μηδενικό δείκτη. Τέλος όσων αφορά τα λιμάνια και αεροδρόμια που μελετήθηκαν, ο Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης είχε τα πιο ικανοποιητικά αποτελέσματα.

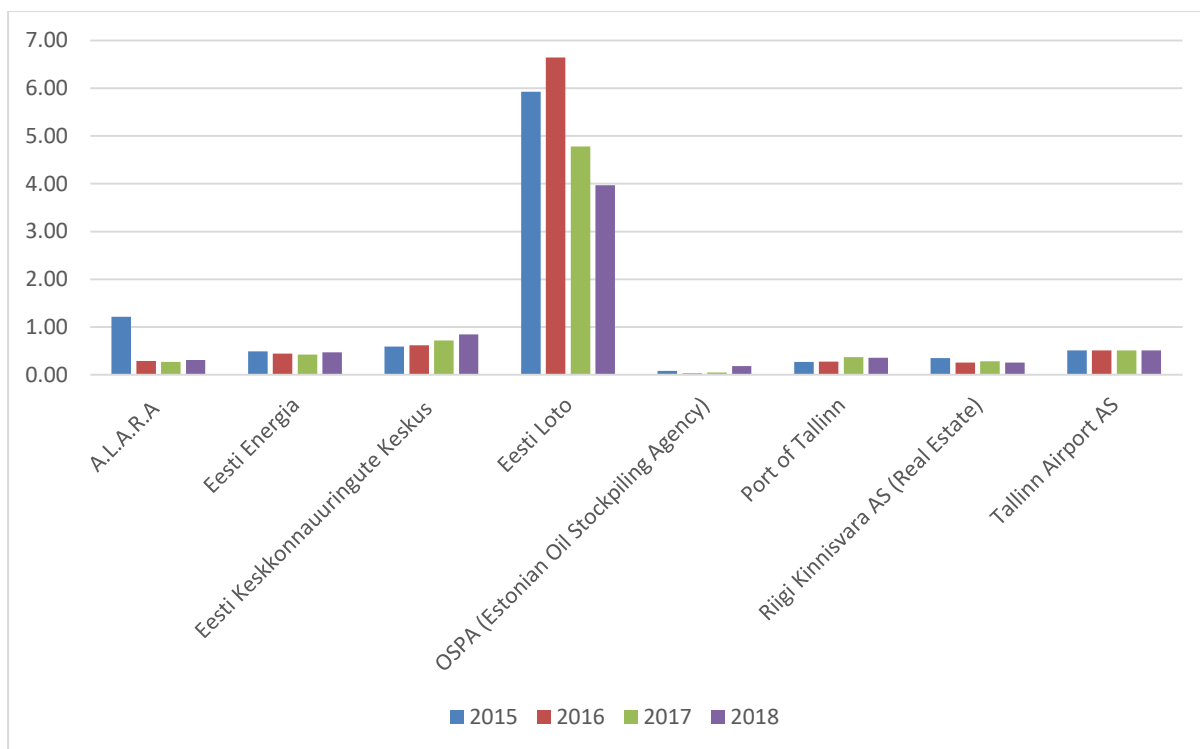
Στην επιχείρηση Ελτα Courier το 2018 πετυχαίνει αύξηση των κύκλων εργασιών της με μεγάλη μείωση στα ίδια κεφάλαια σε σχέση με το 2017. Η γραφική παράσταση αποτυπώνει το αποτέλεσμα.

Γράφημα 6.0 Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Γράφημα 6.1 Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Γράφημα 6.2 Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

ζ) Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

(Πωλήσεις / Σύνολο Υποχρεώσεων)

Ο Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων δείχνει πόσες χρηματικές μονάδες του κύκλου εργασιών αντιστοιχούν σε κάθε μονάδα των υποχρεώσεων, καθώς και το βαθμό με τον οποίο μπορούν τα έσοδα να καλύψουν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όσο μεγαλύτερος ο αριθμός τόσο καλύτερο για τη ρευστότητα της εκάστοτε επιχείρησης.

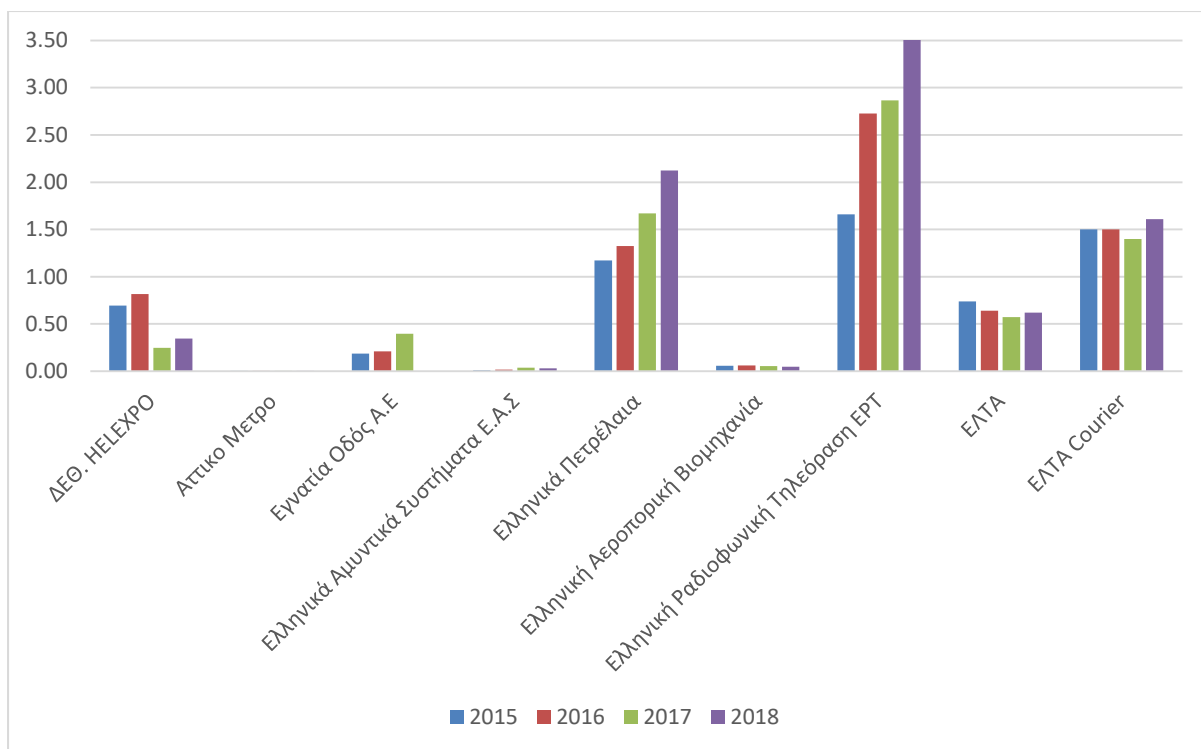
Πίνακας 7. Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	0.70	0.82	0.25	0.35
Αττικό Μετρό	0.00	0.00	0.00	0.00
Εγνατία Οδός Α.Ε	0.19	0.21	0.40	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	0.01	0.02	0.04	0.03
Ελληνικά Πετρέλαια	1.17	1.32	1.67	2.12
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	0.06	0.06	0.05	0.05
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	1.66	2.73	2.87	3.54
ΕΛΤΑ	0.74	0.64	0.57	0.62
ΕΛΤΑ Courier	1.50	1.50	1.40	1.61
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	1.07	1.51	2.31	3.40
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	0.38	0.43	0.56	0.58
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	0.12	0.11	0.08	0.07
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	1.31	1.21	1.09	1.18
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.55	0.67	0.75	0.59
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	3.70	3.13	3.11	3.09
ΟΣΕ	0.00	0.00	0.00	0.00
ΤραινΟΣΕ	0.08	0.08	1.45	0.79

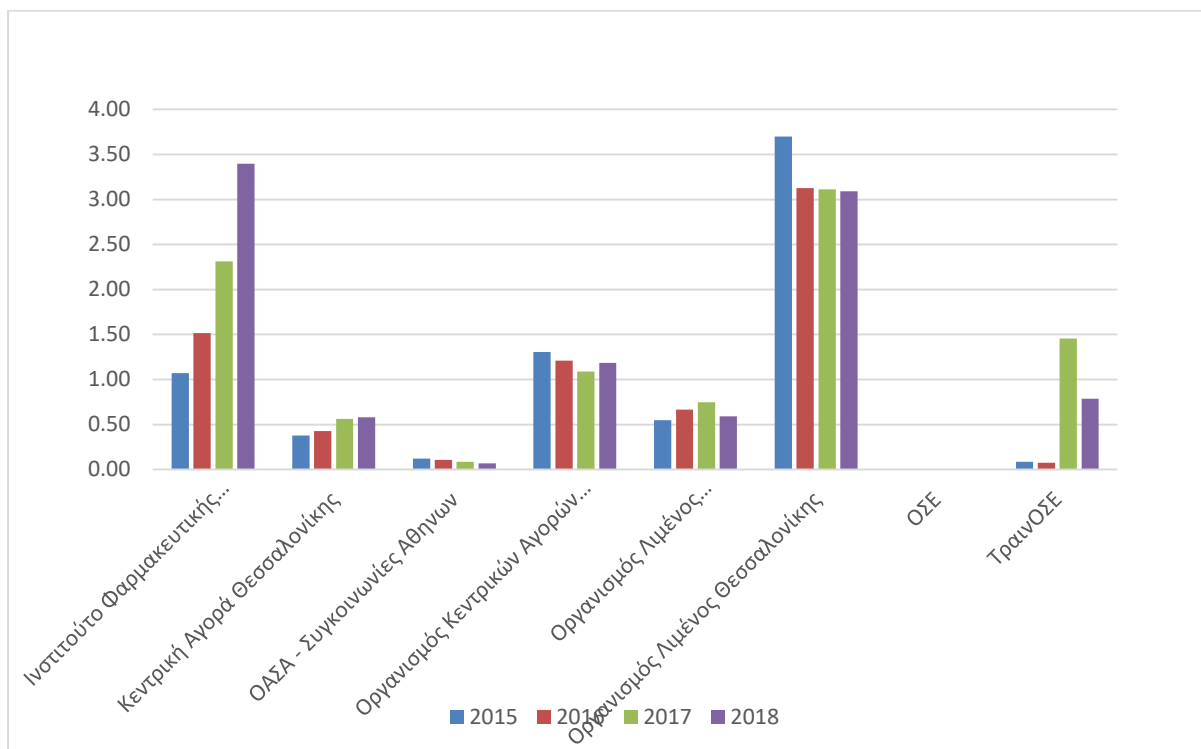
Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	9.60	7.39	9.38	8.97
Eesti Energia	0.56	0.53	0.55	0.52
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	5.71	8.52	6.64	7.27
Eesti Loto	7.98	6.01	9.79	11.77
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	27.97	9.72	14.42	4.06
Port of Tallinn	0.39	0.33	0.45	0.51
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.52	0.56	0.52	0.53
Tallinn Airport AS	0.44	0.44	0.39	0.42

Από τις ελληνικές επιχειρήσεις, καλά αποτελέσματα παρουσιάζουν η Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση, το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας και ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης όπου κατάφερε να έχει σχεδόν τετραπλάσια έσοδα από υποχρεώσεις.

Τα αποτελέσματα της ΟΣΕ και ΤραινΟΣΕ για τα έτη 2017 και 2018 διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον Νομό 3891/2010 που αφορά την αναδιάρθρωση, την ανάπτυξη και την εξυγίανση των κάτωθι υπηρεσιών.

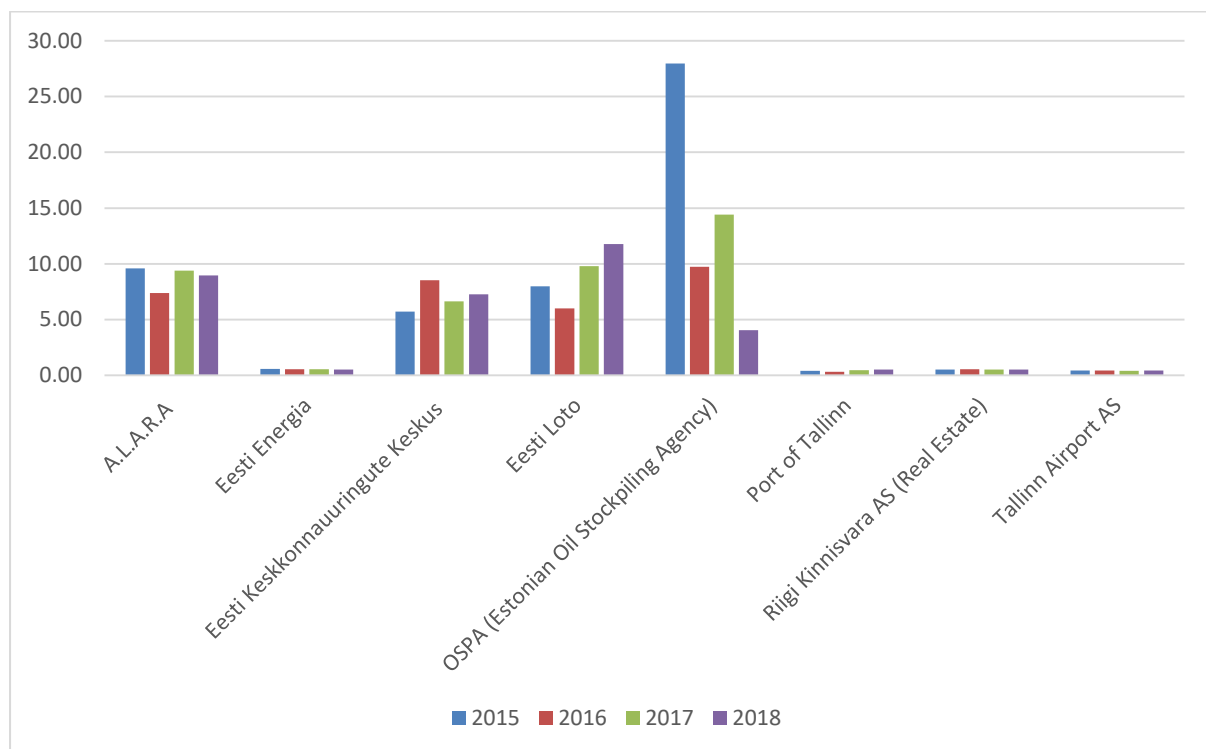

Γράφημα 7.0 Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Γράφημα 7.1 Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Οι επιχειρήσεις της Εσθονίας κατάφεραν να επιτύχουν ακόμα πιο εντυπωσιακά αποτελέσματα. Υψηλό δείκτη έλαβαν οι A.L.A.R.A, Eesti Keskkonnauuringute Keskus , Eesti Loto και OSPA με την τελευταία να πετυχαίνει έσοδα 28 φορές περισσότερα από τις υποχρεώσεις. Ειδικότερα τα εξαιρετικά αποτελέσματα της OSPA το 2015 μπορούν να εξηγηθούν με τις σχεδόν 3πλάσιες πωλήσεις της σε σχέση με το 2016.

Γράφημα 7.2 Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Δείκτες Επίδοσης Διαχείρισης

η) Μέση Περίοδος Είσπραξης Απαιτήσεων

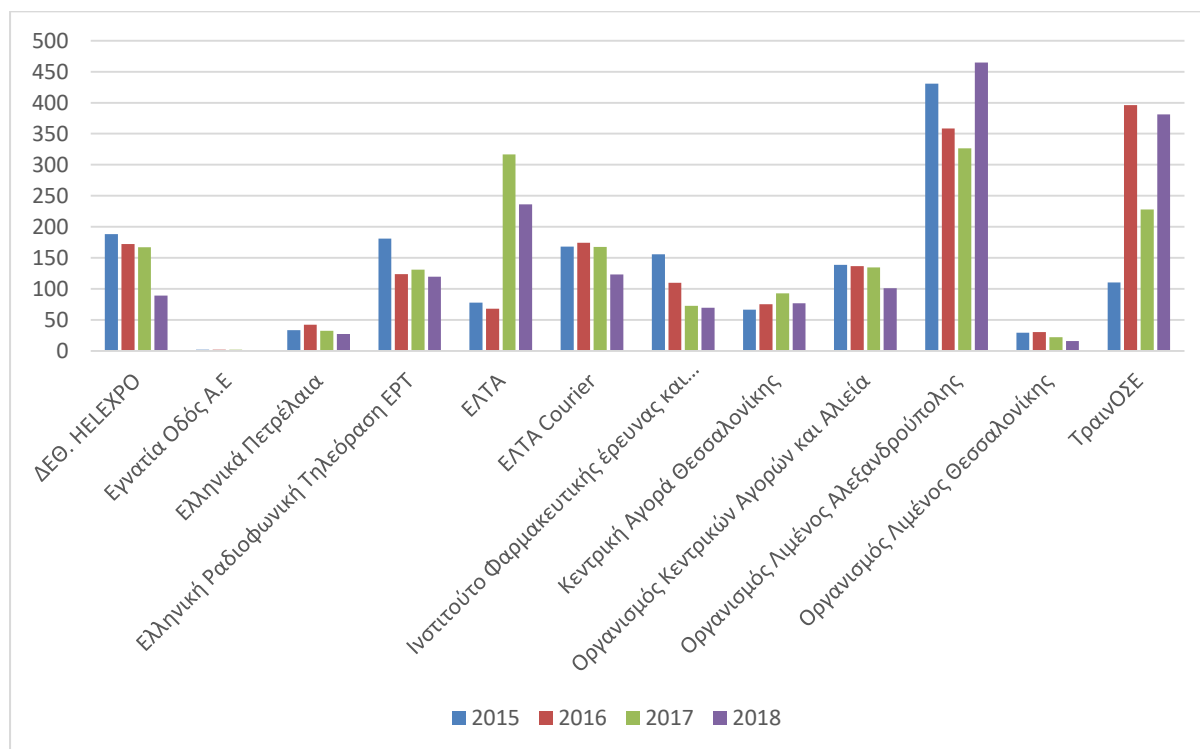
(Απαιτήσεις / Καθαρές Πωλήσεις* 360)

Ο δείκτης μέσης περιόδου είσπραξης απαιτήσεων δείχνει τις ημέρες όπου χρειάζεται η επιχείρηση ώστε να εισπράξει τις απαιτήσεις από τους πελάτες της. Όσο μεγαλύτερο το νούμερο τόσο περισσότερο χρόνο θα κάνει και αυτό μπορεί να εμφανίσει προβλήματα ρευστότητας, από την άλλη μεριά μια επιχείρηση που μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες της με ευέλικτα χρονικά περιθώρια απαιτήσεων μπορεί να προσεγγίσει πελάτες όπου δεν μπορούν να καταβάλλουν το χρέος τους άμεσα.

Πίνακας 8. Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

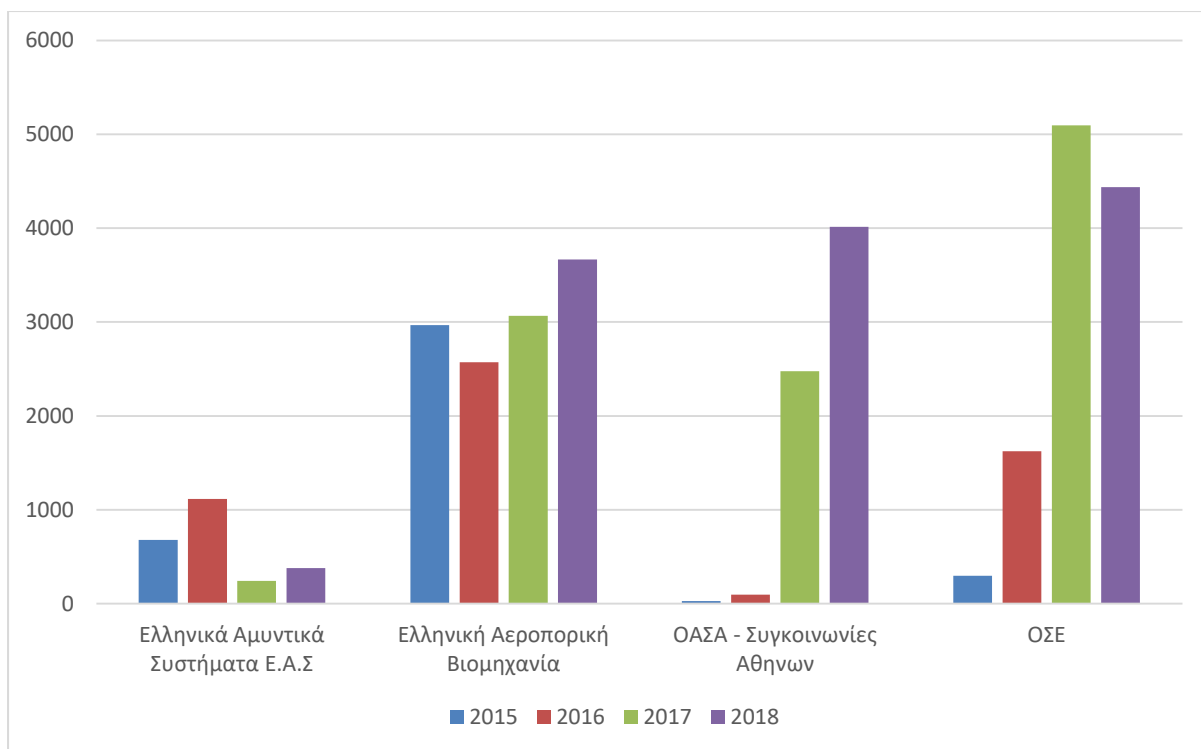
Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	188.25	172.01	166.82	89.04
Αττικό Μετρό	61942.01	127719.99	83373.95	74347.37
Εγνατία Οδός Α.Ε	1.93	1.74	1.82	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	679.16	1116.88	241.19	378.86
Ελληνικά Πετρέλαια	33.37	42.12	32.07	27.25
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	2967.65	2571.09	3065.33	3665.48
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	181.13	123.57	131.05	119.59
ΕΛΤΑ	77.62	67.93	316.75	236.36
ΕΛΤΑ Courier	168.19	174.26	167.33	122.95
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	155.67	109.75	72.63	69.50
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	66.50	74.92	92.45	76.82
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	29.23	97.78	2475.16	4013.25
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	138.45	136.79	134.59	100.71
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	430.90	358.42	326.63	464.93
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	29.38	30.36	21.89	15.68
ΟΣΕ	298.43	1622.27	5096.85	4435.73
ΤραινΟΣΕ	109.99	396.05	227.69	381.03
Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	116.00	21.32	6.16	12.02
Eesti Energia	58.44	87.67	55.22	76.25
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	65.28	84.24	86.50	86.80
Eesti Loto	26.77	26.31	27.17	26.17
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	14.18	35.36	29.15	5.43
Port of Tallinn	31.72	58.38	24.76	19.88
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	25.62	23.31	29.63	23.82
Tallinn Airport AS	30.53	75.63	60.67	39.67

Αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν πολύ υψηλούς χρόνους είσπραξης απαιτήσεων ιδιαίτερα η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, ο ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών και ο ΟΣΕ με αποκορύφωμα το Αττικό Μετρό όπου η μέση περίοδος αποπληρωμής το 2018 αγγίζει τις 80000 ημέρες.

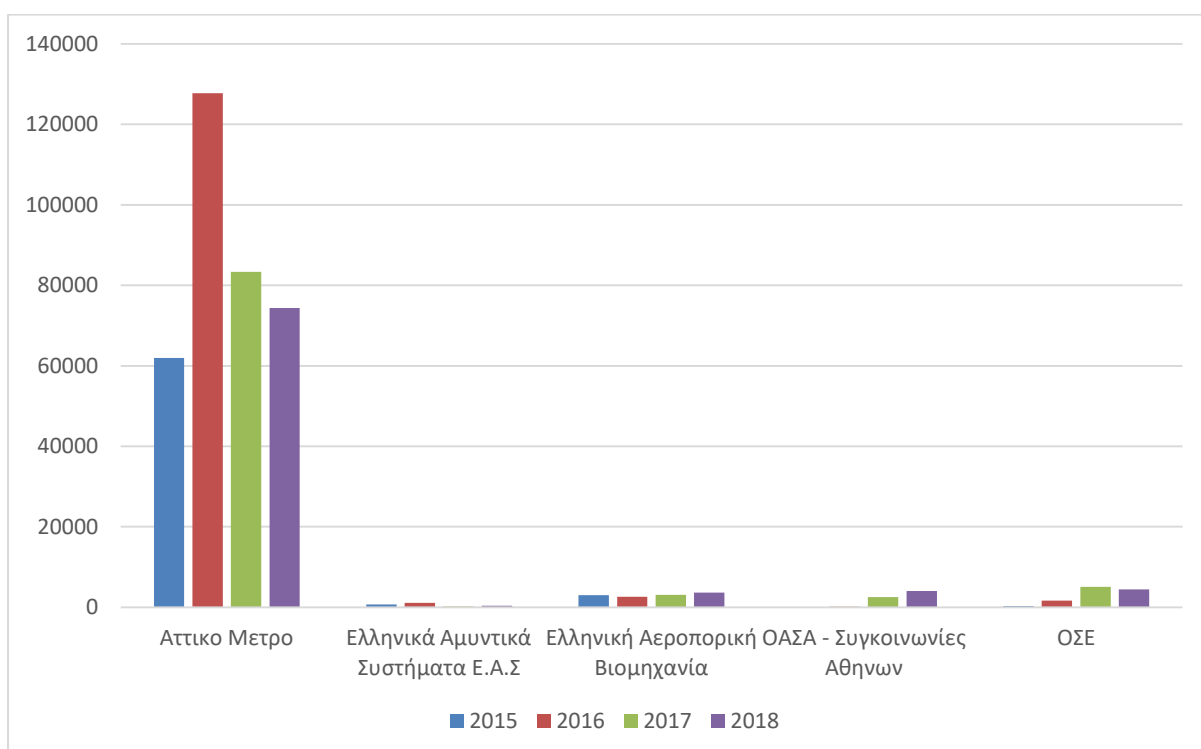

Γράφημα 8.0 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

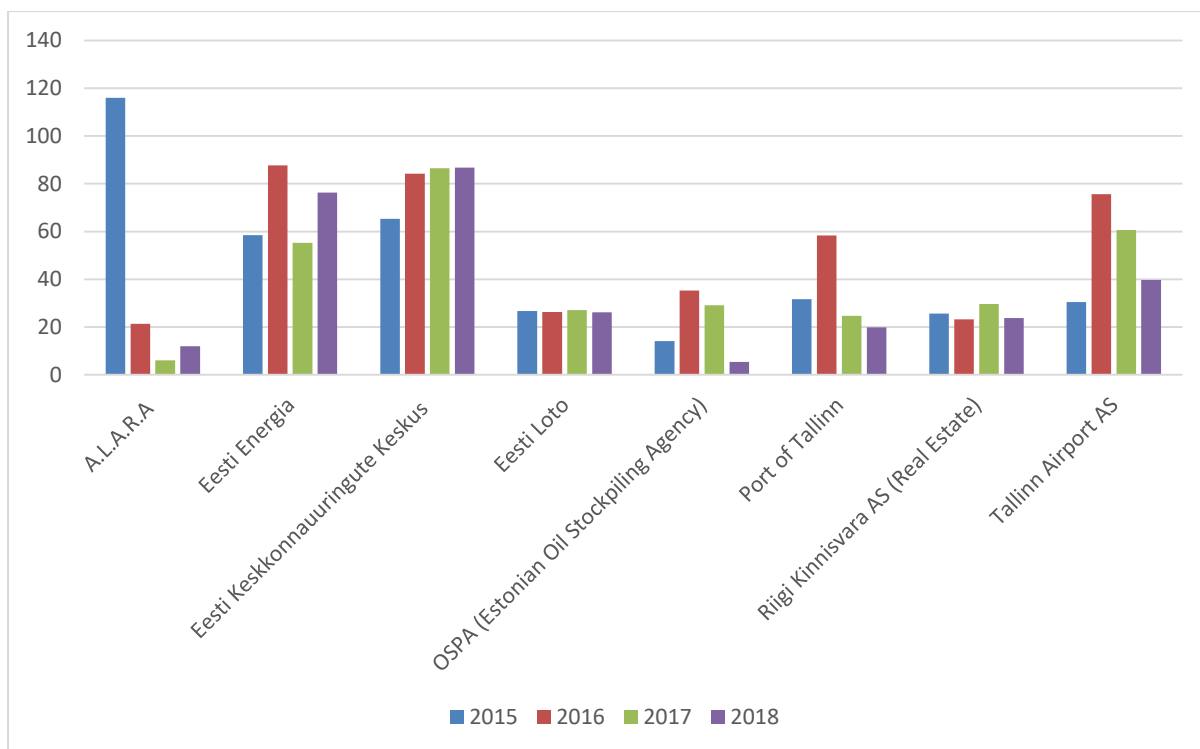
Στον αντίποδα, ο δημόσιος τομέας της Εσθονίας εμφανίζει πιο υγιείς περιόδους αποπληρωμής απαιτήσεων με μέσο αριθμό ημερών 100 ή λιγότερο, το οποίο διασφαλίζει καλύτερη ρευστότητα για της ανάγκες των επιχειρήσεων. Πρέπει να επισημανθεί ότι και τα ελληνικά πετρέλαια αλλά και η OSPA που βρίσκονται στον ίδιο κλάδο κατέγραψαν καλές τιμές σε αυτόν το δείκτη.

Γράφημα 8.2 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Γράφημα 8.3 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Γράφημα 8.3 Μέση περίοδος εισπραξης απαιτήσεων

θ) Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

(Αποθέματα / Κόστος Πωλήσεων* 360)

Η σχέση αυτή εκφράζει το χρόνο παραμονής των αποθεμάτων στις αποθήκες των επιχειρήσεων. Με τις χαμηλές τιμές του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη διαφαίνεται η ικανότητα της εταιρείας καθώς δεν υπάρχει υψηλή δέσμευση κεφαλαίων και άρα τα αποθέματα είναι πρόσφατα και χρήσιμα. Βασικό ρόλο διαδραματίζουν οι ανάγκες και ο κλάδος της εκάστοτε επιχείρησης. Με αυτό το δείκτη μπορεί να εξετασθούν οι εκτιμήσεις της διοίκησης και ο τρόπος των παραγγελιών που συμπεριλαμβάνουν και τις τιμές των πρώτων υλών.

Πίνακας 9. Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

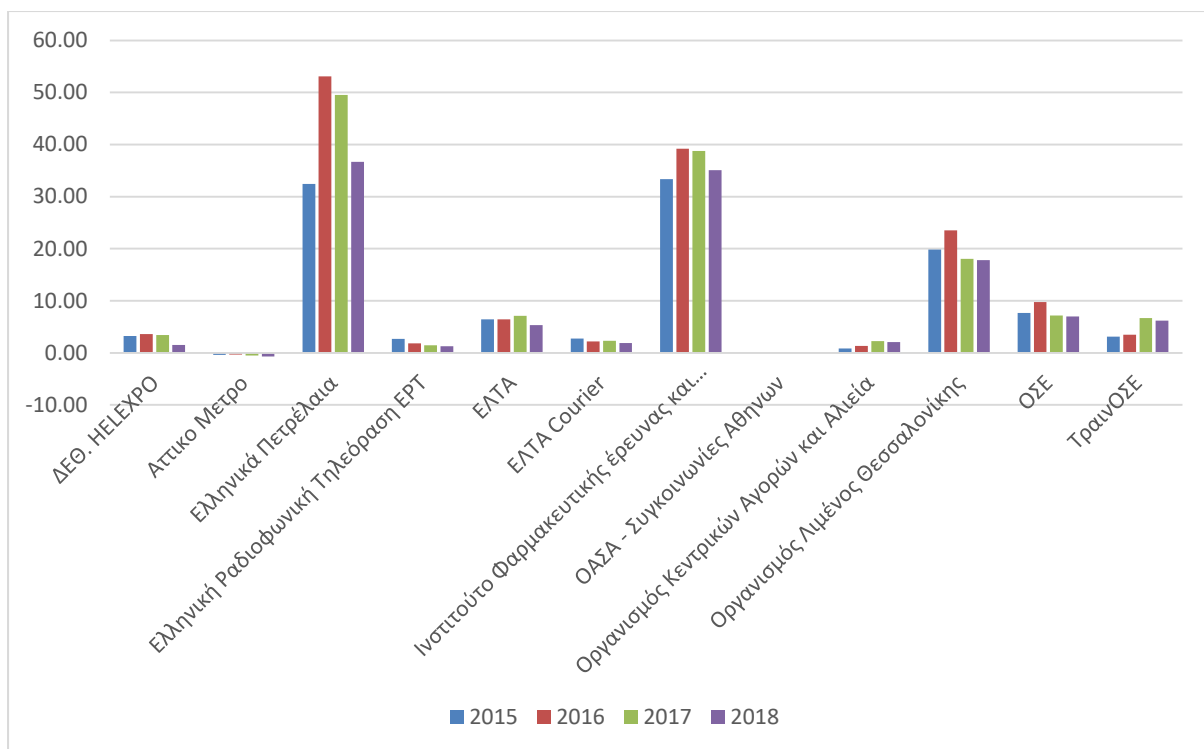
Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	3.24	3.59	3.43	1.50
Αττικό Μετρό	-0.42	-0.32	-0.53	-0.68
Εγνατία Οδός Α.Ε	693.48	1,095.76	448.32	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	1,583.34	1,706.85	1,212.95	2,257.14
Ελληνικά Πετρέλαια	32.46	53.07	49.55	36.69

Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	486.32	425.88	574.69	683.38
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	2.67	1.84	1.46	1.24
ΕΛΤΑ	6.41	6.45	7.13	5.30
ΕΛΤΑ Courier	2.73	2.18	2.32	1.88
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	33.36	39.19	38.77	35.05
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	1028.37	824.85	1191.99	1318.86
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	0.00	0.00	0.00	0.00
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.83	1.35	2.23	2.09
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	118.54	284.52	232.16	295.82
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	19.84	23.55	18.05	17.79
ΟΣΕ	7.66	9.72	7.17	7.01
ΤραινΟΣΕ	3.09	3.50	6.68	6.20

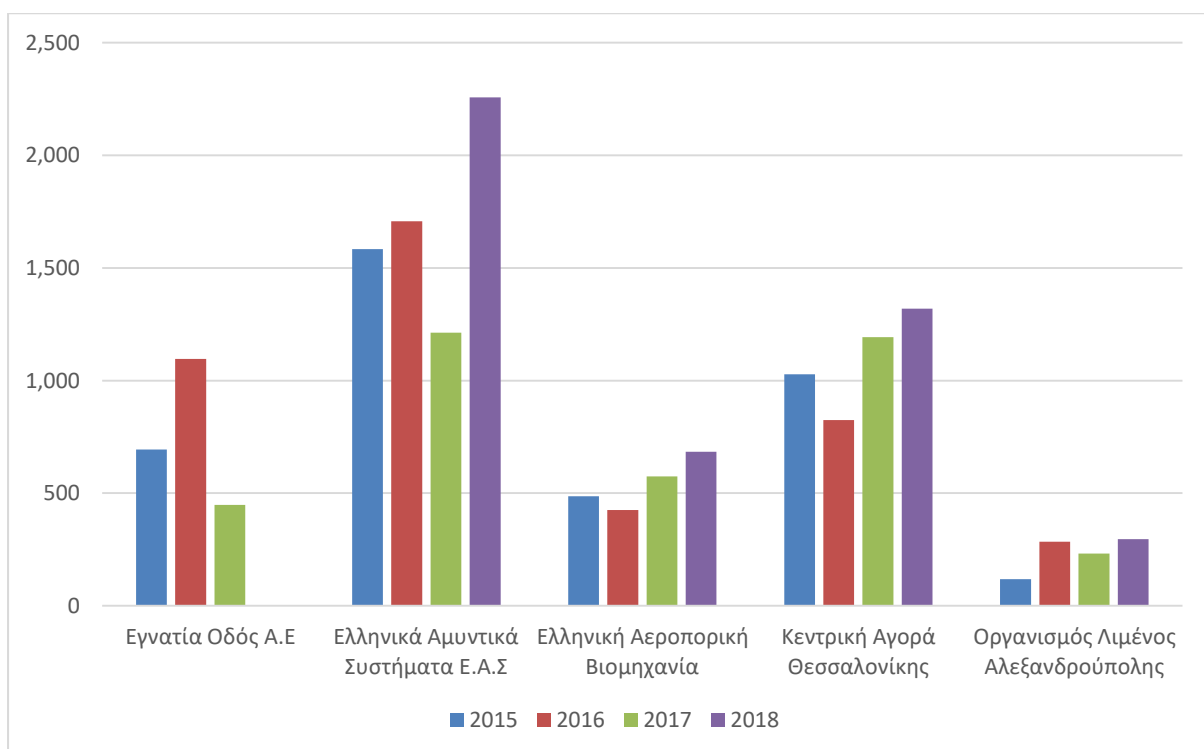
<u>Εσθονικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	0.47	1.58	0.00	0.31
Eesti Energia	36.01	36.54	35.35	38.13
Eesti Keskonnauuringute Keskus	0.00	0.00	0.00	0.00
Eesti Loto	1.51	0.99	1.32	1.72
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	3,623.23	9,702.41	6,921.92	1,634.04
Port of Tallinn	0.78	2.61	1.20	1.26
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	52.07	61.14	58.92	96.63
Tallinn Airport AS	2.61	2.43	1.91	2.18

Υψηλές επιδόσεις σε αυτό το δείκτη εμφανίζουν ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας, η ΔΕΘ. HELEXPO καθώς και η Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ καθώς τα αποθέματα μένουν λιγότερο από 4 ημέρες, το οποίο είναι σημάδι αποτελεσματικής διοίκησης. Αντιθέτως η Εγνατία Οδός και τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ έχουν τις χειρότερες τιμές στον συγκεκριμένο δείκτη δείχνοντας ουσιαστικά ακινησία και μη αποδοτική χρήση πόρων.

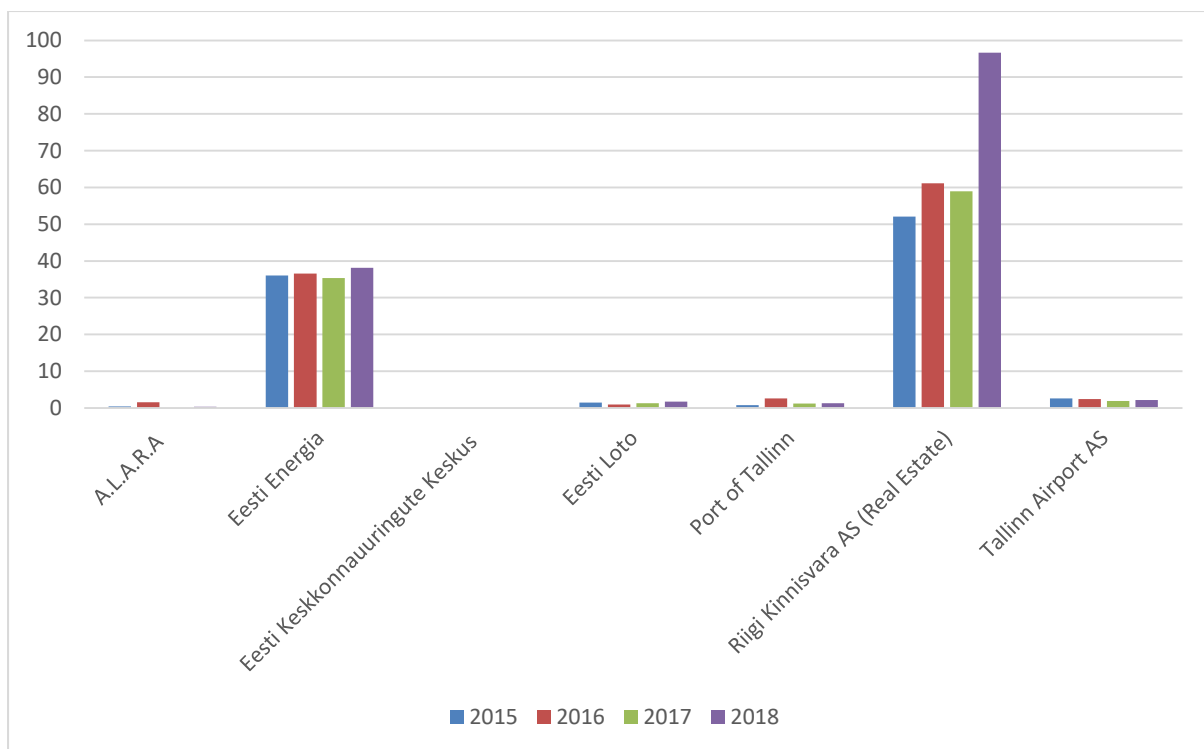
Για τις επιχειρήσεις της Εσθονίας, τα αποτελέσματα της OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency) έχουν με διαφορά τη μεγαλύτερη στασιμότητα των αποθεμάτων κυρίως λόγω της φύσης της επιχείρησης, ενώ ακολουθούν οι Riigi Kinnisvara AS (Real Estate) και Eesti Energia με τις υπόλοιπες να ανανεώνουν τα αποθέματά τους σε λιγότερο από 3 ημέρες.

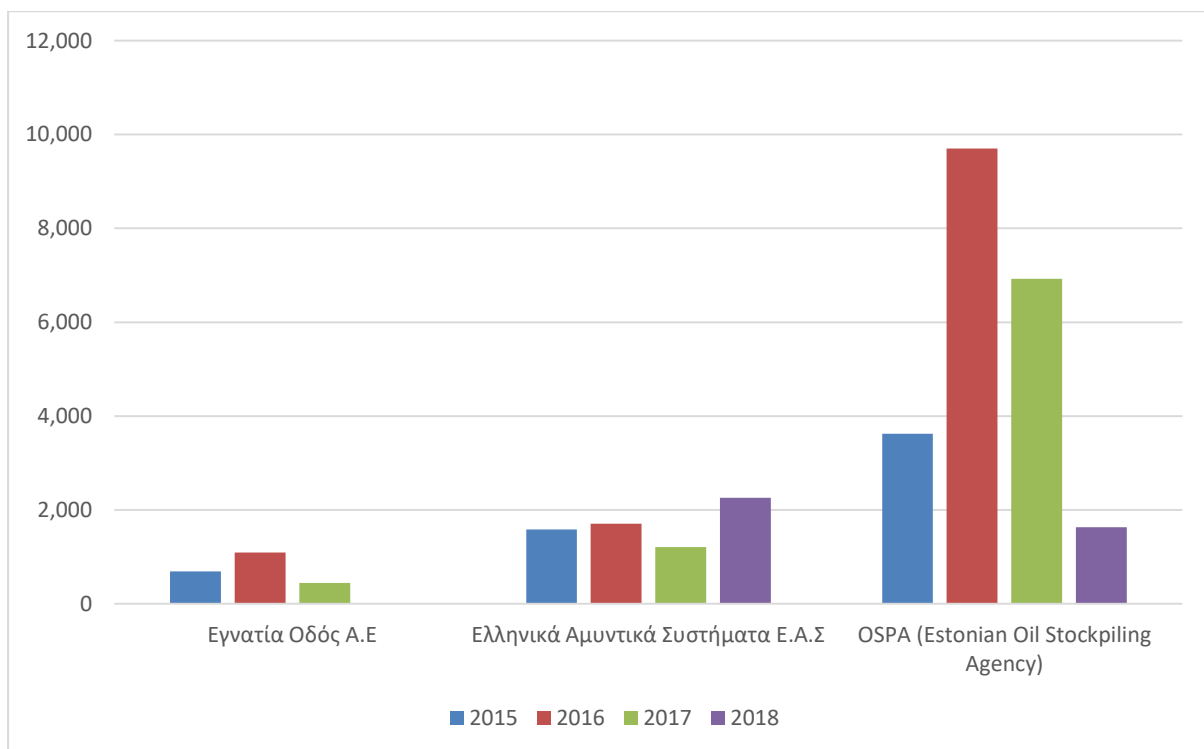
Γράφημα 9.0 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 9.1 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 9.2 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 9.3 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Δείκτες Φερεγγυότητας

Σε αυτή τη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται οι δείκτες ρευστότητας (γενικής και άμεσης ρευστότητας), ο δείκτης συνολικής ικανότητας δανεισμού, ο δείκτης μακροπρόθεσμης ικανότητας δανεισμού, ο δείκτης ικανότητας αποπληρωμής υποχρεώσεων καθώς και ο δείκτης κεφαλαίου κίνησης. Το σύνολο των υποχρεώσεων (συνολική δανειακή επιβάρυνση) επηρεάζει την αποδοτικότητα της επιχείρησης καθώς και την ρευστότητά της.

ι) Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

(Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις)

Σε αυτό τον αριθμοδείκτη, οι τιμές πρέπει να είναι μεγαλύτερες της μονάδας. Ο δείκτης χρησιμοποιείται για να δείξει την δυνατότητα της επιχείρησης να καλύψει τα βραχυπρόθεσμα έξοδά της με τα βραχυχρόνια στοιχεία του ενεργητικού της.

Όσο πιο υψηλή είναι η τιμή του δείκτη τόσο ικανότερη είναι η εταιρεία στην κάλυψη των υποχρεώσεών της. Μια τιμή μικρότερη της μονάδας αποτελεί ανησυχητικό σημάδι μη ύπαρξης ρευστότητας από μέρους της επιχείρησης και μακροχρόνια θα εμφανίσει σοβαρά προβλήματα ή και ανικανότητα πληρωμής των υποχρεώσεών της.

Πίνακας 10. Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	1.07	1.06	1.53	1.74
Αττικό Μετρό	2.79	1.78	8.89	9.94
Εγνατία Οδός Α.Ε	3.44	3.32	3.73	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	0.16	0.87	0.67	0.89
Ελληνικά Πετρέλαια	0.79	0.91	0.81	1.21
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	0.70	0.65	0.65	0.66
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	2.49	4.75	5.04	6.93
ΕΛΤΑ	1.07	1.08	1.10	0.88
ΕΛΤΑ Courier	1.17	1.19	1.11	0.95
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	1.05	1.13	1.38	1.73
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	12.52	20.09	28.11	18.50
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	2.83	2.98	2.65	2.13
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	2.94	2.88	2.69	2.93
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	2.58	3.51	3.11	6.04
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	8.70	7.97	8.62	7.28
ΟΣΕ	0.17	0.17	0.08	0.08
ΤραινΟΣΕ	0.16	0.20	2.39	1.54

Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	4.31	12.46	17.98	16.14
Eesti Energia	1.62	2.16	1.35	1.03
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	3.16	3.72	2.85	2.99
Eesti Loto	2.20	1.82	2.74	3.71
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	324.43	331.10	298.84	23.31
Port of Tallinn	0.83	0.49	0.50	1.51
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	1.78	1.13	0.77	1.97
Tallinn Airport AS	2.03	1.17	1.17	1.75

Στις ελληνικές επιχειρήσεις ένα μικρό ποσοστό αυτών, με κύρια τον ΟΣΕ, έχει προβλήματα ρευστότητας καθώς ο δείκτης είναι κάτω από την μονάδα. Παρόλο που το Αττικό Μετρό έχει σχετικά χαμηλότερες τιμές, κατάφερε να αυξήσει την ρευστότητα του τις χρονιές 2017 και 2018.

Στο δημόσιο τομέα της Εσθονίας τα προβλήματα ρευστότητας είναι μικρότερα καθώς επιχείρηση πέραν του Port of Tallinn και Riigi Kinnisvara (2017) δεν έχει τιμή δείκτη μικρότερη της μονάδας.

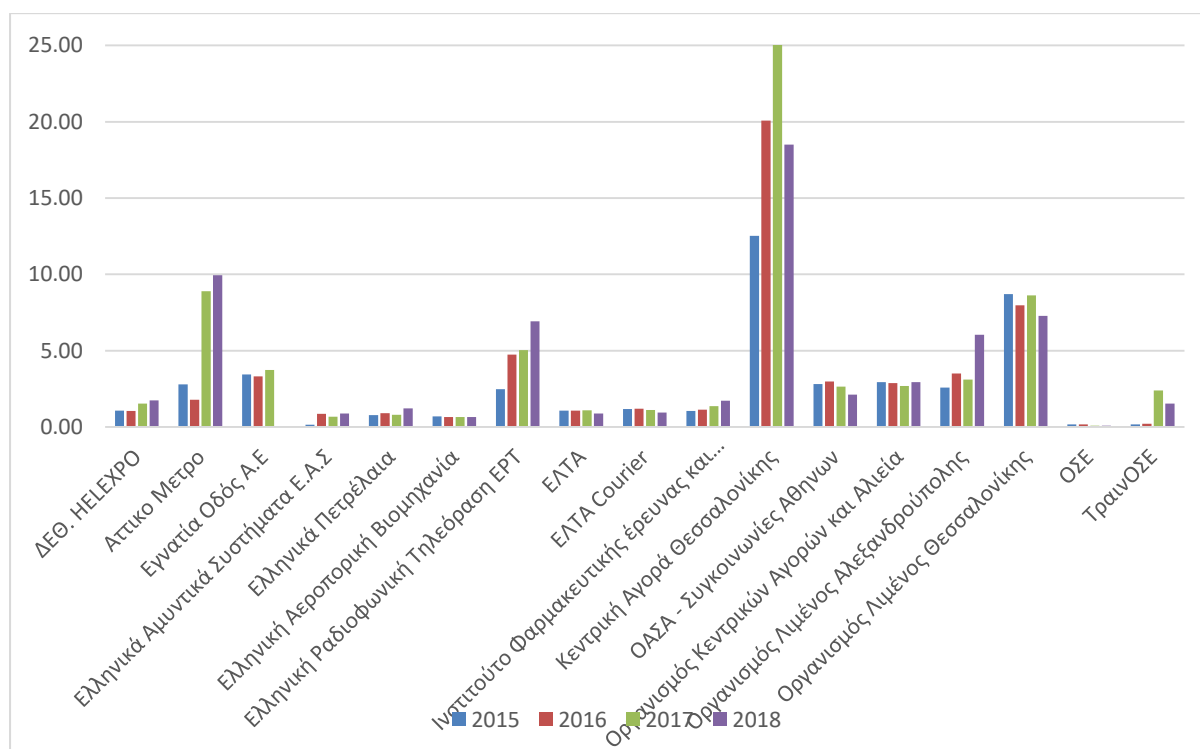
Πρόβλημα ρευστότητας θα συναντήσουν σίγουρα οι επιχειρήσεις που έχουν δυσκολία στο να εισπράττουν εγκαίρως και δεν έχουν την διαπραγματευτική δύναμη να μεταφέρουν το πρόβλημα τους στους προμηθευτές τους, επιτυγχάνοντας αντίστοιχα μεγαλύτερη χρονική διάρκεια στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους. Επειδή οι επιχειρηματικές λειτουργίες διαφέρουν σε κάθε βιομηχανία, είναι πάντα πιο χρήσιμο να συγκριθούν οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον ίδιο βιομηχανικό κλάδο ή με τις αντίστοιχες τιμές των κυριότερων ανταγωνιστών της επιχείρησης.

Όσον αφορά την εσθονική OSPA, το 2017 είχε τα υψηλότερα αποτελέσματα του δείκτη καθώς το κυκλοφορούν Ενεργητικό (154,853,092€) ήταν εκθετικά μεγαλύτερο από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (467,692€) επομένως δεν δείχνει κανένα σημάδι αδυναμίας των υποχρεώσεων.

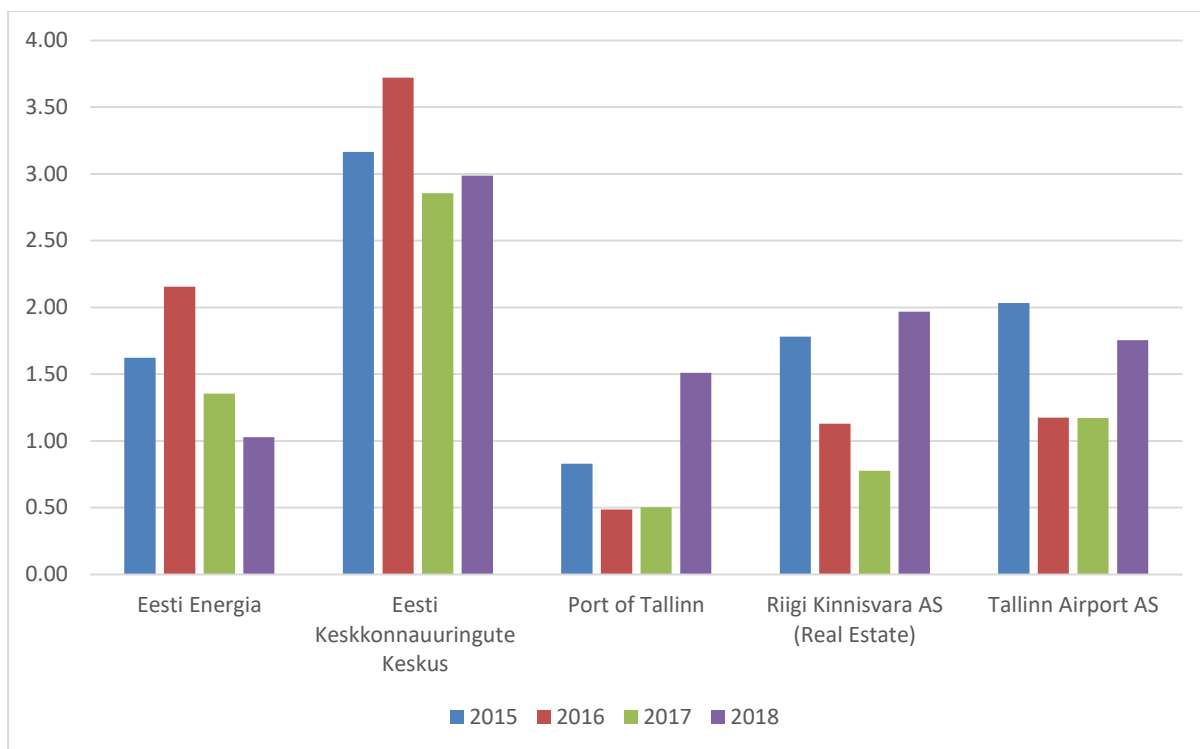
Γενικά, σύμφωνα με έναν εμπειρικό κανόνα επικρατεί η εκδοχή ότι όσο ψηλότερη η τιμή του δείκτη, τόσο καλύτερα. Αυτό είναι εν μέρη αληθές κυρίως όσον αφορά τους πιστωτές της επιχείρησης. Από την πλευρά της επιχείρησης όμως, δεν είναι πάντα σωστή η συσσώρευση μετρητών ή αποθεμάτων χωρίς κάποια λογική, όταν οι πόροι αυτοί θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιηθεί αλλού και να απέφεραν περαιτέρω κέρδη. Εμπειρικά θεωρείται

ικανοποιητική η αναλογία 2/1 για τον δείκτη αυτό. Η προσέγγιση αυτή όμως δε θα πρέπει να υιοθετείται τυφλά, καθώς δε μπορεί να παρέχει από μόνη της εγγυήσεις, αλλά μόνο αφού γίνει η απαραίτητη σύγκριση του δείκτη με το μέσο όρο του κλάδου και αφού παρατηρηθεί η πορεία του στη διάρκεια του χρόνου.

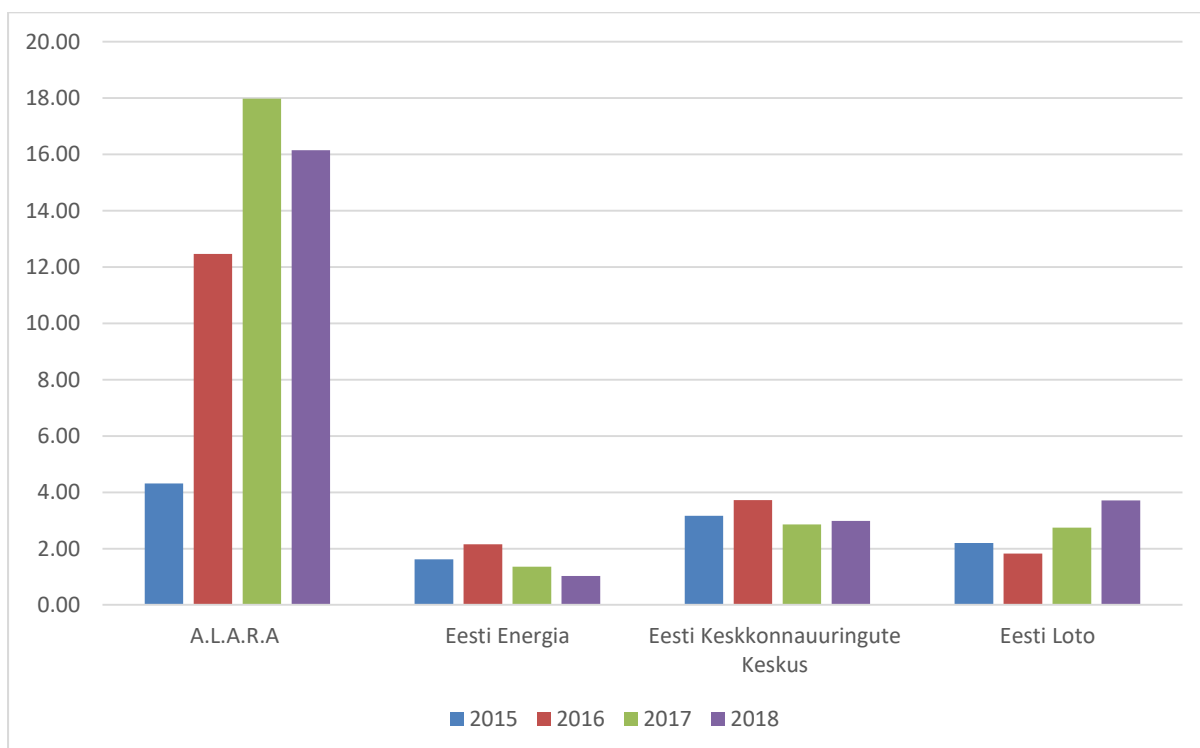
Θα πρέπει όμως να σημειωθεί, πως υπάρχουν σοβαρές θεωρητικές και πρακτικές αδυναμίες του δείκτη γενικής ρευστότητας, όπως ότι εκφράζει μια στατική αντίληψη των παραγωγικών πόρων που είναι διαθέσιμοι σε μία δεδομένη χρονική στιγμή για να ικανοποιήσουν τις υποχρεώσεις σε εκείνη τη χρονική στιγμή. Δηλαδή, μετράει την ικανότητα των παρόντων κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων να εξοφλήσουν τις υπάρχουσες τρέχουσες υποχρεώσεις και θεωρεί το πλεόνασμα - εάν φυσικά υπάρχει - ως ένα απόθεμα ρευστών διαθέσιμο για την ικανοποίηση τυχόν διαταραχών στη ροή των κεφαλαίων και άλλων απρόοπτων γεγονότων. Οπότε δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική κατάσταση των κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων η οποία είναι ανανεώσιμου χαρακτήρα. Όπως για παράδειγμα, οι απαιτήσεις που εισπράττονται, αντικαθίστανται με νέο - δημιουργούμενες και οι τρέχουσες υποχρεώσεις, εξοφλώντας τη μία δημιουργείται κάποια άλλη.

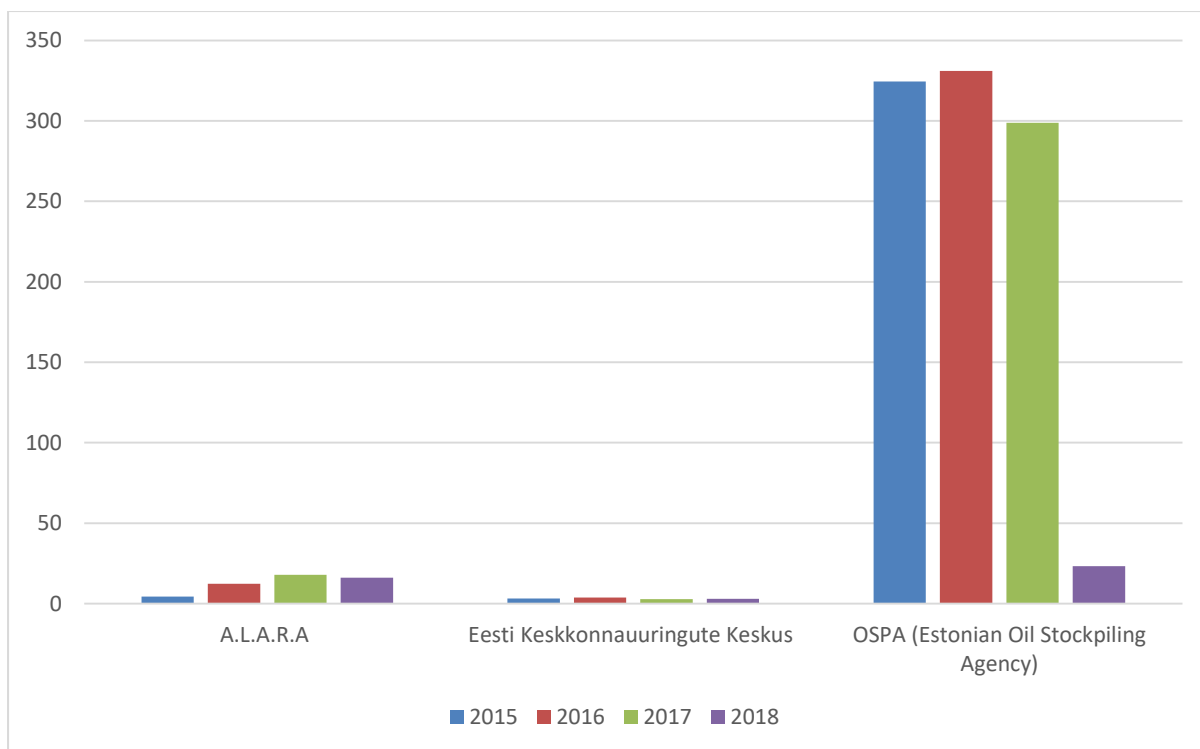
Γράφημα 10.0 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Γράφημα 10.1 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Γράφημα 10.2 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Γράφημα 10.3 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

κ) Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

(Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ο δείκτης άμεσης ρευστότητας όντας παρόμοιος με το δείκτη γενικής ρευστότητας, διαφέρουν στον τομέα των αποθεμάτων όπου ο δείκτης άμεσης ρευστότητας δεν τον συμπεριλαμβάνει. Με την αφαίρεση των αποθεμάτων, μπορεί να υπολογιστεί η άμεση ικανότητα της επιχείρησης να αναπεξέλθει στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Τα αποθέματα είναι το περιουσιακό στοιχείο του κυκλοφορούντος ενεργητικού με τη μικρότερη ρευστότητα καθώς απαιτούν κάποιο χρονικό διάστημα για να μετατραπούν σε μετρητά, αντίθετα τα υπόλοιπα στοιχεία του κυκλοφορούν ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμα όπως μετρητά και ταμειακά διαθέσιμα. Ιδανικές για αυτό το δείκτη θεωρούνται οι τιμές άνω της μονάδας.

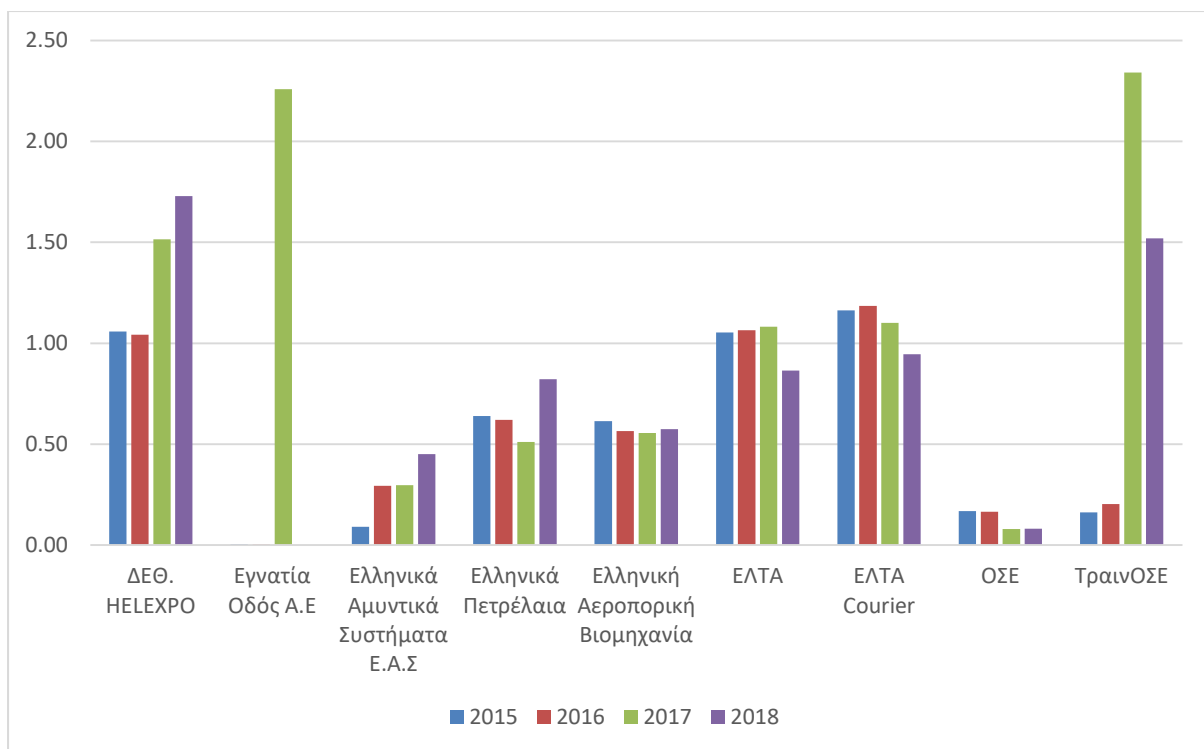
Πίνακας 11. Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	1.06	1.04	1.51	1.73
Αττικό Μετρό	2.79	1.78	8.89	9.94
Εγνατία Οδός Α.Ε	0.00	0.00	2.26	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	0.09	0.29	0.30	0.45
Ελληνικά Πετρέλαια	0.64	0.62	0.51	0.82
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	0.61	0.56	0.56	0.57
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	2.48	4.73	5.03	6.92

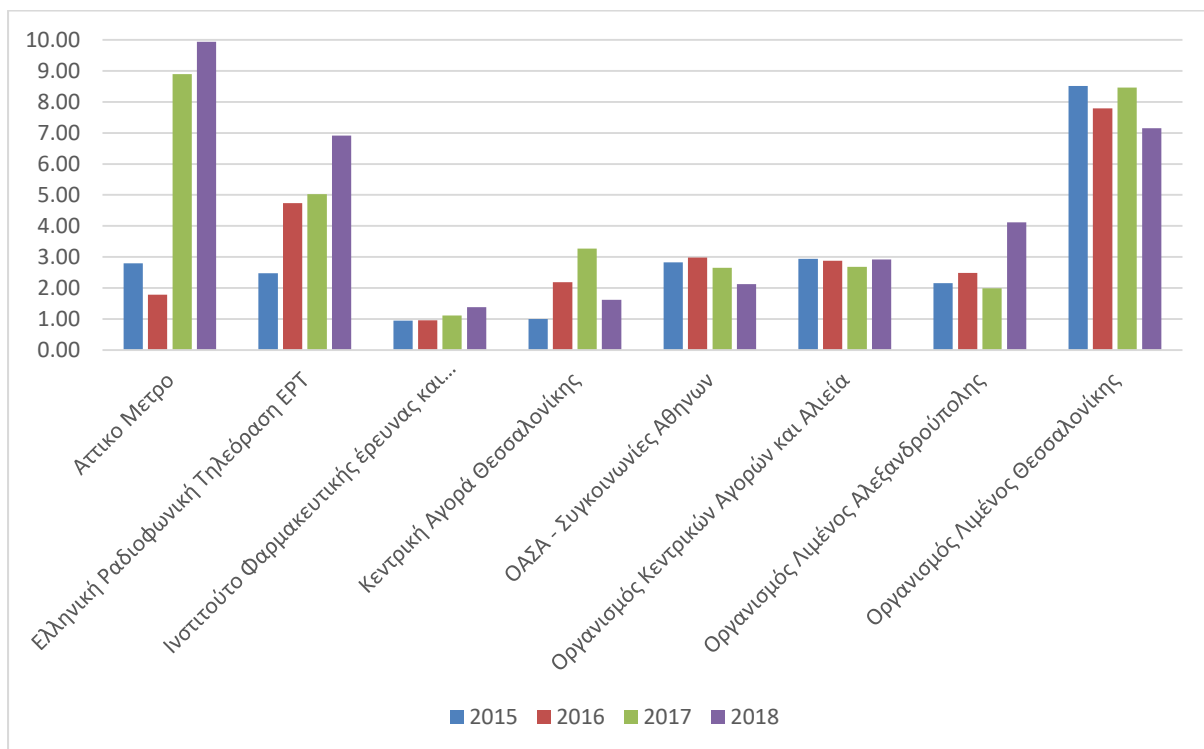
ΕΛΤΑ	1.05	1.06	1.08	0.86
ΕΛΤΑ Courier	1.16	1.18	1.10	0.94
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	0.95	0.96	1.11	1.38
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	1.00	2.18	3.27	1.61
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	2.83	2.98	2.65	2.13
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	2.94	2.87	2.69	2.92
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	2.15	2.48	1.99	4.12
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	8.51	7.80	8.46	7.16
ΟΣΕ	0.17	0.16	0.08	0.08
ΤραινΟΣΕ	0.16	0.20	2.34	1.52

<u>Εσθονικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	4.30	12.44	17.98	16.14
Eesti Energia	1.33	1.89	1.20	0.84
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	3.16	3.72	2.85	2.99
Eesti Loto	2.17	1.81	2.72	3.67
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	42.56	36.91	24.47	3.17
Port of Tallinn	0.83	0.48	0.49	1.50
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	1.44	0.71	0.58	1.09
Tallinn Airport AS	2.00	1.16	1.16	1.73

Στον ελληνικό τομέα, θεαματικότερα αποτελέσματα του δείκτη έδειξαν η Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση, ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης και το Αττικό Μετρό όπου κατάφερε να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με το άμεσα ρευστοποιήσιμο κυκλοφορούν ενεργητικό στο δεκαπλάσιο. Τα Ελληνικά Πετρέλαια, η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ο ΟΣΕ και τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα είχαν τις χειρότερες επιδόσεις με κάθε χρονιά να τις βρίσκει με αποτελέσματα κάτω της μονάδας κάτι που σημαίνει ότι οι συγκεκριμένες ΔΕΚΟ πιθανών να μην μπορούν να πληρώσουν τα τρέχοντα στοιχεία του παθητικού τους.

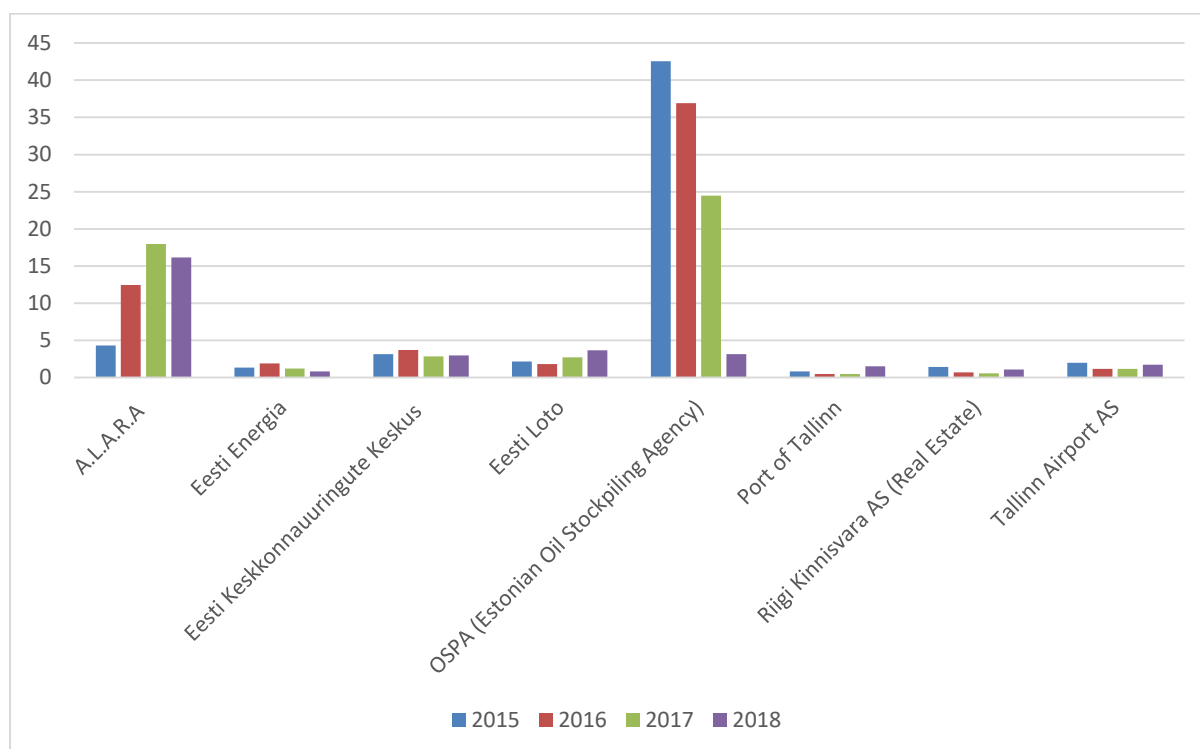

Γράφημα 11.0 Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Γράφημα 11.1 Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Τα αποτελέσματα του δημόσιου τομέα της Εσθονίας για τον δείκτη άμεσης ρευστότητας είναι ιδιαίτεως ενθαρρυντικά. Συγκεκριμένα το Port of Tallinn και η Riigi Kinnisvara AS ήταν η μόνες εταιρείες με δείκτη μικρότερο της μονάδας, ενώ πολύ ισχυρά αποτελέσματα παρουσίασε η OSPA με ρευστότητα από το ευκόλως ρευστοποιήσιμο κυκλοφορούν ενεργητικό 35 φορές μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται για να καλύψει τις άμεσες υποχρεώσεις της.

Γράφημα 11.2 Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

λ) Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

$(\text{Σύνολο Υποχρεώσεων} / \text{Σύνολο Ενεργητικού}) * 100$

Με τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη μπορεί να υπολογισθεί ο βαθμός εξάρτησης της επιχείρησης από ξένα κεφάλαια δηλαδή από κεφάλαια που ανήκουν σε τρίτους και όχι στην επιχείρηση. Μια σχετικά χαμηλή τιμή αυτού του δείκτη είναι ενθαρρυντική προς τους πιστωτές για ακόμα περισσότερες πιστώσεις διότι δείχνει ότι η επιχείρηση δεν είναι βεβαρημένη με δάνεια και η πιθανότητα χρεοκοπίας είναι μικρή.

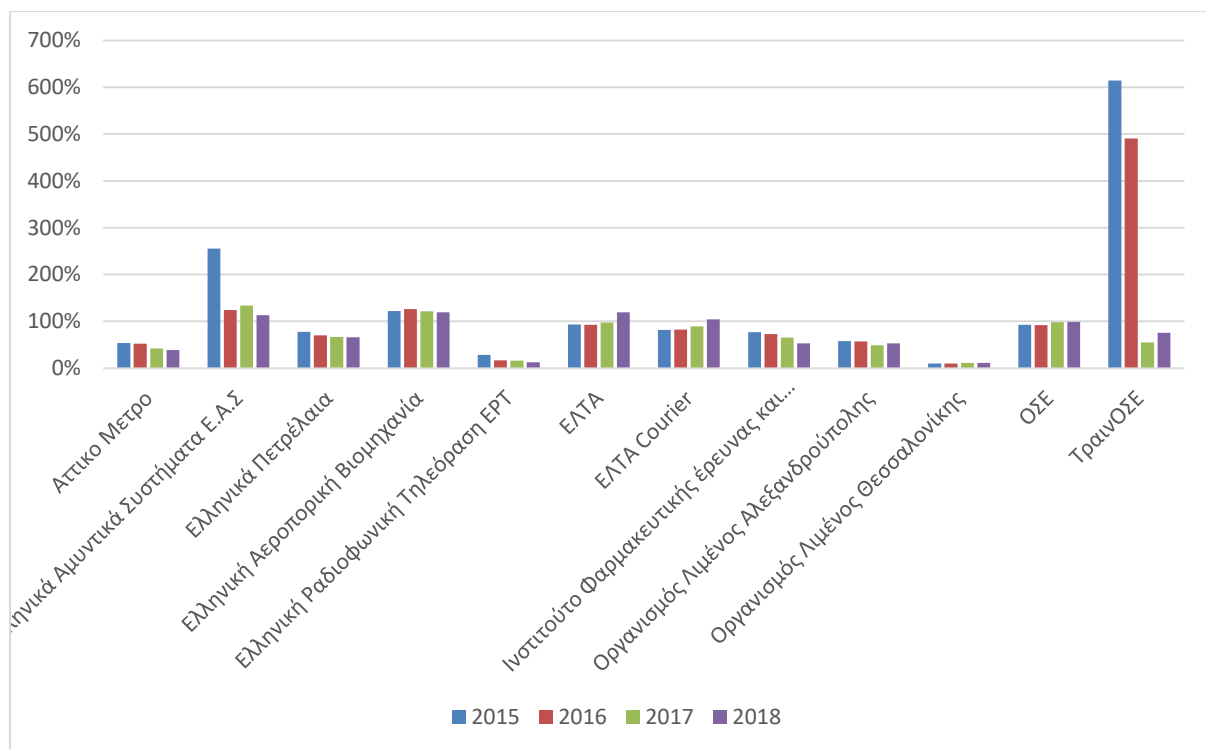
Από τις ελληνικές επιχειρήσεις της έρευνας, τις καλύτερες τιμές αυτού του δείκτη έχουν η Εγνατία Οδός Α.Ε και ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών με βαθμό εξάρτησης από ξένα

κεφάλαια μόλις 5%. Καλά Ποσοστά πετυχαίνουν ακόμα η ΔΕΘ. HELEXPO και Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης. Εταιρείες με δείκτη μεταξύ 50% - 80% παρουσιάζουν μέτρια αποτελέσματα. Μεταξύ αυτών είναι και Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης και Ελληνικά Πετρέλαια. Τέλος, επιχειρήσεις με δείκτη άνω του 80% έχουν πολύ μεγάλη αναλογία υποχρεώσεων σε σχέση με το ενεργητικό τους με την ΤραϊνΟΣΕ να βρίσκεται με μεγάλη διαφορά στη δυσμενέστερη θέση για τα έτη 2015 – 2016.

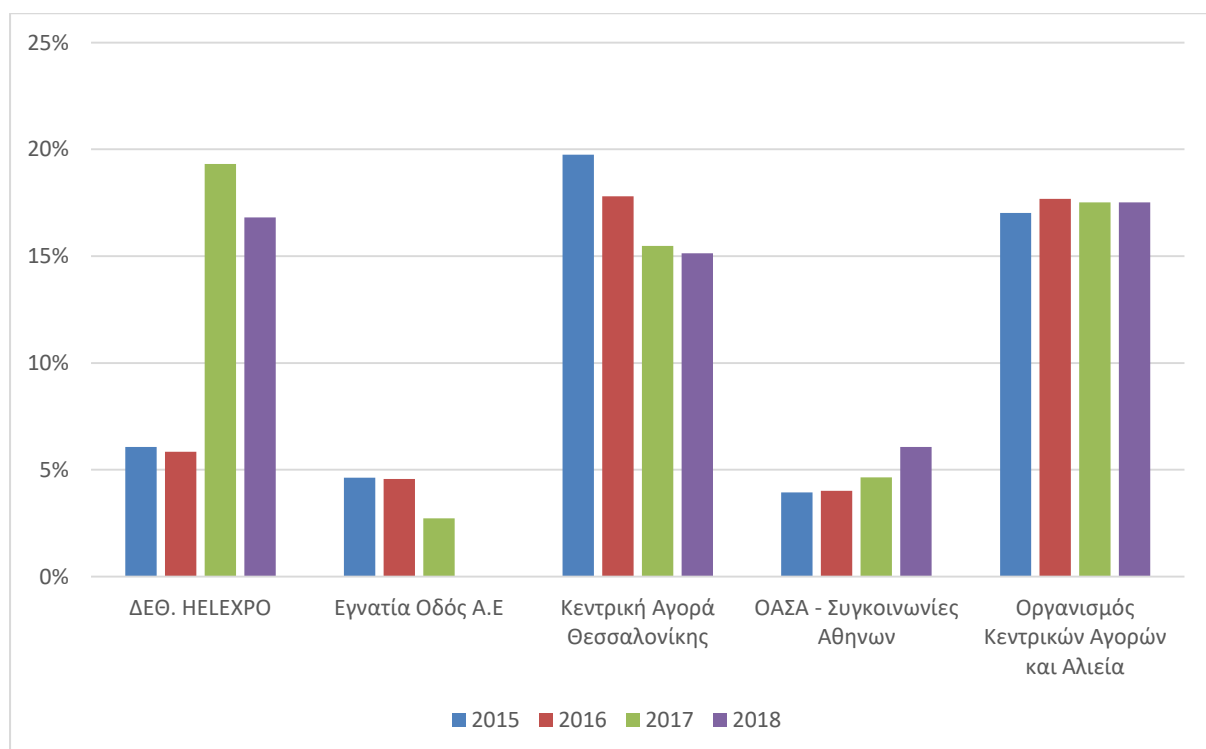
Πίνακας 12. Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

<u>Ελληνικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	0.06	0.06	0.19	0.17
Αττικό Μετρό	0.54	0.52	0.42	0.39
Εγνατία Οδός Α.Ε	0.05	0.05	0.03	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	2.55	1.24	1.34	1.13
Ελληνικά Πετρέλαια	0.78	0.70	0.67	0.66
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	1.22	1.26	1.22	1.20
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	0.29	0.17	0.16	0.13
ΕΛΤΑ	0.93	0.93	0.97	1.19
ΕΛΤΑ Courier	0.82	0.83	0.89	1.04
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	0.77	0.73	0.66	0.53
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	0.20	0.18	0.15	0.15
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	0.04	0.04	0.05	0.06
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	0.17	0.18	0.18	0.18
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	0.58	0.57	0.49	0.53
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	0.10	0.10	0.11	0.11
ΟΣΕ	0.93	0.92	0.98	0.99
ΤραϊνΟΣΕ	6.15	4.91	0.55	0.76

<u>Εσθονικές ΔΕΚΟ</u>	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	0.11	0.04	0.03	0.03
Eesti Energia	0.47	0.45	0.44	0.48
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	0.09	0.07	0.10	0.10
Eesti Loto	0.43	0.52	0.33	0.25
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	0.00	0.00	0.00	0.04
Port of Tallinn	0.41	0.46	0.45	0.41
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	0.40	0.32	0.35	0.33
Tallinn Airport AS	0.54	0.54	0.57	0.55

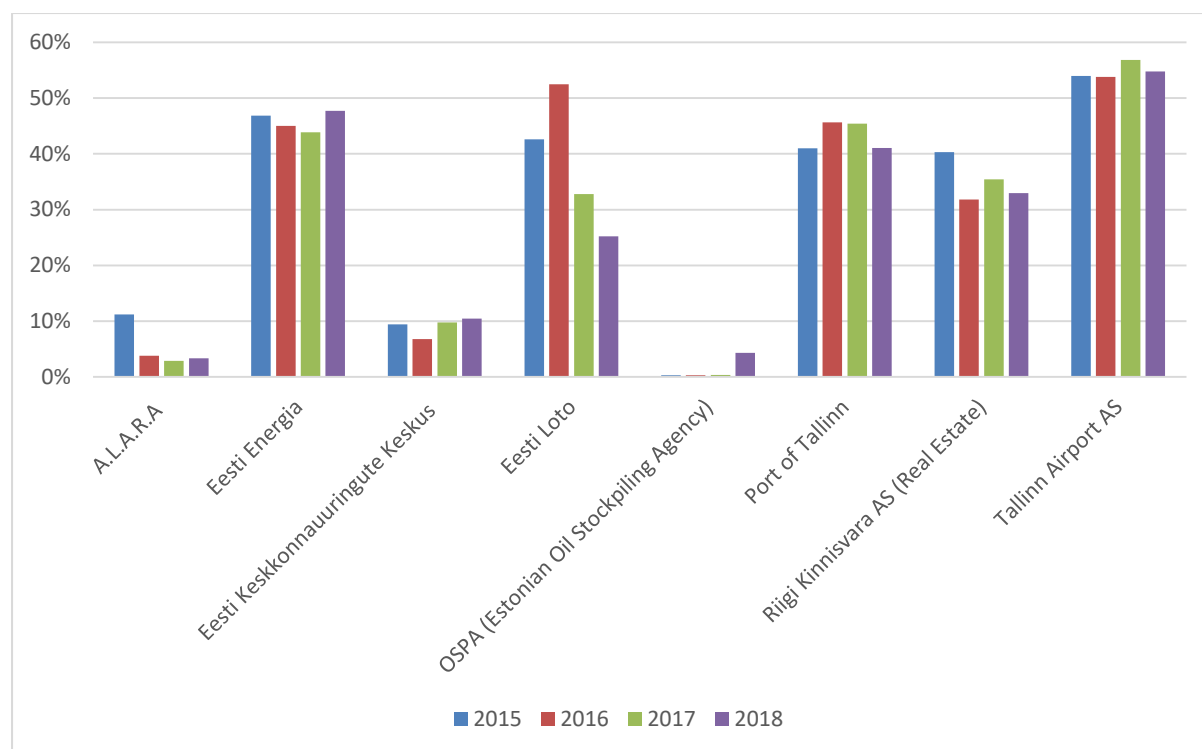

Γράφημα 12.0 Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

Γράφημα 12.1 Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

Για τις εσθονικές επιχειρήσεις επιχειρήσεις τα καλύτερα αποτελέσματα τα πετυχαίνουν η OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency) και Eesti Keskkonnauuringute Keskus με τις υπόλοιπες να καταγράφουν μέτρια αποτελέσματα.

Γράφημα 12.2 Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

μ) Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

$(\text{Ιδία Κεφάλαια} / (\text{Ιδία Κεφάλαια} + \text{Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις})) * 100$

Με τον παραπάνω αριθμοδείκτη παρουσιάζεται ο βαθμός που η εκάστοτε επιχείρηση στηρίζεται στα κεφάλαιά της. Ο δείκτης βοηθάει τους μακροχρόνιους πιστωτές να εκτιμήσουν το βαθμό κινδύνου των κεφαλαίων τους. Επιπλέον εμφανίζεται το είδος των ξένων κεφαλαίων που επιλέγει η επιχείρηση προκειμένου να χρηματοδοτείται και ποιες είναι η προσδοκίες της για το μελλοντικό κόστος κεφαλαίων. Ιδανικές τιμές του συγκεκριμένου δείκτη είναι οι τιμές κοντά στο 100%.

Πίνακας 13. Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	97%	97%	83%	85%
Αττικό Μετρό	48%	49%	59%	62%
Εγνατία Οδός Α.Ε	96%	97%	99%	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	276%	-32%	-63%	-23%
Ελληνικά Πετρέλαια	50%	53%	66%	54%
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	327%	186%	137%	140%
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	95%	95%	96%	96%
ΕΛΤΑ	18%	14%	7%	-71%
ΕΛΤΑ Courier	78%	76%	78%	31%
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	77%	81%	82%	89%
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	82%	83%	85%	86%
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	98%	98%	98%	98%
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	91%	92%	90%	90%
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	52%	52%	62%	52%
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	96%	97%	96%	97%
ΟΣΕ	14%	25%	9%	7%
ΤραινΟΣΕ	101%	101%	76%	66%

Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	100%	100%	100%	100%
Eesti Energia	58%	59%	65%	60%
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	98%	98%	99%	99%
Eesti Loto	100%	100%	100%	100%
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	100%	100%	100%	100%
Port of Tallinn	64%	69%	58%	62%
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	65%	72%	75%	70%
Tallinn Airport AS	49%	51%	48%	48%

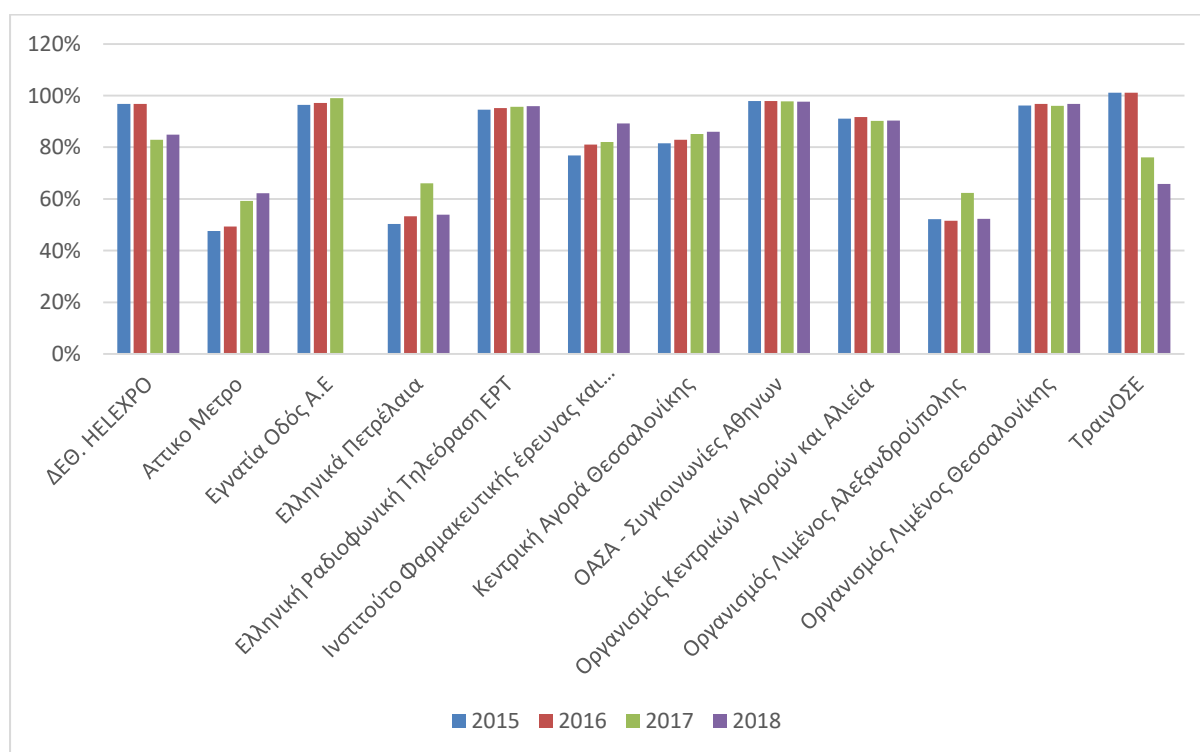
Στο συγκεκριμένο δείκτη, εξαιρετικά αποτελέσματα εμφανίζουν η ΔΕΘ. HELEXPO, Εγνατία Οδός Α.Ε, Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση (ΕΡΤ), ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών, και ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι κάποια αποτελέσματα είναι εικονικά σε αυτό το δείκτη. Συγκεκριμένα τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (2015), η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (2015 – 2018) καθώς και η ΤραινΟΣΕ (2015 – 2016) Η αιτία για αυτά τα εσφαλμένα αποτελέσματα είναι ότι και τα Ίδια και Διαρκή κεφάλαια έχουν και τα 2 αρνητικό πρόσημο και ως εκ τούτου το αποτέλεσμα είναι θετικό.

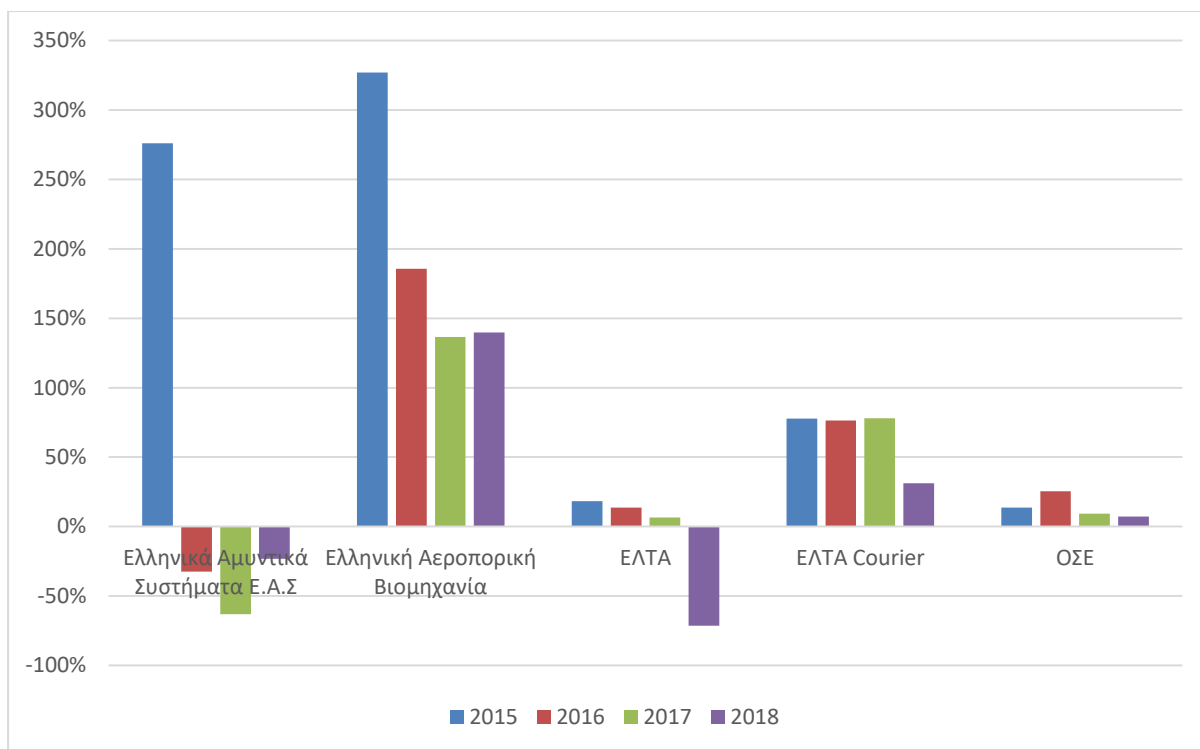
Τα αποτελέσματα της ΟΣΕ και ΤραινΟΣΕ για τα έτη 2017 και 2018 διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον Νομό 3891/2010 που αφορά την αναδιάρθρωση, την ανάπτυξη και την εξυγίανση των κάτωθι υπηρεσιών.

Οι επιχειρήσεις ΕΛΤΑ 2018, Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία 2017 και 2018 και Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ για όλα τα έτη έχουν αρνητικά ίδια κεφάλαια άρα το αποτέλεσμα είναι εικονικό. Συγκεκριμένα, ο λόγος που τα Ε.Α.Σ εμφανίζουν θετικό δείκτη για το έτος 2015 είναι διότι τα Ίδια κεφάλαια σε απόλυτη τιμή είναι μεγαλύτερα από τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις ενώ για όλα τα υπόλοιπα έτη είναι μικρότερα.

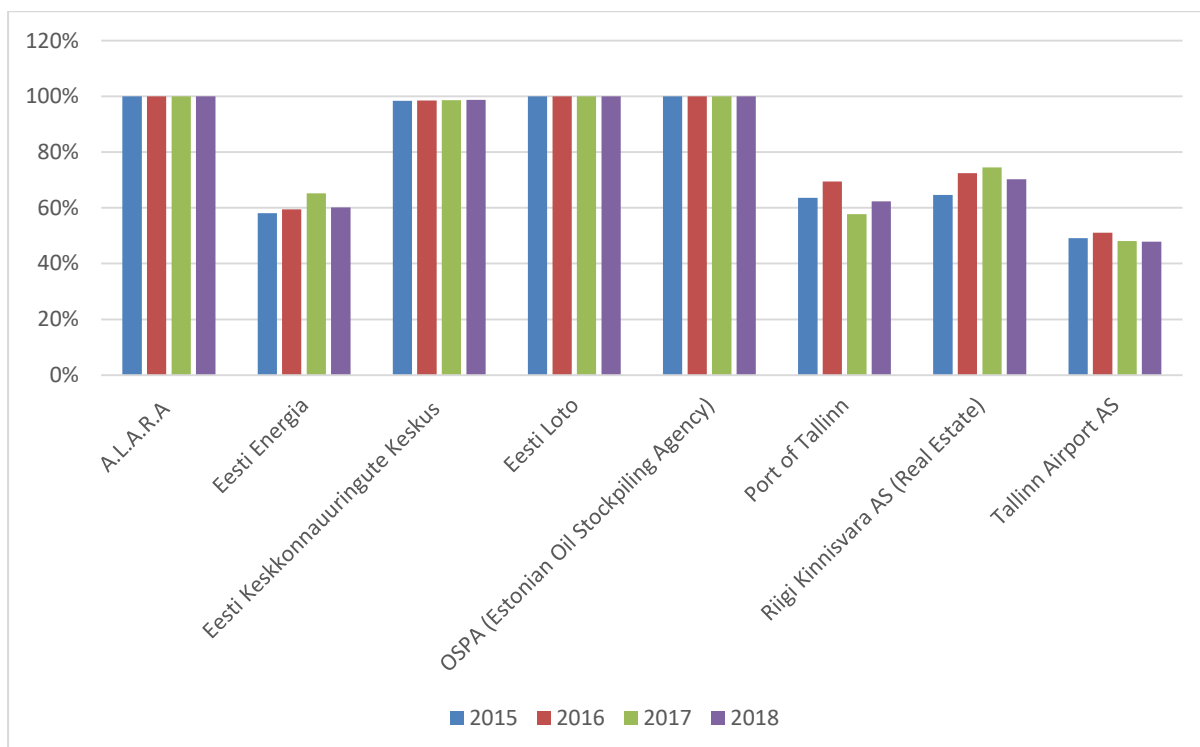
Από τις εσθονικές επιχειρήσεις, εξαιρετικά αποτελέσματα εμφανίζουν η A.L.A.R.A, η Eesti Keskkonnauuringute Keskus, η Eesti Loto και η OSPA όλες με δείκτες στο 100% και άρα στηριζόμενες μόνο στα κεφάλαια τους για την αποπληρωμή των υποχρεώσεων τους.

Γράφημα 13.0 Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

Γράφημα 13.1 Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

Γράφημα 13.2 Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

ν) Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

(Διαρκή Κεφάλαια / Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό)

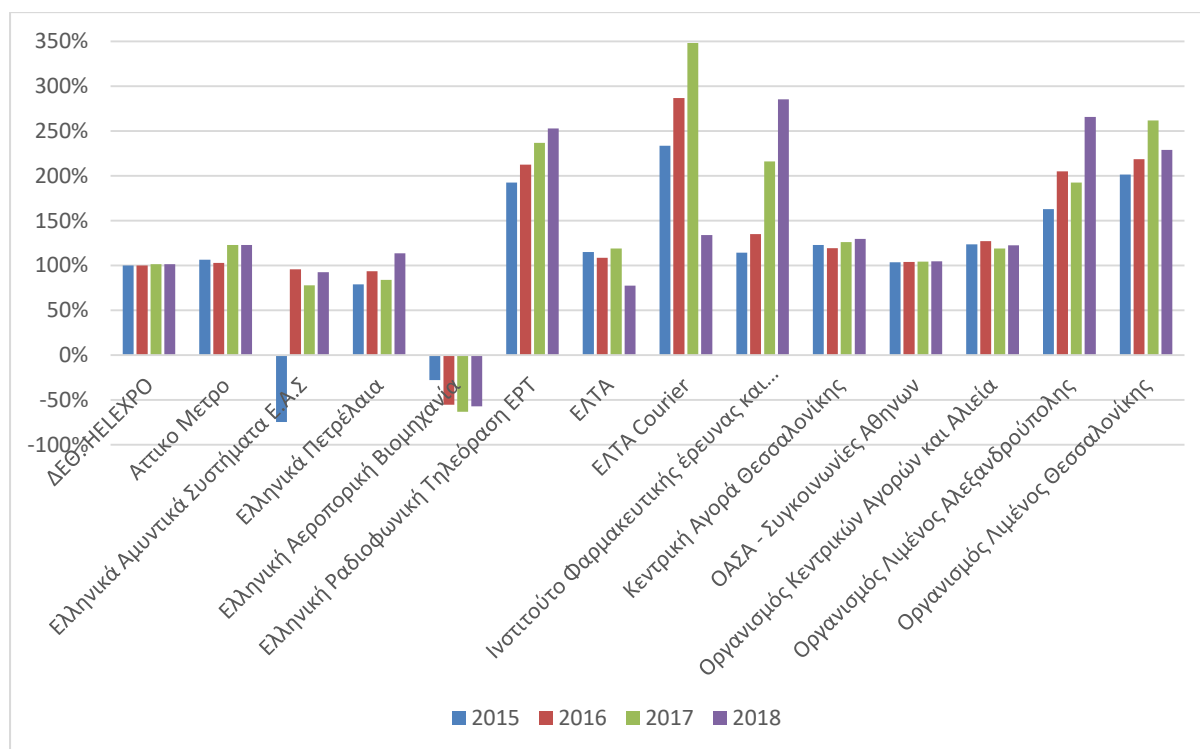
Τα διαρκή κεφάλαια μιας επιχείρησης είναι το σύνολο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων αυτής. Επομένως αυτός ο δείκτης παρουσιάζει το βαθμό που τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης καλύπτονται από τα διαρκή της κεφάλαια

Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης είναι η διαφορά ανάμεσα στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό και τις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

Πίνακας 14. Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Ελληνικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
ΔΕΘ. HELEXPO	1.00	1.00	1.01	1.02
Αττικό Μετρό	1.07	1.03	1.23	1.23
Εγνατία Οδός Α.Ε	1.03	1.04	1.05	-
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ	-0.75	0.96	0.78	0.92
Ελληνικά Πετρέλαια	0.79	0.94	0.84	1.14
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία	-0.28	-0.55	-0.63	-0.57
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ	1.92	2.13	2.37	2.53
ΕΛΤΑ	1.15	1.09	1.19	0.78
ΕΛΤΑ Courier	2.34	2.87	3.48	1.34
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας	1.14	1.35	2.16	2.85
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	1.23	1.19	1.26	1.30
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	1.04	1.04	1.04	1.05
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	1.24	1.27	1.19	1.22
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	1.63	2.05	1.92	2.66
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	2.01	2.19	2.62	2.29
ΟΣΕ	0.38	0.35	0.21	0.18
ΤραινΟΣΕ	-1,255	-877.05	27.99	11.86
Εσθονικές ΔΕΚΟ	2015	2016	2017	2018
A.L.A.R.A	1.72	1.81	2.06	2.10
Eesti Energia	1.06	1.10	1.06	1.00
Eesti Keskkonnauuringute Keskus	1.23	1.18	1.21	1.26
Eesti Loto	9.24	10.98	6.71	11.84
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)	-	-	-	-
Port of Tallinn	0.99	0.88	0.97	1.03
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)	1.07	1.01	0.97	1.05
Tallinn Airport AS	1.08	1.02	1.02	1.05

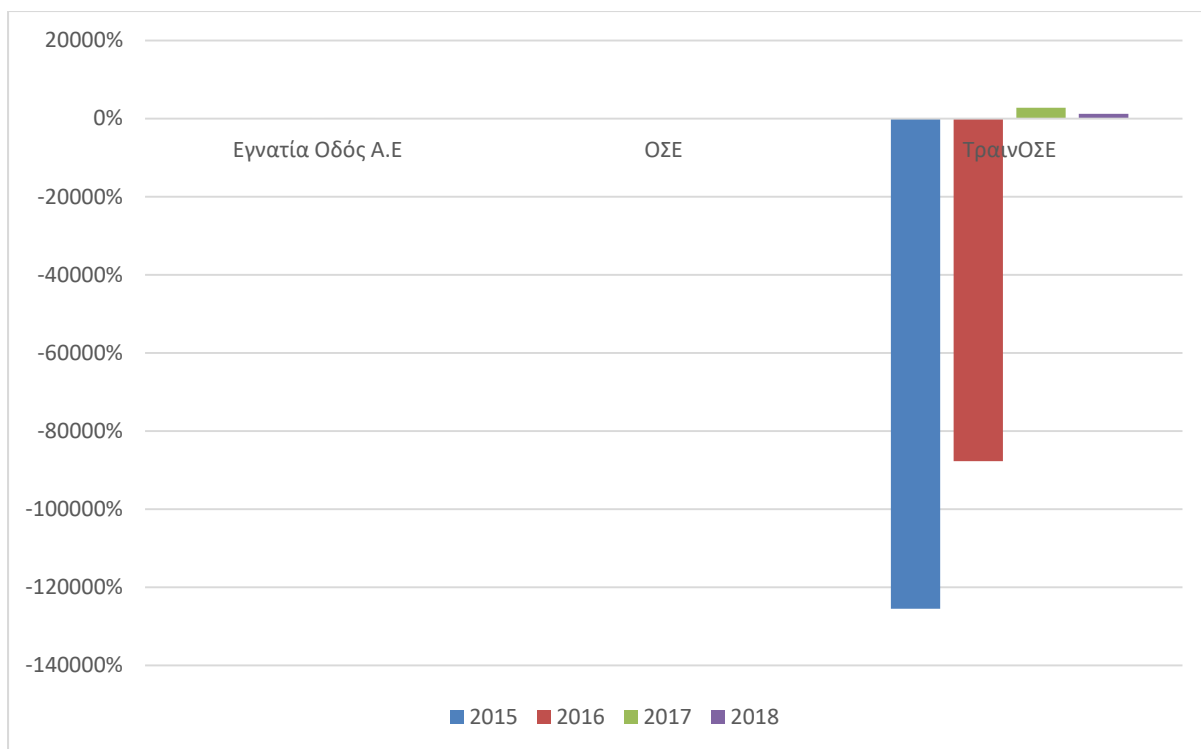
Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι για το Δείκτη Κεφαλαίου Κίνησης δεν υπάρχουν δεδομένα για κανένα χρονικό έτος για την εταιρεία OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency) επομένως δε θα εμφανίζονται οικονομικά στοιχεία στις παρακάτω γραφικές παραστάσεις.

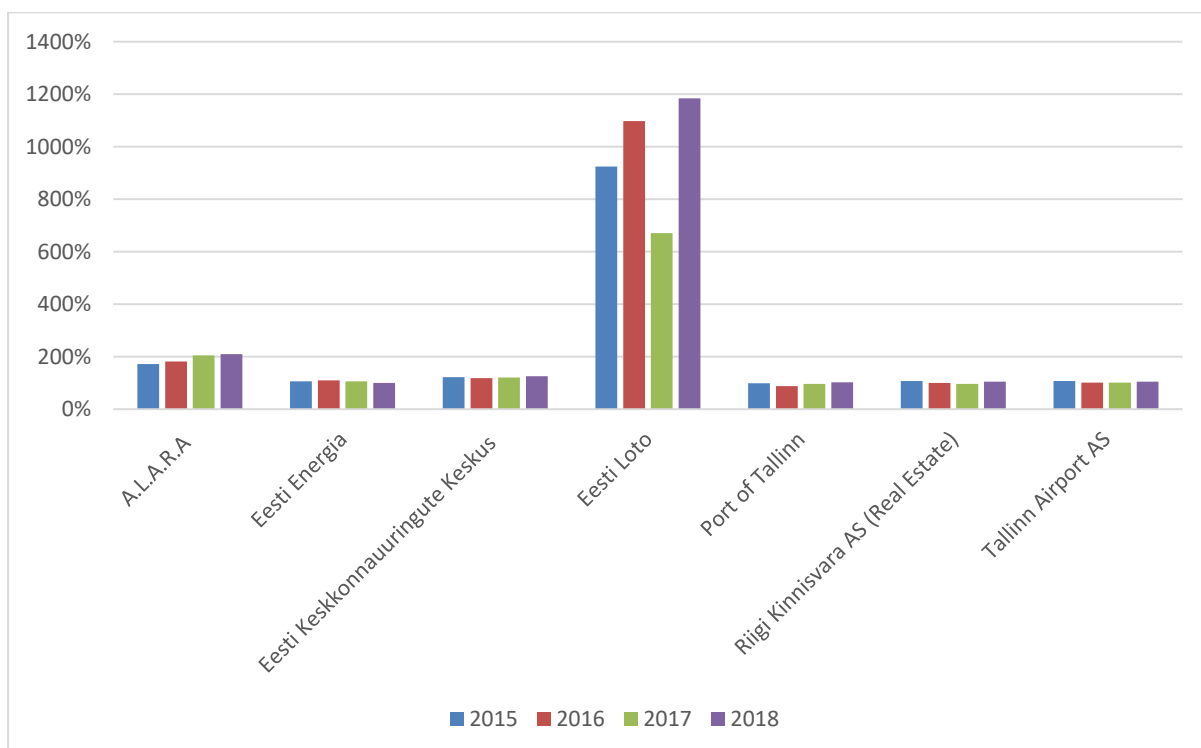
Γράφημα 14.0 Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Ο κάτωθι δείκτης παρουσιάζει αίσια κατά μέσον όρο αποτελέσματα για το μεγαλύτερο μέρος των οργανισμών που μελετήθηκαν. Οι επιχειρήσεις παρουσιάζουν αποτελέσματα μεγαλύτερα της μονάδας που υποδηλώνει ότι μπορούν να καλύψουν τα πάγια έξοδά τους (έστω με τη βοήθεια ξένων κεφαλαίων) στο 100%.

Οι επιχειρήσεις: Ε.Α.Σ, ΤραινΟΣΕ και Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία εμφανίζουν αρνητικά αποτελέσματα. Το οποίο μπορεί να τις φέρει σε δύσκολη θέση στη συνεργασία με τους πιστωτές τους καθώς ο κίνδυνος για αδυναμία εξόφλησης των υποχρεώσεών τους είναι μεγάλος.

Γράφημα 14.1 Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

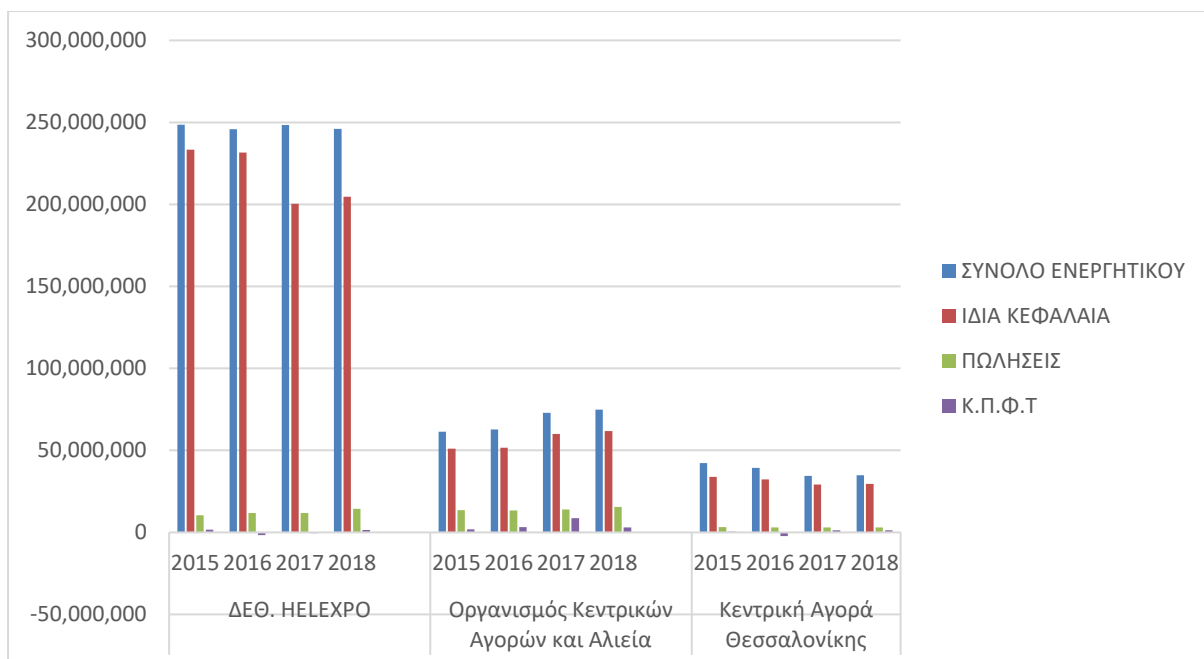
Γράφημα 14.2 Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Βασικά Χρηματοοικονομικά Μεγέθη

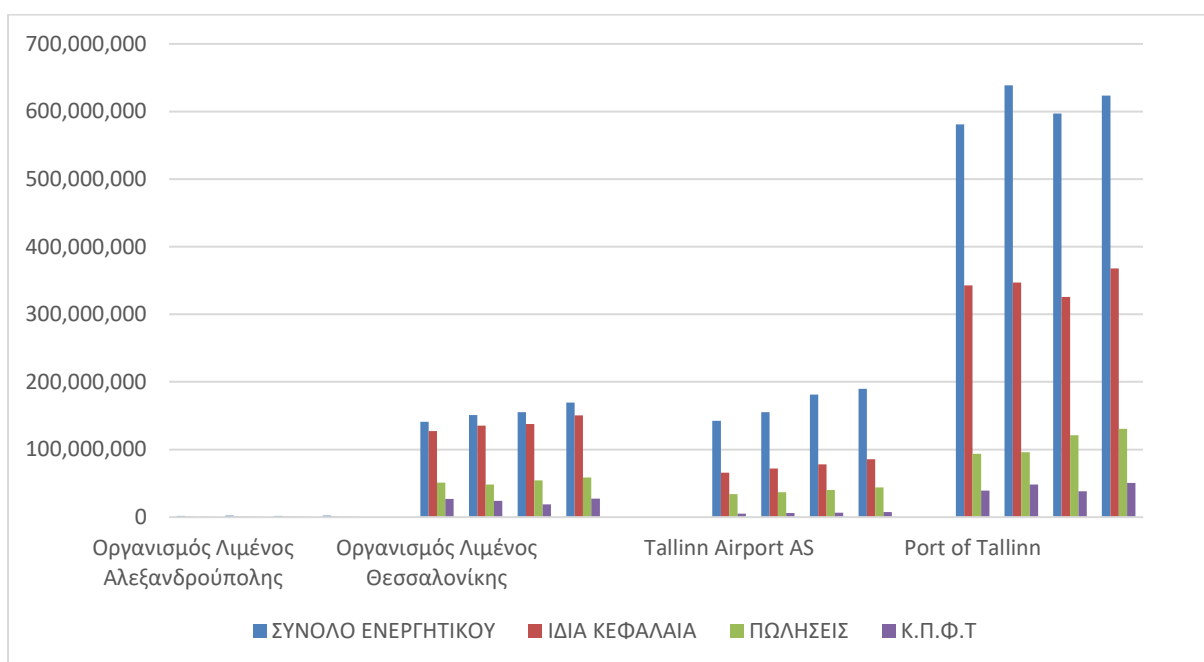
Στο σημείο αυτό θα εξεταστούν ορισμένα από τα βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη των δημοσίων επιχειρήσεων για τα έτη 2015 – 2018 ανά κλάδο. Οι κλάδοι όπου θα διαχωριστούν και θα συγκριθούν οι επιχειρήσεις είναι οι κάτωθι:

Πίνακας 15. Κλάδοι Επιχειρήσεων

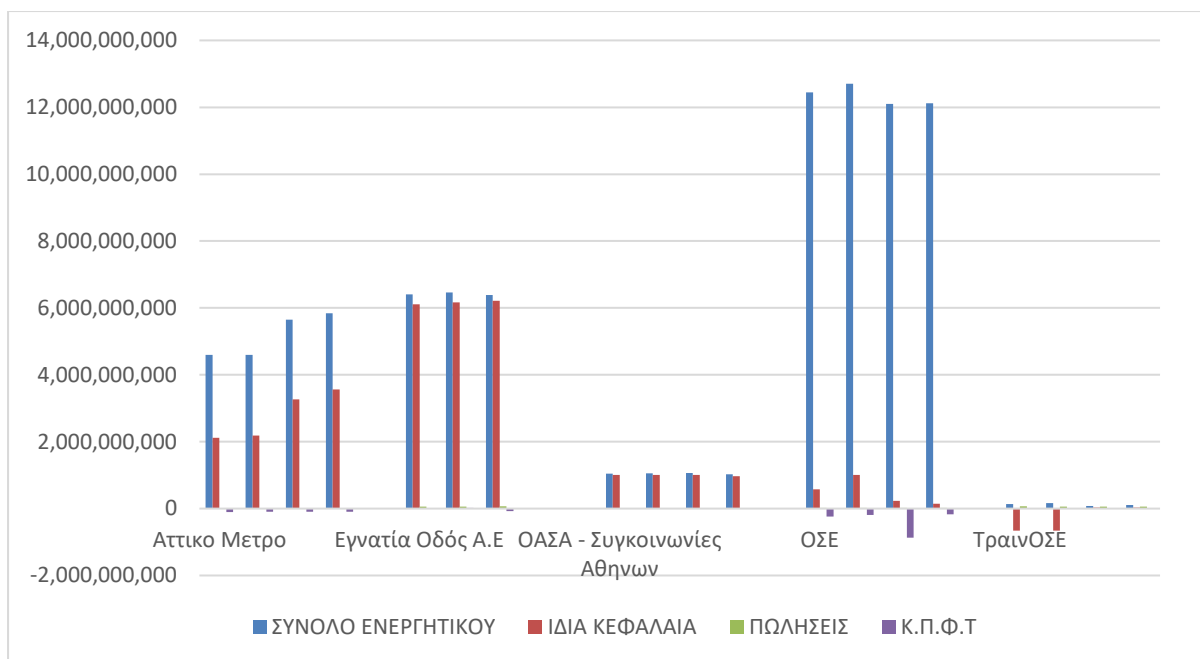
Λιμάνια και Αεροδρόμια	Μέσα Συγκοινωνίας & Μεταφοράς	Ενέργεια
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	Αττικό Μετρό	Ελληνικά Πετρέλαια
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	Εγνατία Οδός Α.Ε	Eesti Energia
Port of Tallinn	ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών	OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)
Tallinn Airport AS	ΟΣΕ	
	ΤραινΟΣΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών
Χημικά		Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ
Eesti Keskkonnauuringute Keskus		Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία
A.L.A.R.A	Εμπόριο	Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)
Εμπορικά Οχήματα και Φορτηγά	Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης	
ΕΛΤΑ	Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας	
ΕΛΤΑ Courier	ΔΕΘ. HELEXPO	

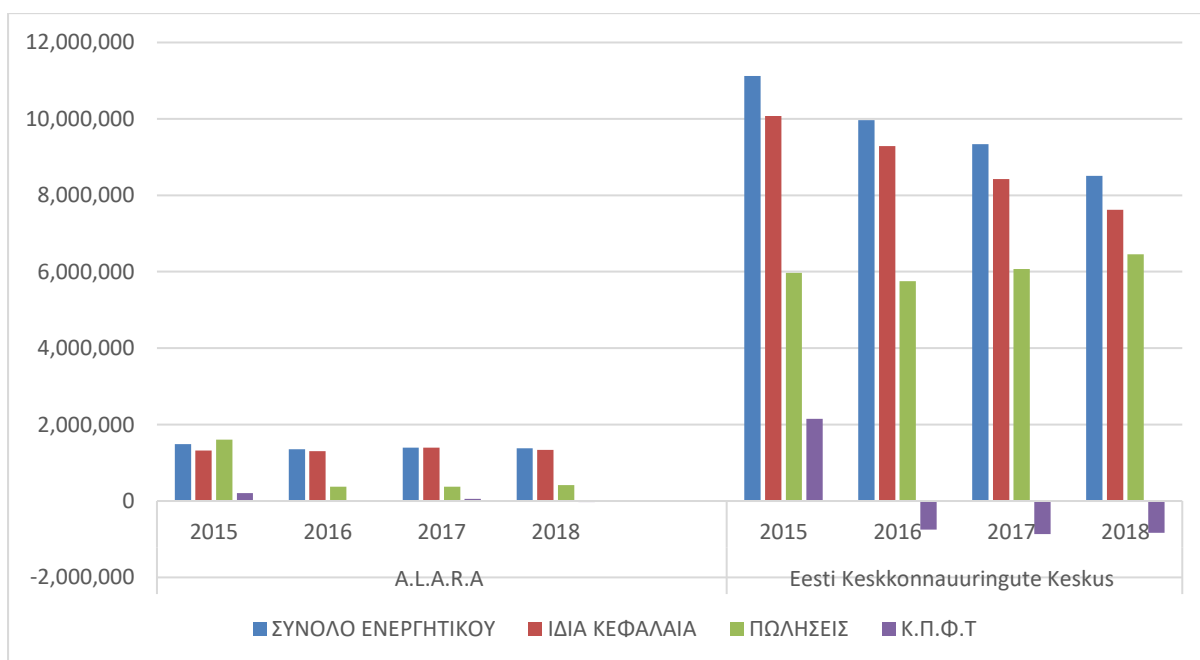
Γράφημα 15.0 Επιχειρήσεις Εμπορίου

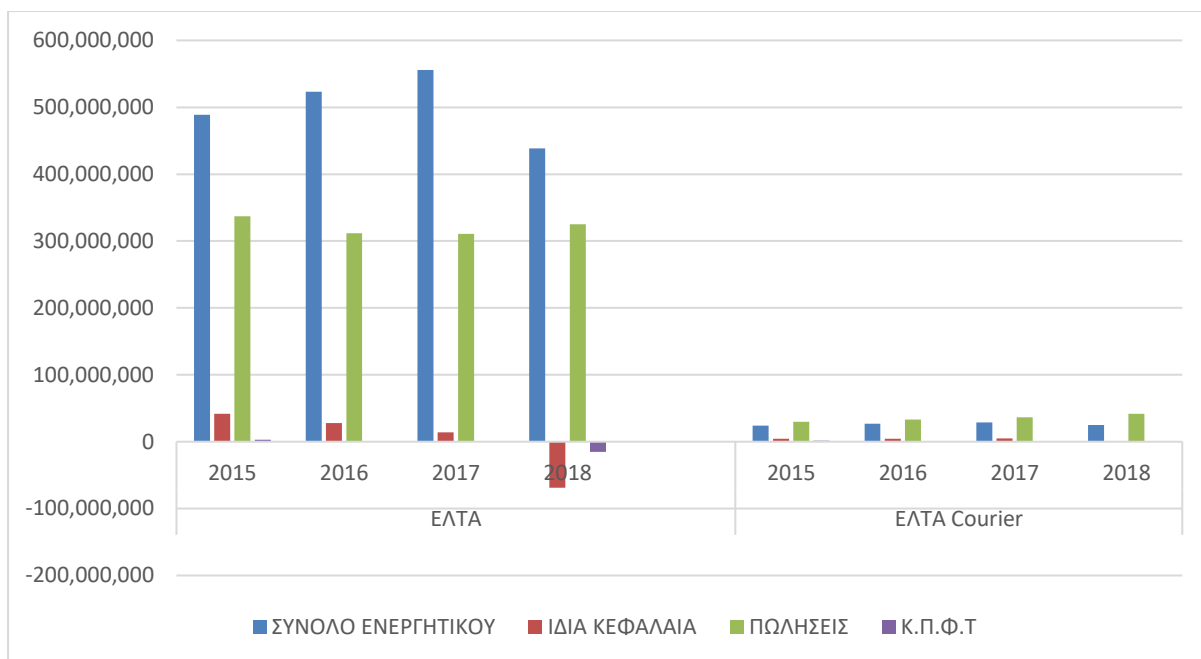
Γράφημα 15.1 Λιμάνια & Αεροδρόμια

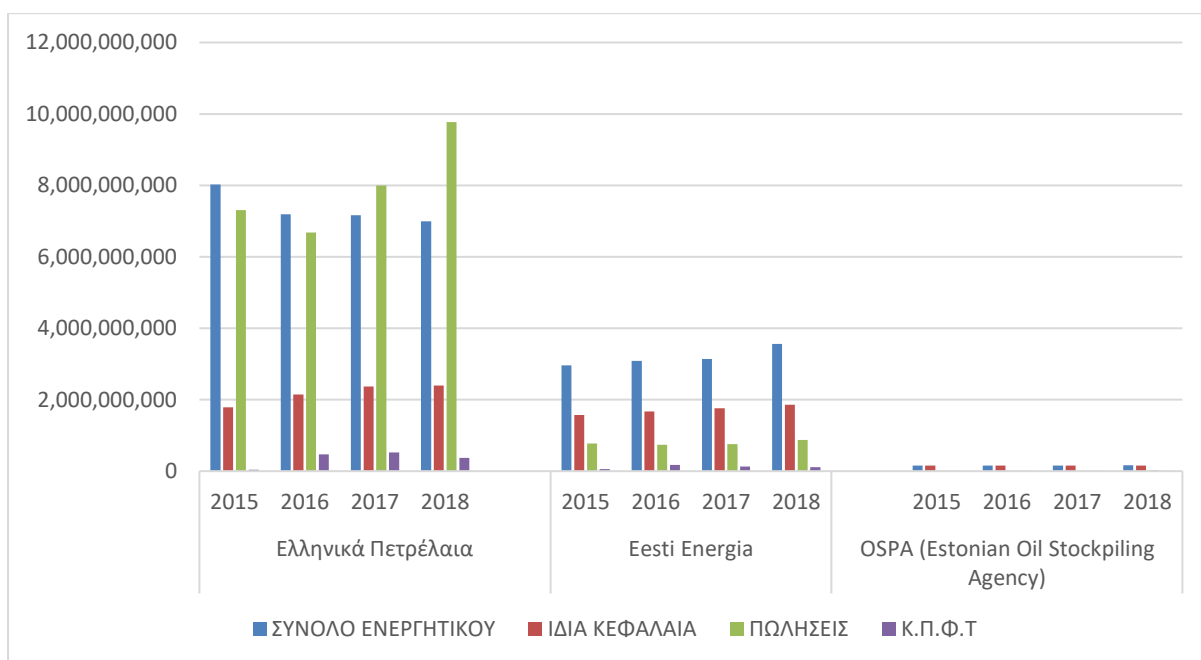
Γράφημα 15.2 Συγκοινωνίες

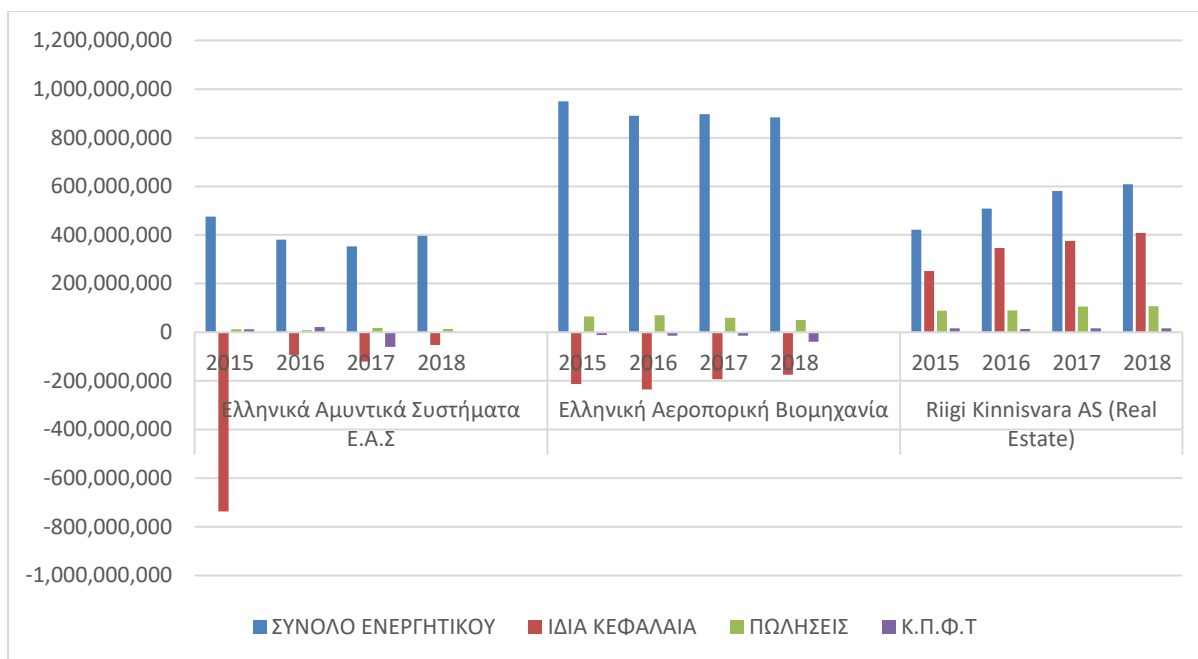
Γράφημα 15.3 Χημικά

Γράφημα 15.4 Εμπορικά Οχήματα και Φορτηγά

Γράφημα 15.5 Ενέργεια

Γράφημα 15.6 Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών

Σύνολο Ενεργητικού

Το έτος 2016 παρατηρείται το συνολικά μεγαλύτερο σύνολο ενεργητικού από τον ΟΣΕ για τα Μέσα Συγκοινωνίας και Μεταφοράς. Ακολουθούν τα Ελληνικά Πετρέλαια με εξίσου υψηλό ενεργητικό ιδιαίτερα για το 2015. Στον κλάδο του εμπορίου η ΔΕΘ Helexpro παρουσίασε τα καλύτερα αποτελέσματα ενώ από τον κλάδο των λιμανιών το Port of Tallinn είχε το υψηλότερο νούμερο

Ιδια Κεφάλαια

Στον κλάδο των κατασκευών, τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα είχαν τον μικρότερο βαθμό ιδίων κεφαλαίων καθώς τα ίδια κεφάλαια ειδικά το 2015 ήταν αρνητικά. Στο κλάδο των λιμένων τα υψηλότερα αποτελέσματα παρουσιάζει το Port of Tallinn, ενώ πολύ υψηλά νούμερα παρουσιάζουν η Εγνατία Οδός και τα Ελληνικά Πετρέλαια με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων της τελευταίας να αγγίζει τα 2 δις ευρώ.

Πωλήσεις

Για τις πωλήσεις στο τομέα της ενέργειας τα Ελληνικά Πετρέλαια για το έτος 2018 παρουσιάζουν τιμές που φθάνουν το ποσό των 10 δις ευρώ. Στον κλάδο των χημικών, πωλήσεις της Eesti Keskkonnauuringute Keskus ‘αγγίζουν’ τα 6 εκ. ευρώ. Τα ΕΛΤΑ και το Port of Tallinn παρουσιάζουν τις υψηλότερες πωλήσεις στους αντίστοιχους κλάδους.

Κέρδη Προ φόρων

Όσων αφορά τα κέρδη των εταιρειών, Τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα αλλά και η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία παρουσίασαν αρνητικά αποτελέσματα επομένως στον κλάδο των κατασκευών η Riigi Kinnisvara (Real Estate) κυριαρχεί με κέρδη 20% επί των πωλήσεων. Στους Λιμένες το Port of Tallinn παρέχει τα υψηλότερα ποσά ενώ το Λιμάνι Αλεξανδρούπολης τα μικρότερα. Τέλος στο κλάδο των Συγκοινωνιών τα καλύτερα κέρδη έχει η ΟΑΣΑ με τις Αττικό Μετρό, Εγνατία Οδός, ΟΣΕ και ΤραίνΟΣΕ να παρουσιάζουν αρνητικά αποτελέσματα.

Συμπεράσματα Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης

Στη συνέχεια θα γίνει μία περιληπτική αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής ανάλυσης που θα έχει ως απώτερο σκοπό να αναδειχθούν οι ηγέτιδες εταιρείες και να απεικονισθεί μια πρώιμη αξιολόγηση όσον αφορά το επίπεδο των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα.

Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Για τον Δείκτη Μικτού Περιθωρίου Κέρδους, υψηλότερες τιμές ανά κλάδο παρουσίασαν το Port of Tallinn (Λιμάνια και Αεροδρόμια), Eesti Keskkonnauuringute Keskus (Χημική Ανάλυση), ΕΛΤΑ Courier (Εμπορικά Οχήματα και Φορτηγά), ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών καθώς ήταν η μόνη εταιρεία του κλάδου με θετικές τιμές (Μέσα Συγκοινωνίας και Μεταφοράς), Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας (Εμπόριο), Eesti Energia (Ενέργεια), Riigi Kinnisvara (Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών)

Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Στο συγκεκριμένο δείκτη ξεχώρισαν οι ΔΕΚΟ: Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης για των κλάδο των λιμανιών, Eesti Keskkonnauuringute Keskus για τη Χημική Ανάλυση, ΕΛΤΑ Courier για τα Εμπορικά Οχήματα και Φορτηγά, ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών για τα Μέσα Συγκοινωνίας και Μεταφοράς, Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας για το εμπόριο, OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency) για των κλάδο της ενέργειας και για τον κλάδο των κατασκευών η Riigi Kinnisvara. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα της Ε.Α.Σ για το έτος 2017 και της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας είναι εικονικά καθώς τα καθαρά κέρδη (ζημίες) αλλά και τα Ίδια κεφάλαια έχουν αρνητικό πρόσημο και άρα ο δείκτης εμφανίζει θετικό αποτέλεσμα.

Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ηγετικό ρόλο κατείχαν οι εταιρείες: Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης όπου τις καλύτερες επιδόσεις κατέγραψε το έτος 2015, Α.Λ.Α.Ρ.Α με υψηλότερες τιμές για το έτος 2017, ΕΛΤΑ Courier με το έτος 2016 να είναι το καλύτερο τις εταιρείας, Το Αττικό Μετρό με τις καλύτερες επιδόσεις να τις παρουσιάζει το έτος 2018, Η Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης με εντυπωσιακά αποτελέσματα ειδικά για το έτος 2017, Η Εσθονική OSPA με τα υψηλότερα

αποτελέσματα του δείκτη για το έτος 2016 και τέλος η Riigi Kinnisvara όπου το έτος 2018 εμφάνισε τα καλύτερα αποτελέσματα.

Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

Για τον δείκτη μακροπρόθεσμης ικανότητας δανεισμού οι ΔΕΚΟ που κατάφεραν να ξεχωρίσουν στο κλάδο τους ήταν ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης για τα λιμάνια και αεροδρόμια, η A.L.A.R.A για τον κλάδο της χημικής επεξεργασίας. Στον κλάδο των Μέσων συγκοινωνίας τα καλύτερα αποτελέσματα εμφάνισε ο ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών καθώς τα αποτελέσματα της ΤραινΟΣΕ για τις περιόδους 2015 – 2016 είναι εικονικά. Στο εμπόριο τα αισιότερα αποτελέσματα με το μικρότερο βαθμό κινδύνου πετυχαίνει η ΔΕΘ. HELEXPO για τις περιόδους 2015 – 2016. Στις δημόσιες επιχειρήσεις που ασχολούνται με την ενέργεια, η Εσθονική OSPA καταφέρνει να είναι εντελώς ανεξάρτητη από ξένα κεφάλαια καθώς σε όλες τις περιόδους της έρευνας στηρίχθηκε στα δικά της. Τέλος στις κατασκευαστικές εταιρείες δεν μπορεί να διεξαχθεί κάποιο συμπέρασμα καθώς κάποια αποτελέσματα της Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ και της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας είναι εικονικά.

Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Στο δείκτη κεφαλαίου κίνησης τα υψηλότερα αποτελέσματα για τα λιμάνια και αεροδρόμια πέτυχε ο Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης το 2018. Στην επεξεργασία Χημικών πρώτη θέση καταλαμβάνει η εταιρεία A.L.A.R.A με υψηλότερα αποτελέσματα το 2018. Στις Συγκοινωνίες τα αποτελέσματα τις τραινΟΣΕ για τις χρονιές 2017 – 2018 είναι εικονικά κυρίως λόγω του Νόμου 3891/2010 που αφορά την αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του ομίλου ΟΣΕ και της τραινΟΣΕ επομένως το Αττικό Μετρό το 2018 παρουσίασε τα καλύτερα αποτελέσματα του κλάδου. Για το κλάδο του εμπορίου η Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης παρουσίασε τα ισχυρότερα αποτελέσματα και συγκεκριμένα το 2018 με τιμή του δείκτη 1.30. Στο κλάδο της ενέργειας η Eesti Energia είχε κατά μέσο όρο τα καλύτερα αποτελέσματα όμως τα συνολικά υψηλότερα είχαν τα Ελληνικά Πετρέλαια για το έτος 2018. Τέλος στις κατασκευές, η εσθονική Riigi Kinnisvara AS (Real Estate) παρουσιάζει με διαφορά τα καλύτερα αποτελέσματα του κλάδου με καλύτερη περίοδο το 2015.

Κεφάλαιο 5. Μέθοδος PROMETHEE

Στο σημείο αυτό θα εφαρμοσθεί η μέθοδος Promethee II για να εξαχθεί μια σαφέστερη και πιο σφαιρική εικόνα για την κατάσταση των εταιριών και να υπάρξει μια σειρά κατάταξης από την επιχείρηση με την θετικότερη εικόνα προς την λιγότερο θετική (σύμφωνα πάντα με τα δεδομένα και τα κριτήρια που έχουν χρησιμοποιηθεί). Για την παρούσα εργασία εφαρμόστηκε το έκτο κριτήριο του Gauss (Gaussion Criterion) από τους έξι τύπους κριτηρίων διότι παρουσιάζει την μεγαλύτερη ευστάθεια και ακρίβεια αποτελεσμάτων από το σύνολο των κριτηρίων τα οποία προτείνει η μέθοδος, εμφανίζοντας και την μεγαλύτερη ομαλότητα στην γραφική του παράσταση. Τα δεδομένα επεξεργάστηκαν σε περιβάλλον Microsoft Excel με την βοήθεια των κατάλληλων μακροεντολών. Ο σκοπός του κεφαλαίου είναι η τελική κατάταξη των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών και η σύγκριση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν.

Το δείγμα της εργασίας αποτελείται από 25 αμιγείς και μικτές δημόσιες εταιρείες και οργανισμούς (17 ελληνικές και 8 εσθονικές) για το χρονικό διάστημα 2015 – 2018.

Ακολουθεί ονομαστική καταγραφή όλων των ΔΕΚΟ που περιλαμβάνονται στην μέθοδο Promethee II

Ελληνικές Επιχειρήσεις

ΔΕΘ. HELEXPO
Αττικό Μετρό
Εγνατία Οδός Α.Ε
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα
Ελληνικά Πετρέλαια
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία
Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση
ΕΛΤΑ
ΕΛΤΑ Courier
Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης
ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνών
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας

Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης
ΟΣΕ
ΤραινΟΣΕ

Εσθονικές Επιχειρήσεις

A.L.A.R.A
Eesti Energia
Eesti Keskkonnauuringute Keskus
Eesti Loto
OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)
Port of Tallinn
Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)
Tallinn Airport AS

Επιλογή Κριτηρίων

Ως κριτήρια για την μέθοδο Promethee II χρησιμοποιήθηκαν χρηματοοικονομικοί δείκτες της αποδοτικότητας, της φερεγγυότητας, και της επίδοσης Διαχείρισης.

Δείκτες Αποδοτικότητας

- Μικτό Περιθώριο Κέρδους
- Καθαρό Περιθώριο Κέρδους
- Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας
- Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας
- Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού
- Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων
- Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Δείκτες Επίδοσης Διαχείρισης

- Μέση Περίοδος Είσπραξης Απαιτήσεων
- Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Δείκτες Φερεγγυότητας

- Δείκτης Γενικής Ρευστότητας
- Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας
- Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού
- Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού
- Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Πίνακας 16. Αποτελέσματα Μεθόδου Promethee II

	2015	2016	2017	2018
<i>Eesti Loto</i>	0.4927	0.4660	0.4782	0.4980
<i>A.L.A.R.A</i>	0.3338	0.2559	0.2839	0.2334
<i>Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης</i>	0.3153	0.3088	0.2754	0.2652
<i>Eesti Keskkonnauuringute Keskus</i>	0.2927	0.1731	0.1390	0.1286
<i>ΕΛΤΑ Courier</i>	0.1751	0.1184	0.0866	-0.0514
<i>OSPA (Estonian Oil Stockpiling Agency)</i>	0.1655	0.1325	0.1537	0.0688
<i>Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση ΕΡΤ</i>	0.1400	0.3168	0.2656	0.2814
<i>Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας</i>	0.0702	0.0771	0.0811	0.0684
<i>Ινστιτούτο Φαρμακευτικής έρευνας και τεχνολογίας</i>	0.0411	0.1217	0.1639	0.2255
<i>Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης</i>	0.0409	0.0031	0.1043	0.0619
<i>ΟΑΣΑ - Συγκοινωνίες Αθηνων</i>	0.0338	0.0588	0.1276	0.0800
<i>Ελληνικά Πετρέλαια</i>	0.0122	0.0468	0.0213	0.0412
<i>Tallinn Airport AS</i>	-0.0045	-0.0628	-0.0886	-0.0425
<i>Riigi Kinnisvara AS (Real Estate)</i>	-0.0086	-0.0437	-0.0570	-0.0275
<i>Port of Tallinn</i>	-0.0266	-0.0255	-0.0692	-0.0045
<i>Eesti Energia</i>	-0.0384	-0.0230	-0.0506	-0.1077
<i>Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης</i>	-0.0557	-0.0034	-0.0428	0.0041
<i>ΕΛΤΑ</i>	-0.0606	-0.1059	-0.1920	-0.2622
<i>ΔΕΘ. HELEXPO</i>	-0.0744	-0.0571	-0.0546	-0.0195
<i>Εγνατία Οδός Α.Ε</i>	-0.1437	-0.1632	-0.0770	-
<i>ΤραινΟΣΕ</i>	-0.2261	-0.2174	0.0000	-0.0967
<i>Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία</i>	-0.2595	-0.3007	-0.3011	-0.3434
<i>Αττικό Μετρό</i>	-0.2690	-0.3426	-0.1706	-0.1562
<i>Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ</i>	-0.4688	-0.2485	-0.5172	-0.3399
<i>ΟΣΕ</i>	-0.4772	-0.4852	-0.5600	-0.5049

Ο παρόν πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα της κατάταξης των 25 δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών για τα έτη 2015 έως 2018.

Στις πρώτες 5 θέσεις για το 2015 περιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις: Eesti Loto, A.L.A.R.A, Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, Eesti Keskkonnauuringute Keskus και ΕΛΤΑ Courier. Χειρότερες επιδόσεις παρουσίασαν οι εταιρείες:, ΤραινΟΣΕ Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, Αττικό Μετρό, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα και ΟΣΕ.

Το 2016 τις καλύτερες θέσεις είχαν οι επιχειρήσεις: Eesti Loto, Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση, Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, A.L.A.R.A, Eesti Keskkonnauuringute

Κεσκus ενώ τις χειρότερες κατείχαν οι κάτωθι εταιρείες: ΤραινΟΣΕ, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, Αττικό Μετρό και ΟΣΕ.

Για το 2017 οι δημόσιες εταιρείες που διακρίθηκαν ήτα οι εξής: Eesti Loto, A.L.A.R.A, Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση και Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας ενώ οι εταιρείες που εμφάνισαν τα μεγαλύτερα προβλήματα βιωσιμότητας: Αττικό Μετρό, ΕΛΤΑ, Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ και ΟΣΕ.

Τέλος για το έτος 2018 οι εταιρείες που βαθμολογήθηκαν υψηλότερα στη κατάταξη της μεθόδου Promethee II είναι οι παρακάτω: Eesti Loto, Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση, Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, A.L.A.R.A και Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας,. Αντίθετα τις χειρότερες θέσεις κατέλαβαν οι εξής ΔΕΚΟ: Αττικό Μετρό, ΕΛΤΑ, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία και ΟΣΕ στην τελευταία θέση.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι βάσει της μεθόδου Promethee II, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών, οι εσθονικές ΔΕΚΟ είχαν κατά μέσο όρο υψηλή βαθμολογία και κατάταξη και οι εταιρείες που κατέλαβαν τις τελευταίες 5 θέσεις ήταν μόνο ελληνικές.

Συμπεράσματα

Ο Δημόσιος τομέας αποτελεί μηχανισμό του κράτος που, αναλόγως την εκάστοτε περίπτωση, μπορεί να βελτιώσει ή να επιβαρύνει το κρατικό προϋπολογισμό. Η γενική δυσλειτουργικότητα και ακαμψία που προσφέρει σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Κάποιοι εξ αυτών (γραφειοκρατία, λάθη στην οργάνωση, διαφθορά, πολιτικά κίνητρα) μπορούν να αντιμετωπισθούν και να περιορισθούν ενώ άλλοι (δημόσιο κοινωνικό αγαθό, ενίσχυση οικονομικά αδύναμων ομάδων) είναι αδύνατων να περιορισθούν διότι επηρεάζεται η φύση και ο ρόλος του δημόσιου οργανισμού.

Η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε με στόχο την αξιολόγηση και την σύγκριση όπου αυτό είναι δυνατό (είτε μεμονωμένα είτε σε επίπεδο χωρών) 25 δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών τόσο της Ελλάδας όσο και της Εσθονίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και της μεθόδου Promethee των επιχειρήσεων για τις χρονιές 2015 – 2018 διαπιστώθηκε η δεινή εικόνα που βρίσκεται μια μερίδα ΔΕΚΟ.

Πιο συγκεκριμένα οι δημόσιες επιχειρήσεις ΤραινΟΣΕ, ΟΣΕ, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ και Αττικό Μετρό παρουσιάζουν κατά μέσο όρο τις χειρότερες επιδόσεις από το σύνολο των επιχειρήσεων και των 2 χωρών.

Αντίθετα οι εταιρείες Eesti Loto, A.L.A.R.A, Eesti Keskkonnauuringute Keskus Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης παρουσιάζουν εξαιρετικά αποτελέσματα και αποτελούν παραδείγματα προς μίμηση στον κλάδο τους.

Γενικότερα ο εσθονικός δημόσιος τομέας παρουσιάζει καλύτερες κατά μέσο όρο επιδόσεις από τον ελληνικό με υψηλότερους δείκτες αποδοτικότητας, υψηλότερη κερδοφορία , καλύτερη κυκλοφορία του Ενεργητικού και αυξημένη ικανότητα δανεισμού και ρευστότητας.

Όσον αφορά των ελληνικό δημόσιο τομέα με εξαίρεση τις δημόσιες επιχειρήσεις: Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, ΕΛΤΑ Courier, Ελληνική Ραδιοφωνική Τηλεόραση, Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας και Ελληνικά Πετρέλαια, τα αποτελέσματα δεν είναι ιδιαιτέρως ενθαρρυντικά για τη βιωσιμότητα των οργανισμών και θα χρειασθούν ριζικές αλλαγές για να αλλάξει ο τρόπος λειτουργίας τους και να επιφέρουν οικονομικά οφέλη τόσο για το κράτος όσο και την κοινωνία γενικότερα.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Ζοπουνίδης, Κωνσταντίνος. "Βασικές αρχές και σύγχρονα θέματα του χρηματοοικονομικού μάνατζμεντ." Εκδόσεις: Κλειδάριθμος, 2003

Ζοπουνίδης, Βασικές Αρχές Χρηματοοικονομικού Μάνατζμεντ, Εκδ. Κλειδάριθμος, 2013

Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Β' Έκδοση, εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2008

Δούμπος Μιχάλης, Ζοπουνίδης Κων/νος, «Πολυκριτήριες Τεχνικές Ταξινόμησης Θεωρία και Εφαρμογές, Εκδ Κλειδάριθμος, 2001

Ι. Δ. Αναστόπουλος, Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις (Νομική – Θεσμική Θεώρηση), Αθήνα 1987

Georgakopoulos, Theodore, Kyprianos Prodromidis, and John Loizides. "Public enterprises in Greece." *Annals of Public and Cooperative Economics* 58.4 (1987): 351-367.

Lioukas, Spyros K., and Demetrios B. Papoulias. "The effectiveness of public enterprises in Greece." *Public Enterprise at the Crossroads* (1990): 174-189.

Tsoukas, Haridimos, and Demetrios B. Papoulias. "Managing third-order change: the case of the Public Power Corporation in Greece." *Long Range Planning* 38.1 (2005): 79-95.

Παπουλιας, Δημητρης Β. Χρυσάφι είναι το δημοσιο: ρητορεία και πραγματικότητα των μεταρρυθμίσεων. Βιβλιοπωλείον της" Εστίας", ΙΔ Κολλαρου & Σιας, 2007.

Ξένη

Behzadian, Majid, et al. "PROMETHEE: A comprehensive literature review on methodologies and applications." *European journal of Operational research*, 2010

Department of Economic and Social Affairs Division for Public Administration and Development Management Public Enterprises: Unresolved Challenges and New Opportunities 27-28 October 2005 New York

Friedrich, Peter, and Jaan Looga. "Public Enterprises in Estonia as Instruments of Foreign Trade Policy." *Estonian Discussions on Economic Policy*, 2016

Friedrich, Peter, and Kairi Ramcke. "Öffentliche Unternehmen in Estland." *Zeitschrift für öffentliche und gemeinwirtschaftliche Unternehmen: ZögU/Journal for Public and Nonprofit Services* (2007): 89-105.

Friedrich, Peter, and Kadri Ukrainski. "The evolution of governance reforms under conditions of political business cycles." *Zeitschrift für öffentliche und gemeinwirtschaftliche Unternehmen: ZögU/Journal for Public and Nonprofit Services* (2016): 26-40.

Kraan et al, Developments in public sector financial management in Estonia, Estonian Business school 2008

Lampropoulou, Manto. "State-owned enterprises in greece: the evolution of a paradigm 1996–2016." Annals of Public and Cooperative Economics, 2018

Peter Friedrich and Kadri Ukrainski, The evolution of governance reforms under conditions of political business cycles, 2014

Διπλωματικές Εργασίες

Διπλωματική Εργασία Υάσιν Μπασέλ, Δημόσιες Επιχειρήσεις στην Ελλάδα, Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά, 1992

Διπλωματική Εργασία Κλαπαναρας Παναγιώτης, Χρηματοοικονομική ανάλυση και πολυκριτήρια αξιολόγηση εταιρειών πληροφορικής, Πολυτεχνείο Κρήτης

Διπλωματική Εργασία Βουβαλίδου Μαρία, Συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών (2008 – 2010), Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά 2012

Διπλωματική Εργασία Γεώργιος Ν. Βαθιωτάκης, Δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί κοινής ωφέλειας – Μια πολυκριτήρια μεθοδολογία αξιολόγησης, Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά 2005

Διαδικτυακοί Σύνδεσμοι

<https://www.helexpo.gr/el>

<https://www.ametro.gr/>

<https://www.desfa.gr/company>

<https://www.egnatia.eu>

<https://www.eas.gr/>

<https://www.fortunegreece.com/article/zimies-102-dis-evro-kategrapse-o-ose-to-2017/>

<https://www.help.e.gr/>

<https://www.haicorp.com/el/company-el/profile-el>

<https://www.hcap.gr>

<https://company.ert.gr/>

<https://www.kath.gr/el/>

<https://www.neaodos.gr/>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%85%CE%B3%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B5%CF%82_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%91%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1

<https://www.okaa.gr/gr/organismos/istoria/>

<https://www.hradf.com/portfolio/view/167/organismos-limenos-aleksandroypolhs-a-e-ola-a-e>

<https://www.thpa.gr/index.php/el/olth/about>
<http://www.olp.gr/en/>
<https://www.ose.gr/el/>
<https://www.trainose.gr/>
<https://www.uoc.gr/>
<https://www.bankofgreece.gr/>
<https://alara.ee/ettevotest/>
<https://www.energia.ee/et/avaleht>
<https://www.klab.ee/firma/>
<https://www.eestiloto.ee/>
<https://www.epj.ee/jkk/en.html>
<https://kredex.ee/en/who-we-are/kredex-krediidikindlustus>
<https://www.ospa.ee/en>
<https://www.ts.ee/en/strategic-goals/>
<https://rkas.ee/en>
<https://www.tallinn-airport.ee/en/>
<https://www.accountingtools.com/articles/>
<https://www.investopedia.com/>

Παράρτημα

ΣΧΗΜΑΤΑ

Σχήμα 1.0 Σύννηθες κριτήριο

Σχήμα 2.0 quassi criterion

Σχήμα 3.0 Κριτήριο με γραμμική προτίμηση

Σχήμα 4.0 Κριτήριο επιπέδου

Σχήμα 5.0 Κριτήριο με γραμμική προτίμηση και περιοχή αδιαφορίας

Σχήμα 6.0 Κριτήριο του Gauss

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1. Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Πίνακας 2. Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Πίνακας 3. Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Πίνακας 4. Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

Πίνακας 5. Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Πίνακας 6. Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Πίνακας 7. Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Πίνακας 8. Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Πίνακας 9. Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Πίνακας 10. Δείκτης Γενικής Ρευστότητας

Πίνακας 11. Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Πίνακας 12. Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού

Πίνακας 13. Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού

Πίνακας 14. Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Πίνακας 15. Κλάδοι Επιχειρήσεων

Πίνακας 16. Αποτελέσματα Μεθόδου Promethee II

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Γράφημα 1.0 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 1.1 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 1.2 Μικτό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 2.0 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 2.1 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 2.2 Καθαρό Περιθώριο Κέρδους

Γράφημα 3.0 Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 3.1 Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 3.2 Δείκτης Χρηματοοικονομικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 4.0 Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 4.1 Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 4.2 Δείκτης Βιομηχανικής Αποδοτικότητας

Γράφημα 5.0 Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Γράφημα 5.1 Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Γράφημα 5.2 Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Γράφημα 6.0 Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Γράφημα 6.1 Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Γράφημα 6.2 Δείκτης Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Γράφημα 7.0 Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Γράφημα 7.1 Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Γράφημα 7.2 Δείκτης Κυκλοφορίας Υποχρεώσεων

Γράφημα 8.0 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Γράφημα 8.1 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Γράφημα 8.2 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Γράφημα 8.3 Μέση περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Γράφημα 9.0 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 9.1 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 9.2 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 9.3 Δείκτης Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Γράφημα 10.0 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας
Γράφημα 10.1 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας
Γράφημα 10.2 Δείκτης Γενικής Ρευστότητας
Γράφημα 11.0 Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας
Γράφημα 11.1 Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας
Γράφημα 11.2 Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας
Γράφημα 12.0 Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού
Γράφημα 12.1 Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού
Γράφημα 12.2 Δείκτης Συνολικής Ικανότητας Δανεισμού
Γράφημα 13.0 Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού
Γράφημα 13.1 Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού
Γράφημα 13.2 Δείκτης Μακροπρόθεσμης Ικανότητας Δανεισμού
Γράφημα 14.0 Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης
Γράφημα 14.1 Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης
Γράφημα 14.2 Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης
Γράφημα 15.0 Επιχειρήσεις Εμπορίου
Γράφημα 15.1 Λιμάνια & Αεροδρόμια
Γράφημα 15.2 Συγκοινωνίες
Γράφημα 15.3 Χημικά
Γράφημα 15.4 Εμπορικά Οχήματα και Φορτηγά
Γράφημα 15.5 Ενέργεια
Γράφημα 15.6 Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών